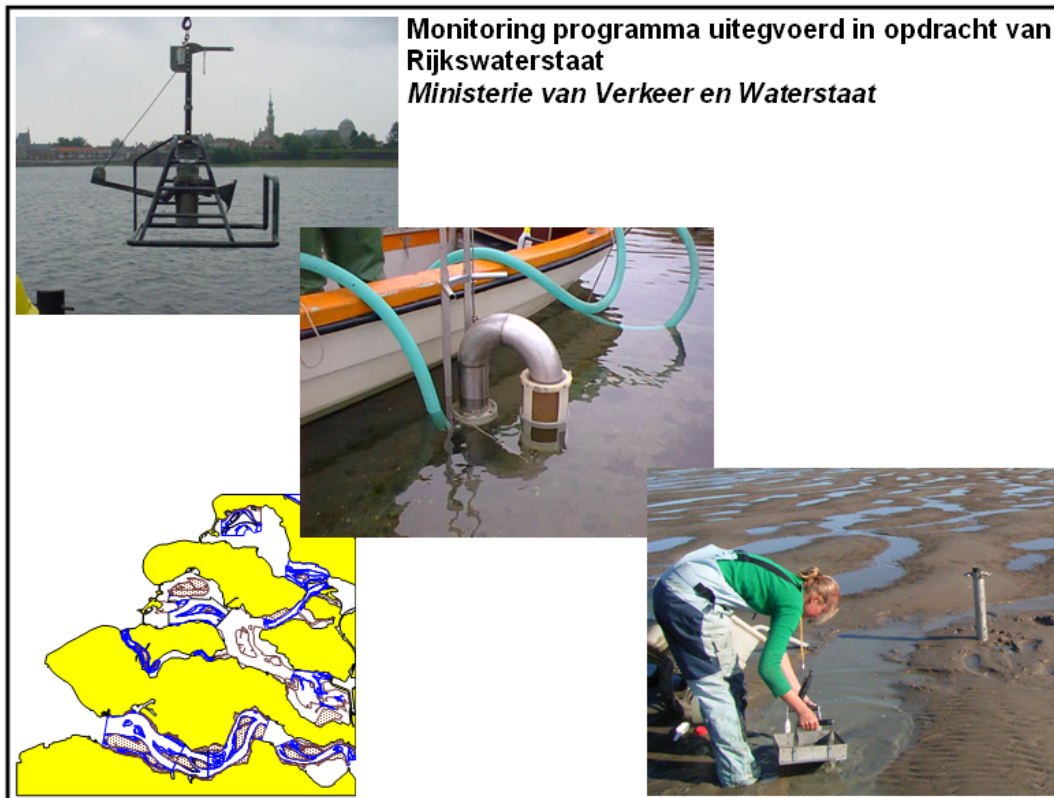

MACROZOÖBENTHOSONDERZOEK MWTL IN DE DELTA, 2010

**Waterlichamen:
Grevelingenmeer en Veerse Meer (voor en najaar),
Oosterschelde en Westerschelde (najaar)**

Monitor Taakgroep (KNAW/NIOO-CEME)
Monitor Taskforce Publication Series 2011 – 09
Eindrapport december 2011

MACROZOÖBENTHOSONDERZOEK MWTL IN DE DELTA 2010

Waterlichamen:

Grevelingenmeer en Veerse Meer (voor en najaar)

Oosterschelde en Westerschelde (najaar)

Rapportage in het kader van Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands (MWTL)

V. Escaravage, H. Hummel, D. Blok, A. Dekker, A. Engelberts,
O. van Hoesel, L. Kleine Schaars, R. Markusse, T. Meliefste, W. Sijm, S. Wijnhoven

RWS rapportnummer: BM 12.08

Monitor Taakgroep (KNAW/NIOO-CEME)
Monitor Taskforce Publication Series 2011 – 09

Eindrapport december 2011

Dankwoord

De auteurs bedanken RWS projectleider Arie Naber, RWS begeleider uitbesteding Hella Zwarter, de bemanning van de m.s. Delta en de fa. Polderman voor de prettige samenwerking tijdens de bemonstering.

Tevens bedanken wij Cees Joosse, Edwin Patee, Annemiek Persijn en Fred Twisk voor hun inzet, medewerking en gezelligheid tijdens de looptochten.

Leeswijzer

Alle figuren en omvangrijke tabellen zijn, ten gunste van de leesbaarheid, toegevoegd als bijlage bij de huidige rapportage.

Voorkant: Foto's bemonsteringstechnieken met achtereenvolgens een boxcore, de flushing sampler en monstername met behulp van de steekbuis *(uit archief MT-groep)*.

© Copyright, 2011. Nederlands Instituut voor Ecologie. Yerseke, Nederland.

Alle rechten zijn beschermd. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband, elektronisch of op welke andere wijze ook en evenmin in een opslag systeem worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs/directeur van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-CEME). Gebruik van de resultaten of bewerkingen daarvan zijn slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de eigenaar van de data; Rijkswaterstaat, Waterdienst.

V. Escaravage, H. Hummel, D. Blok, A. Dekker, A. Engelberts, O. van Hoesel, L. Kleine Schaars, R. Markusse, T. Meliefste, W. Siermans, S. Wijnhoven 2010. Macrozoöbenthosonderzoek MWTL in de Delta 2009. Waterlichamen: Grevelingenmeer en Veerse Meer (voor en najaar), Oosterschelde en Westerschelde (najaar). Rapportage in het kader van Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands (MWTL). NIOO-CEME, Yerseke, the Netherlands. RWS rapportnummer.: BM12.08. Monitor Taskforce Publication Series 2011 – 09, 110 pp.

Monitor Taskforce Publication Series 2011 – 09

KNAW-NIOO, Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie, Yerseke

Inhoud

1	INLEIDING	3
2	METHODE	4
2.1	BEMONSTERINGSPERIODES EN LOCATIES	4
2.1.1	<i>Bemonsteringsperiodes</i>	4
2.1.2	<i>Monsterlocaties</i>	4
2.2	MACROZOÖBENTHOS	6
2.2.1	<i>Monstername</i>	6
2.2.2	<i>Analyse</i>	7
2.3	SEDIMENT	9
2.3.1	<i>Monstername</i>	9
2.3.2	<i>Analyse</i>	9
3	RESULTATEN	10
3.1	KENMERKEN BEMONSTERINGSCAMPAGNE 2010	10
3.1.1	<i>Westerschelde en Oosterschelde</i>	10
3.1.2	<i>Grevelingenmeer en Veerse Meer</i>	12
3.2	MACROZOÖBENTHOS BEMONSTERINGSCAMPAGNE 2010	12
3.2.1	<i>Westerschelde</i>	12
3.2.2	<i>Oosterschelde</i>	16
3.2.3	<i>Grevelingen meer</i>	18
3.2.4	<i>Veerse Meer</i>	20
3.3	SEDIMENTKARAKTERISTIEKEN BEMONSTERINGSCAMPAGNE 2010.....	22
3.4	LANGE TERMIJN VERANDERINGEN 1990-2010	22
3.4.1	<i>Westerschelde, Oosterschelde</i>	22
3.4.2	<i>Grevelingen, Veerse meer</i>	22
4	DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN	24
4.1	PLAATSING VAN DE MONSTERLOCATIES	24
4.1.1	<i>Westerschelde, Oosterschelde</i>	24
4.1.2	<i>Grevelingen, Veerse meer</i>	24
4.2	BEMONSTERING VAN GROTE (SCHELP)DIEREN	24
4.3	KLEI EN VEENMONSTERS	25
4.4	VERGELIJKBAARHEID MET VOORGAAND ONDERZOEK.....	25
5	REFERENTIES	27
6	BIJLAGEN	31
6.1	LIJST VAN DE TABELLEN IN BIJLAGE	31
6.2	LIJST VAN DE FIGUREN IN BIJLAGE	33

1 Inleiding

In het kader van het Biologisch Monitoring Programma Monitoring van de Waterstaatkundige Toestand des lands (MWTL) (Colijn & Akkerman, 1990) wordt sinds 1990 door het Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie van het Nederlands Instituut voor Ecologie te Yerseke, in opdracht van Rijkswaterstaat - Rijksinstituut voor Kust en Zee, thans Waterdienst, van een aantal gebieden in de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer het bodemdierenbestand bepaald.

Dit project is een voortzetting in deels gewijzigde vorm van het project BIOMON. De resultaten van de bemonsteringen in de perioden voorjaar 1990 - najaar 2008 zijn gerapporteerd door Stikvoort & Brand (1991), Craeymeersch et al. (1992a,b; 1993a,b; 1994a,b,c; 1995a,b,c; 1996a,b), Brummelhuis et al. (1997a,b; 1998a,b en 1999a,b,c) en Sijm et al. (2000a,b; 2001a,b; 2002a,b; 2003a,b; 2004a,b; 2006, 2007, 2008 en 2009). In dit rapport worden de resultaten betreffende de voor- en najaarsbemonsteringen die uitgevoerd zijn in het Grevelingenmeer en het Veerse meer van 2009 gepresenteerd.

De bemonsteringsopzet is in de loop van het project een aantal maal gewijzigd. Voor nadere informatie hierover verwijzen we naar Craeymeersch et al. (1993b, 1996a). Voor de Oosterschelde en Westerschelde is met ingang van 2009 voor een ecotoopgerichte bemonsteringsstrategie gekozen.

Alle resultaten worden in een database opgeslagen. De tabellen in deze rapportage zijn geproduceerd met het Benthos Informatie Systeem (BIS), versie 1.30.0 database versie 2011.03. Alle gegevens worden daarnaast aangeleverd als Microsoft Access database aan de Rijkswaterstaat – Waterdienst in twee verschillende formats. In de database “Total Biomon_Move_MWTL_1990-2010.mbd” zijn alle dichtheden en biomassa’s per soort per monster gesommeerd, in “Referential Biomon_Move_MWTL_1990-2010.mbd” zijn alle detailgegevens te vinden. Bij gebruik van de database “Referential.mdb” dient de gebruiker rekening te houden met de aanwezigheid van meerdere replica’s per monster, waarbij niet alle soorten in alle replica’s zijn bepaald. In de geleverde database zijn ook de resultaten opgenomen van een aantal projecten (MOVE, MONEOS) die tegelijkertijd in de Westerschelde plaatsvonden.

2 Methode

2.1 Bemonsteringsperiodes en locaties

2.1.1 Bemonsteringsperiodes

Evenals in voorgaande jaren werden in 2010 zowel in het voorjaar als in het najaar bemonsteringen uitgevoerd in het sublitoraal van het Veerse Meer en van het Grevelingenmeer. Voor de Westerschelde en de Oosterschelde vond met ingang van 2009 een jaarlijkse (najaar) ecotoopgerichte monitoring in het sub- en eulitoraal plaats.

- In de Grevelingen werden respectievelijk de voorjaars- en najaarsbemonstering uitgevoerd van 08 t/m 26 april en van 01 t/m 07 september 2009.
- In het Veerse Meer werden respectievelijk de voorjaars- en najaarsbemonstering uitgevoerd van 1 t/m 7 april en van 8 t/m 28 september..
- De najaarsbemonstering in de Oosterschelde en de Westerschelde werd uitgevoerd van 16 augustus t/m 26 oktober.

2.1.2 Monsterlocaties

2.1.2.1 Oosterschelde en Westerschelde

In de Westerschelde is evenals voor de Oosterschelde gebruik gemaakt van een ecotoopgerichte aanpak (Tabel 1). Waar mogelijk werd het juiste ecotoop binnen 100 m gezocht (volgens het protocol beschreven in RWSV- 913.00.B200-v1.4). Indien dit niet mogelijk bleek werd het monster toch op de geplande locatie genomen waarbij het ecotoop werd omschreven. De genoteerde veldwaarnemingen zijn samen met bijbehorende foto's opgeslagen in de database en gebruikt voor een beoordeling van de plaatsing t.o.v. het beoogde ecotoop.

De Westerschelde is verdeeld in een zout en een brak deel met in elk deel een selectie van respectievelijk 3 en 4 te bemonsteren sublitorale en litorale ecotopen. Bij de voorbereiding van de bemonstering zijn door RWS-Zeeland geleverde GIS-kaarten van de geomorfologie en de droogvalduur gebruikt voor de onderscheiding van de ecotopen. Bij de sublitorale ecotopen werd geen onderscheid gemaakt tussen de sublitorale gebieden langs de dijk, op platen of in grote krekken. Hierdoor behoren de krekken van Saeftinghe nu wel tot het monstergebied, terwijl dat bij BIOMON niet het geval was. De bemonsterde ecotopen zijn weergegeven in Figuur 1 en Figuur 2. Binnen elk ecotoop zijn vooraf monsterpunten at random toegekend: 30 punten in zowel de sublitorale zoute als de sublitorale brakke ecotopen (60 in totaal), 65 punten in de litorale zoute ecotopen en 70 punten in de litorale brakke ecotopen. Op de helft van de onderzochte lokaties is naast het macrozoöbenthosmonster ook een sedimentmonster genomen.

In de Oosterschelde zijn, op basis van de door RWS-Zeeland afgeleverde Ecotopenkaart (2001), een aantal ecotopen gekozen om te bemonsteren: vier litorale ecotopen en drie sublitorale ecotopen (Figuur 3). Binnen elk ecotoop zijn vooraf at random een aantal monsterpunten toegekend: 80 punten in het litoraal en 50 punten in het sublitoraal. Op alle onderzochte lokaties is naast het macrozoöbenthosmonster ook een sedimentmonster genomen.

Belangrijk.-Waar onderscheid gemaakt is in de projectomschrijving (Tabel 1) tussen diep en ondiep in de hoogdynamische sublitorale ecotopen bleek achteraf (Arie Naber, pers. com. 30 maart 2012) dat in ZES.1, waar diepte onderschikt is aan hydrodynamica, geen onderscheid gemaakt is tussen die twee dieptestrata binnen het hoogdynamische sublitoraal. Gezien de late melding werd de huidige rapportage daarop niet aangepast. Die correctie werd wel aangebracht in de dataset (Oosterschelde, Westerschelde 2009-2010) afgeleverd aan de opdrachtgever door het groeperen van de gegevens uit de twee dieptestrata binnen dezelfde hoogdynamische sublitorale ecotoop.

2.1.2.2 Grevelingenmeer en Veerse Meer

In het Grevelingenmeer en het Veerse Meer vinden de bemonsteringen plaats in twee zogenaamde 'plots'. Beide plots zijn sublitoraal gelegen en in diepte gestratificeerd. De gehanteerde diepte strata (t.o.v. NAP = zomerpeil + 0.10 m) zijn: minder dan 2m diep, 2m tot 8m diep, en dieper dan 8m (Figuur 5 en Figuur 6). In Tabel 16 is de oppervlakte van ieder dieptestratum gegeven.

Er is in 1994 gekozen voor een random-stratified model voor het bepalen van de monsterlocaties waarbij elk plot vooraf in de drie bovengenoemde dieptestrata verdeeld werd. Binnen elk stratum werden 10 monsters gedefinieerd met behulp van een random generator. Sinds het najaar 1996 zijn die locaties (vaste monsterpunten) steeds bemonsterd. Alle bemonsteringen in het Veerse Meer zijn uitgevoerd terwijl het zomerpeil (NAP -10 cm) van kracht was (1 april t/m 20 oktober, zie: Peilbesluit Veerse Meer, Ministerie van Rijkswaterstaat 2007).

Op een aantal punten is een steile bodemgradiënt aanwezig zodat het gekozen monsterpunt in het verkeerde dieptestratum terecht kan komen. Bij monsternamen wordt een dergelijk punt indien mogelijk iets verschoven (binnen een gestelde afstand van 30 m), zodat de bemonstering in het juiste dieptestratum wordt uitgevoerd. Wanneer de diepte op een punt in de loop der jaren veranderd wordt in overleg een andere lokatie gezocht.

In het onderzoeksjaar 2010 zijn net als in 2009 geen sedimentmonsters genomen in de Grevelingen en het Veerse Meer.

Oosterschelde, ecotopenonderzoek; ZOUT milieu			NB	OL	najaar
OOSTSDE	OSZLDHL	Oostersch-zout-laag dynam - hoog lit. (< 25 slib)	n.t.b.	n.t.b.	15
	OSZLDODP	Oostersch-zout-laag dynam - ondiep	n.t.b.	n.t.b.	10
	OSZLDDP	Oostersch-zout-laag dynam - diep	n.t.b.	n.t.b.	15
	OSZLD<SML	Oostersch-zout-laag dynam - < 25 slib - midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	25
	OSZLD<SLL	Oostersch-zout-laag dynam - < 25 slib - laag lit.	n.t.b.	n.t.b.	25
	OSZLD>SML	Oostersch-zout-laag dynam - > 25 slib - midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	0
	OSZHDML	Oostersch-zout-hoog dynam - (midden) lit.	n.t.b.	n.t.b.	15
	OSZHDODP	Oostersch-zout-hoog dynam - ondiep	n.t.b.	n.t.b.	15
	OSZHDDP	Oostersch-zout-hoog dynam - diep	n.t.b.	n.t.b.	10
Westerschelde, ecotopenonderzoek; ZOUT milieu					najaar
WESTSDE	WSZLDHL	Westersch-zout-laag dynam - hoog lit. (< 25 slib)	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSZLDOPD	Westersch-zout-laag dynam - ondiep.	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSZLD<SML	Westersch-zout-laag dynam - < 25 slib -midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	25
	WSZLD<SLL	Westersch-zout-laag dynam - < 25 slib -laag lit.	n.t.b.	n.t.b.	20
	WSZLD>SML	Westersch-zout-laag dynam - > 25 slib -midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	0
	WSZLD>SLL	Westersch-zout-laag dynam - > 25 slib - laag lit.	n.t.b.	n.t.b.	0
	WSZHDML	Westersch-zout-hoog dynam - (midden) lit.	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSZHDODP	Westersch-zout-hoog dynam - ondiep	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSZHDDP	Westersch-zout-hoog dynam - diep	n.t.b.	n.t.b.	10
Westerschelde, ecotopenonderzoek; BRAK milieu					najaar
WESTSDE	WSBLDHL	Westersch-brak-laag dynam - hoog lit. (< 25 slib)	n.t.b.	n.t.b.	0
	WSBLDOPD	Westersch-brak-laag dynam - ondiep.	n.t.b.	n.t.b.	10

	WSBLD<SML	Westersch-brak-laag dynam - < 25 slib -midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	25
	WSBLD<SLL	Westersch-brak-laag dynam - < 25 slib -laag lit.	n.t.b.	n.t.b.	20
	WSBLD>SML	Westersch-brak-laag dynam - > 25 slib -midden lit.	n.t.b.	n.t.b.	15
	WSBLD>SLL	Westersch-brak-laag dynam - > 25 slib - laag lit.	n.t.b.	n.t.b.	0
	WSBHDML	Westersch-brak-hoog dynam - (midden) lit.	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSBHDODP	Westersch-brak-hoog dynam - ondiep	n.t.b.	n.t.b.	10
	WSBHDDP	Westersch-brak-hoog dynam - diep	n.t.b.	n.t.b.	10

Tabel 1.-Overzicht van de monsterlocaties in Oosterschelde en Westerschelde in 2010 volgens de MWTL ecotoop gerichte monitoring.

2.2 Macrozoöbenthos

2.2.1 Monstername

In het sublitoraal zorgt de schipper voor de notatie van het monsternummer, de monstertijd de waterdiepte en de GPS coördinaten van elke locatie. Alle gemeten waterdieptes worden (direct of achteraf) omgerekend naar NAP.

In het litoraal zijn de GPS coördinaten van elke locatie genoteerd door de onderzoekmedewerkers als die met meer dan ca 10 meter t.o.v. van de beoogde locatie afwijken. Bij ieder monster wordt een ruwe karakterisering van het sediment door de onderzoekmedewerkers genoteerd.

In alle gevallen (aan boord of in het veld) zijn de monsters voor het macrozoöbenthosonderzoek, na samenvoeging van de deelmonsters bij het gebruik van steekbuizen, gespoeld op een zeef met 1 mm poriewijde*. Na het zeven is het residu met een ruime hoeveelheid zeewater in een monsterpot overgebracht.

Direct bij de terugkomst van de bemonsteringtocht op het lab (max 10 uur na de monstername) worden de monsters gefixeerd door pH-geneutraliseerde formaldehyde toe te voegen in de monsterpot tot een concentratie van minimaal 4% formaline.

2.2.1.1 Westerschelde en Oosterschelde

De litorale punten zijn bemonsterd door er op korte onderlinge afstand (ca 35 cm) twee maal een steekbuis met een diameter van 10 cm te steken (totale opp. 0.0157 m²).

De sublitorale punten zijn bemonsterd met een Reineck boxcore waaruit 2 steekbuizen met een diameter van 10 cm werden gestoken (totale opp. 0.016 m²). De steekdiepte van de boxcorer is ca 35 cm. Indien de boxcore niet zover in het sediment doordringt, wordt tot aan de bodem van de ketel gestoken.

Naast de standaard karakterisering van het sediment maken de onderzoeksmedewerkers een schatting van het humus gehalte en omschrijven zij bij de litorale locaties het bemonsterde ecotoop en maken daarbij twee digitale foto's (landschap en close-up). De foto's worden met de overige metagegevens in de database opgeslagen.

2.2.1.2 Grevelingen en Veerse Meer

Alle stations met een diepte ≤ 2 m zijn bemonsterd met een zogenaamde 'flushing sampler' met een monsteroppervlakte van 0.020 m². De 'flushing sampler' wervelt de bodem (oppervlakte 20 cm²) door middel van een krachtige waterstraal op. Het water met het opgewervelde materiaal is vervolgens over een 1mm zeef geleid. De hoogte van de bemonsterde sedimentkolom is met deze methode sterk afhankelijk van de bodemgesteldheid. De steekdiepte, die echter niet te meten valt, is wellicht minder bij een harde dan bij een losse zanderige bodem, maar altijd diep genoeg om alle bodemdieren mee te nemen.

* Er wordt gebruik gemaakt van poriezeven i.p.v. gewezen zeven omdat kleine wormen gemakkelijk tussen de mazen blijven vastzitten. Bij poriezeven is die kans vanwege het gladde oppervlak van de zeef veel kleiner.

In de twee diepste strata is op ieder punt één Reineck boxcore monster genomen. Voor het macrozoöbenthos worden hieruit drie deelmonsters in de Grevelingen en in het Veerse Meer (in afwijking t.o.v. voorafgaande jaren waar slechts één deelmonster genomen was) met een buis van 10 cm doorsnede (totale opp. 0.016 m²). De steekdiepte van de boxcorer is ca 35 cm. Indien de boxcore niet zover in het sediment doordringt, wordt tot aan de bodem van de ketel gestoken.

2.2.2 Analyse

2.2.2.1 **Uitzoekwerk**

Tot het benthos worden gerekend: alle polychaeten, oligochaeten, kreeft- en krabachtigen (behalve de landpissebedden), zeespinnen, holtedieren (zakpijpen, poliepen, anemonen), schelpdieren, stekelhuidigen, *Nemertea*, platwormen, *Phoronidae* en de bentisch levende insektensoorten (zoals *Bembidion laterale* en *Chironomiden*-larven).

Met uitzondering van de *Oligochaeta*, *Actiniaria* en *Nemertea* werden alle dieren, zo mogelijk, tot op de soort gedetermineerd en werden de aantallen bepaald.

In het lab zijn de monsters nagespoeld, gekleurd met bengals rose en vervolgens uitgezocht. Om het uitzoeken te vergemakkelijken zijn de monsters in twee fracties verdeeld met zeven van resp. 3 en 0.5 mm. De dieren zijn uit de residuen gezocht; met het blote oog voor de grove fractie en met behulp van een binoculair (bij een vergroting van 0.6 tot 1.2 maal) voor de fijne fractie. Bij de verdere verwerkingen (dichtheid en biomassa bepaling) is er geen onderscheid gemaakt tussen die twee fracties.

2.2.2.2 **Dichtheidbepaling**

Bij de verwerking van de monsters kunnen incomplete dieren (fragmenten) worden aangetroffen. Slechts fragmenten met een herkenbaar onderdeel (uniek voor een individu) zijn als individu geteld. Voor de meeste diergroepen is dat de kop (of het deel met de mond) en voor de schelpdieren is dat het slot. Wanneer van een bepaalde soort enkel fragmenten zonder kop of slot gevonden zijn tellen die fragmenten voor één individu.

2.2.2.3 **Biomassa bepaling**

Directe meting van het asvrijdrooggewicht en alternatieven: Bodemdieren biomassa is standaard uitgedrukt als asvrijdrooggewicht (engels, AFDW) en uiteindelijk omgerekend tot mg AFDW per m². Voor deze bepaling worden dieren in porseleinenkroezen gedaan, minimaal 2 dagen gedroogd bij 80°C en nadien gedurende 2 uur verast bij 560-580°C. Het asvrijdrooggewicht is het verschil (afname) tussen de gewichten gemeten voor en na het verassen.

Voor de meest accurate biomassabepaling zou ieder individu verast dienen te worden, echter met als gevolg een enorme toename van de verwerkingstijd. Er is daarom een compromis gesloten waarbij de betrouwbaarheid van de bepaling gegarandeerd blijft maar de inzet niet buitensporig is. Directe asvrijdrooggewicht bepaling is toegepast totdat, voor een redelijke werkinspanning, een statistisch betrouwbare schatting op basis van AFDW/lengte regressies dan wel AFDW/natgewicht conversiefactoren, bereikt kan worden. Alle wegingen worden uitgevoerd met een Satorius analytische balans met een nauwkeurigheid van 0.1 mg. Bij het bepalen van het natgewicht zijn de organismen eerst op filtreerpapier drooggedept (1 tot 10 seconden, of meer voor grotere individuen) totdat het aan het lichaam hangende vocht door het papier is opgenomen.

Werkwijze bij gebruik van Lengte-gewichte regressie: Bij schelp- en schaaldieren kan het asvrijdrooggewicht bepaald worden met behulp van formule's ($W=aL^b$) op basis van waarnemingen van het asvrijdrooggewicht (W , mgAFDW) als functie van de lengte van de schaal of schelp (L , mm). Daarvoor zijn de individuen van elke lengteklasse zo nodig samengevoegd in verschillende kroezen tot minimaal 25 mg natgewicht per kroes i.v.m. de nauwkeurigheid van de weging. Er wordt getracht (volgens aanwezigheid van voldoende materiaal) om vier wegingen per lengteklasse uit te voeren en tien lengteklassen per soorten te bepalen.

Werkwijze bij gebruik van nat/drooggewicht conversiefactor: Bij de andere groepen dan de schelp- en schaaldieren kan het asvrijdrooggewicht berekend worden met behulp van conversiefactoren tussen het gemeten natgewicht en het daarbijbehorende asvrijdrooggewicht. Voor het bepalen van conversiefactoren wordt getracht (bij aanwezigheid van voldoende materiaal) om tien metingen per soort uit te voeren met voor elke meting, i.v.m. de nauwkeurigheid van de weging, minimaal 500 mg natgewicht te gebruiken.

Gebruik van eerder bepaalde factoren: Indien van een soort niet voldoende exemplaren voor een nauwkeurige bepaling gevonden zijn, of wanneer de spreiding bij de lengte/gewicht regressie dan wel nat/droog conversiefactoren te groot is, wordt gebruik gemaakt van eerdere bepaalde relaties:

- Bij het toekennen van een regressie wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van een regressie gebaseerd op metingen van hetzelfde gebied en seizoen.
- Bij het toekennen van een soortspecifiek nat/drooggewicht conversiefactor is gebruik gemaakt van een voor dit doel uitgevoerde metingenreeks uit 1991. In deze lijst zijn vele kleine (lichte) soorten met een gelijke lichaamsbouw samengevoegd (Craeymeersch, 1993a).

In uitzonderlijke gevallen waar de lengte noch het natgewicht correct bepaald kunnen worden wordt een geschat asvrijdrooggewicht toegekend.

In respectievelijk Tabel 18 en Tabel 19, per soort of groep van soorten, de parameters in gebruik bij de lengte/gewicht regressies en de nat/droog conversies.

Fragmenten zijn verast en het verkregen gewicht is opgeslagen zonder vertaling naar het gewicht van een compleet organisme.

2.2.2.4 Taxonomie en databasebeheer

Omdat macrozoöbenthos soorten door de jaren heen, door voortschrijdend inzicht in de taxonomie, van naam/afstamming veranderen wordt de database daarmee continu bijgehouden zodat ook eerder ingevoerde soorten automatisch van de meest recente naam kunnen worden voorzien. De gebruikte namen zijn zoveel mogelijk conform de "World register of marine species". Van alle soorten die ooit binnen het kader van dit onderzoek zijn gevonden is een synoniemenlijst samengesteld (zie Tabel 20). In de kolom 'Soortnaam' staan de namen zoals deze in BIS versie 1.30.0 database versie 2011.03 en in deze rapportage worden gebruikt. De kolom 'Synoniem' bevat de soortnamen die in de eerdere gepubliceerde rapportages en datasets zijn gebruikt.

Vanuit deze database worden de gegevens aan RWS geleverd. De geleverde dataset omvat alle gegevens van 1990 t/m 2009. Alle oude soortnamen zijn daarin aangepast

Het genus *Corophium* vormt een goed voorbeeld van de problemen als gevolg van de ontwikkelingen in de inzichten in taxonomie: er worden steeds vaker exemplaren aangetroffen met kenmerken die afwijken van de beschreven soorten (Wijnhoven et al., 2007). De aangetroffen exemplaren hebben zowel kenmerken van *C. volutator*, *C. multisetosum* en/of *C. arenarium*. Volgens een aantal specialisten gaat het vermoedelijk om afwijkende exemplaren van *C. volutator*. Nader onderzoek (electroforese) lijkt dit te bevestigen. De dieren zijn daarom *C. volutator* genoemd, maar wel geormerkt (met een andere soortcode) in de eigen database opgeslagen.

2.2.2.5 Weergave van de resultaten

Per deelgebied, stratum en (waar van toepassing) per ecotoop zijn de (rekenkundig) gemiddelde dichtheid en biomassa berekend per soort en voor alle soorten samen. De gemiddelde waarden voor de deelgebieden zijn gewogen naar de oppervlaktes van de onderscheiden dieptestrata (Tabel 16).

Per waterlichaam wordt beschreven welke soorten tijdens de campagnes van 2010 zijn gevonden die nog niet eerder in het kader van dit onderzoek zijn aangetroffen. Daarnaast wordt bijgehouden welke soorten sinds 3 jaar (inclusief dit jaar) niet meer dan wel opnieuw worden aangetroffen.

Het verloop van de aantallen en asvrijdrooggewichten over de jaren (1990-2010) is voor elk waterlichaam grafisch uitgezet met, waar van toepassing, onderscheid makende in voorjaar en najaar waarden. Zoals in de vorige versies van deze rapportage zijn de bodemdieren aantallen en

biomassa berekend als de som van het gevonden aantal organismen en biomassa per waterlichaam en per campagne. Deze waarden zijn gecorrigeerd voor de mogelijke afwijkingen tussen het werkelijke aantal monsters en de standaard bemonsteringsinspanning van 60 en 120 monsters per waterlichaam/campagne respectievelijk in de Grevelingen-Veerse Meer en Westerschelde-Oosterschelde.

2.3 Sediment

Zoals eerder in sectie 2.2 vermeld, wordt op iedere locatie een ruwe beschrijving van het sediment gemaakt op basis van de volgende klassen: slib, zeer fijn en fijn zand, middel fijn zand en grof zand (zie Craeymeersch et al., 1995a voor een meer gedetailleerde beschrijving van de indeling in types). Monsters met veel stenen of veen zijn als een afzonderlijke klasse opgenomen. Bij de ecotoop bemonstering (Oosterschelde en Westerschelde) is ook de lutumwaarde geschat op basis van de sediment textuur. De hoedanigheid van deze directe waarneming kan gecontroleerd worden aan de hand van de sedimentanalyses uitgevoerd op het sediment van dezelfde locaties.

2.3.1 Monstername

Voor de MWTL monitoring zijn in de waterlichamen Westerschelde (helft van de locaties) en Oosterschelde (alle locaties) sedimentmonsters genomen voor analyse bij de Waterdienst. Op alle locaties van de MWTL waterlichamen zijn door het NIOO-CEME op eigen initiatief, ten gunste van de consistentie van de waarnemingen, sediment monsters genomen voor korrelgrootte analyse. De analyse van deze monsters is uitgevoerd buiten het huidige contract.

Voor de monsters op litorale locaties zijn 2 steekbuisjes (3.4 cm Ø) met een korte onderlinge afstand (ca 30 cm) vijf cm diep in het sediment gestoken. Deze twee deelmonsters zijn samengevoegd tot één monster (totale opp. 0.00182 m²).

Voor de monsters op subtidale locaties waar voor de bemonstering van het macrozoöbenthos een Reineck Boxcorer wordt gebruikt worden de steekbuisjes in het sediment uit de boxcore gestoken. Direct bij terugkomst van de bemonsteringtocht worden op het lab (max 10 uur na de monstername) de monsters in een diepvries (-20°C) geplaatst. Bij het versturen van de monsters voor analyse naar het lab van de Waterdienst worden koelboxen gevuld met monsterpotjes waardoor die nog bevroren op bestemming aankomen.

2.3.2 Analyse

De korrelgrootteanalyse van de sedimentmonsters is uitgevoerd bij het analytische lab van de Waterdienst volgens de standaard RWS procedures.

De mediane korrelgrootte (Med. korrel) van de minerale fractie >16 µm werd gemeten met behulp van laserdiffractie (Malvern Mastersizer). Het slibgehalte vertegenwoordigt de minerale fractie <16 µm. De hoeveelheid organische stof is berekend door de hoeveelheid organisch gebonden koolstof (C) te vermenigvuldigen met 1,97. De hoeveelheid CaCO₃ is berekend als ("C totaal" – "C organisch")*100/12.

Opmerking: voor de Oosterschelde en Westerschelde geldt voor **alle locaties in 2010:** bij de berekening van de hoeveelheid CaCO₃ kon alleen worden beschikt over waarden voor "C totaal" die zijn geschat met een onzekerheid van 25%. Alle waarden, behalve de mediane korrelgrootte, zijn gegeven als gewichtpercentages van het totale sedimentmonster, inclusief organische stof en CaCO₃. Tijdens de monstername voor de sediment monsters is er getracht om grote schelpen, grote schelpfragmenten en grote bodemdieren te vermijden (ernaast te stekken).

3 Resultaten

3.1 Kenmerken bemonsteringscampagne 2010

3.1.1 Westerschelde en Oosterschelde

De veldsituatie kwam niet altijd overeen met de ecotopenkaarten die gebaseerd zijn op waarnemingen van 2001 en 2008 in respectievelijk de Oosterschelde en de Westerschelde. Een overzicht van de Oosterschelde en Westerschelde monsterlocaties met een afwijkende ecotopentyping t.o.v. de planning is weergegeven in Tabel 17.

Van de 130 monsterlocaties in de Oosterschelde werden afwijkingen t.o.v. de planning geconstateerd op 32 locaties:

Op 20 locaties week de ligging af t.o.v. de planning:

- van 11 medio-litoraal locaties kwamen er 5 voor in het hoog- en 6 in het laag-litoraal.
- 7 laag-litoraal locaties waren gelegen in het medio-litoraal
- 2 hoog-litoraal locaties lagen in het medio-litoraal.

Op 6 locaties werd afwijkende hydrodynamica t.o.v. de planning aangetroffen:

- 4 laag- in plaats van hoog dynamisch in het medio-littoral
- 2 hoog- i.p.v. laag hydrodynamisch in het laag-littoral.

Op 2 locaties uit het laag litoraal werd slibbig sediment getroffen i.p.v. zandig sediment.

Op 4 mediolittoraal locaties waar de ligging afweek t.o.v. de planning (3 in het laag litoraal en 1 in het hoog litoraal) werd ook laag- i.p.v. hoog hydrodynamica waargenomen.

Een monsterpunt in de Oosterschelde (OSZLD<SLL15) moest verplaatst worden vanwege een ondoorwaadbare geul.

Van de 195 monsterlocaties in de Westerschelde werden afwijkingen t.o.v. de planning geconstateerd op 49 locaties:

In de Westerschelde week de ligging af t.o.v. de planning op 14 locaties:

- van 11 medio-litoraal locaties kwamen er 6 in het hoog- en 5 in het laag-litoraal voor
- van 2 hoog-litoraal locaties lag er 1 in het medio- en 1 in het laag-litoraal
- 1 laag-litoraal locatie lag in het medio-litoraal.

Op 13 locaties was er een afwijkende hydrodynamica t.o.v. de planning :

- 9 hoog- i.p.v. laag hydrodynamica (4 in het medio- en 5 in het laag-litoraal)
- 4 medio-littoraal locaties met laag i.p.v. hoog hydrodynamica.

Op 11 locaties week de sediment samenstelling af van de planning:

- 7 locaties (4 medio-litoraal en 3 laag-litoraal) met slibbig i.p.v. zandig sediment
- 4 medio-litoraal locaties met zandig i.p.v. slibbig sediment.

Op 11 locaties werden afwijkingen geconstateerd t.o.v. de planning m.b.t. meerdere descriptorren:

- 6 medio-litoraal locaties met 4 in het hoog- en 2 in het laag-litoraal waarvan slibbige locaties zandig bleken te zijn en andersom.
- 5 locaties met een hoog i.p.v. laag hydrodynamica waarvan 2 in het medio- i.p.v. hoog-litoraal, 1 in het medio i.p.v. laag-litoraal, 1 in het laag-litoraal met slibbig i.p.v. zandig sediment en 1 in het medio-litoraal met zandig i.p.v. slibbig sediment.

Locatie WSZLDHL9 was niet bereikbaar en er kon geen vervangend monsterpunten gevonden worden. Hierdoor is deze locatie komen te vervallen.

Een overzicht van de bemonsterde ecotopen met het aantal gerealiseerde monsters is weergegeven in Tabel 2 (geplande ecotopen) en Tabel 3 (ongepande ecotopen).

Tabel 2.-Overzicht van de 22 geplande ecotopen met het aantal monsters volgens de planning (325) en de realisatie (268). De waarden van de geplande onderliggende omgevingsfactoren Dynamiek, Ligging en Sediment zijn weergegeven.

Gebied	Ecotoop Naam	Aantal-plan	Aantal-veld	Dynamiek-plan	Ligging--plan	Sediment-plan
OS	OSZHDDP	10	10	Hoog	Diep	
Oosterschelde	OSZHDML	15	4	Hoog	Medio	
Oosterschelde	OSZHDODP	15	15	Hoog	Ondiep	
Oosterschelde	OSZLD<SLL	25	18	Laag	Laag	Slib<25%
Oosterschelde	OSZLD<SML	25	24	Laag	Medio	Slib<25%
Oosterschelde	OSZLDDP	15	15	Laag	Diep	
Oosterschelde	OSZLDHL	15	14	Laag	Hoog	
Oosterschelde	OSZLDODP	10	10	Laag	Ondiep	
Westerscheld	WSBHDDP	10	10	Hoog	Diep	
Westerscheld	WSBHDMML	10	4	Hoog	Medio	
Westerscheld	WSBHODDP	10	10	Hoog	Ondiep	
Westerscheld	WSBLD<SLL	20	16	Laag	Laag	Slib<25%
Westerscheld	WSBLD<SML	25	19	Laag	Medio	Slib<25%
Westerscheld	WSBLD>SML	15	8	Laag	Medio	Slib>25%
Westerscheld	WSBLDODP	10	10	Laag	Diep	
Westerscheld	WSZHDDP	10	10	Hoog	Diep	
Westerscheld	WSZHDML	10	11	Hoog	Medio	
Westerscheld	WSZHDODP	10	10	Hoog	Ondiep	
Westerscheld	WSZLD<SLL	20	16	Laag	Laag	Slib<25%
Westerscheld	WSZLD<SML	25	19	Laag	Medio	Slib<25%
Westerscheld	WSZLDHL	10	5	Laag	Hoog	
Westerscheld	WSZLDODP	10	10	Laag	Ondiep	

Tabel 3.-Overzicht van de 56 afwijkende monsterlocaties (20 OS, 36 WS locaties) in 23 ongeplande ecotopen. De waarden van de onderliggende omgevingsfactoren Dynamiek, Ligging en Sediment zijn weergegeven

Gebied	Ecotoop Naam	Aantal-veld	Dynamiek-veld	Ligging-veld	Sediment-veld
Oosterschelde	OSZHD<SLL	2	Hoog	Laag	Slib<25%
Oosterschelde	OSZHDHL	1	Hoog	Hoog	
Oosterschelde	OSZHDLL	2	Hoog	Laag	
Oosterschelde	OSZLD<SHL	4	Laag	Hoog	Slib<25%
Oosterschelde	OSZLD>SLL	2	Laag	Laag	Slib>25%
Oosterschelde	OSZLDLL	3	Laag	Laag	
Oosterschelde	OSZLDML	6	Laag	Medio	
Westerschelde	WSBHD<SLL	3	Hoog	Laag	Slib<25%
Westerschelde	WSBHD<SML	4	Hoog	Medio	Slib<25%
Westerschelde	WSBHD>SLL	1	Hoog	Laag	Slib>25%
Westerschelde	WSBHDHL	1	Hoog	Hoog	
Westerschelde	WSBHDLL	2	Hoog	Laag	
Westerschelde	WSBLD<SHL	3	Laag	Hoog	Slib<25%
Westerschelde	WSBLD>SHL	3	Laag	Hoog	Slib>25%
Westerschelde	WSBLD>SLL	3	Laag	Laag	Slib>25%
Westerschelde	WSBLDML	3	Laag	Medio	
Westerschelde	WSZHD<SLL	2	Hoog	Laag	Slib<25%
Westerschelde	WSZHD<SML	2	Hoog	Medio	Slib<25%
Westerschelde	WSZLD<SHL	3	Laag	Hoog	Slib<25%
Westerschelde	WSZLD>SLL	2	Laag	Laag	Slib>25%
Westerschelde	WSZLD>SML	1	Laag	Medio	Slib>25%
Westerschelde	WSZLDLL	1	Laag	Laag	
Westerschelde	WSZLDML	2	Laag	Medio	

Op basis van het aantal locaties binnen de verschillende lagen van de ecotopen classificatie is een vergelijking gemaakt tussen de bemonstering en de planning in de Oosterschelde en de Westerschelde (Figuur 4). In beide systemen is het aantal locaties in het medio-litoraal lager (ca 15%) in de realisatie dan de planning, met daarentegen een hoger aantal waarnemingen in het hoog- en laag-litoraal. In de Oosterschelde waren meer (ca 9%) locaties aangetroffen in het laag dynamiek t.o.v. de planning. In de Westerschelde was het het tegenovergesteld waargenomen met ca 9% minder locaties waargenomen in het laag dynamiek t.o.v. de planning. In beide systemen zijn er minder (3-4%) zandige locaties getroffen dan volgens het monsterprogramma.

3.1.2 Grevelingenmeer en Veerse Meer

Alle monsters konden op de beoogde positie (binnen een straal van 30 m van de vaste locatie) worden genomen. De meeste monsters lagen binnen de geplande strata en de waargenomen afwijkingen waren kleiner dan 0,5 m m.u.v. locatie VEERSMO_0827 uit het >8 m stratum waar 5m diepte (NAP) gemeten werd.

3.2 Macrozoöbenthos bemonsteringscampagne 2010

De resultaten van de campagnes van het voor- en najaar 2010 zijn weergegeven in Tabel 21 t.m. Tabel 58. Met betrekking tot de ecotopenbemonstering is bij de weergave van de resultaten uit de Oosterschelde en de Westerschelde rekening gehouden met de realisatie: de gemiddelde biomassa, dichtheid en het aantal gevonden soorten zijn berekend per ecotoop op basis van de waarnemingen uit de locaties die in die ecotopen werkelijk getroffen zijn. Voor de overige locaties, die buiten de geplande ecotopen vallen, zijn de individuele waarnemingen weergegeven (zonder groepering).

3.2.1 Westerschelde

De resultaten van de macrozoöbenthos monitoring in de Westerschelde zijn opgenomen in Tabel 21 t.m. Tabel 28. Er zijn in totaal 106 verschillende taxa aangetroffen, variërend van 15 tot 50 per ecotoop.

Het litoraal is rijker aan bodemleven dan het sublitoraal, waarbij het midden littoraal het rijkste is. Waar de litorale ecotopen over het algemeen rijker aan soorten zijn in het zoute dan in het brakke deelgebied zijn de aantallen soorten in de zoute en brakke sublitoraal ecotopen nagenoeg gelijk aan elkaar.

Tabel 4.- Soorten die sinds 2007 niet meer zijn aangetroffen in het kader van het MWTL project in de Westerschelde monsters.

Soortnaam	Opmerking	
Anoplodactylus petiolatus (Kroyer, 1884)	Mogelijke achteruitgang	
Corophium insidiosum (Crawford, 1937)		
Eteone flava ((Fabricius, 1780))		
Myrianida langerhansi (Gidholm, 1967)		
Neoamphitrite figulus (Dalyell, 1853)		
<i>Gastrosaccus</i> (Norman, 1868)	Resultaat van taxonomische herindeling	
<i>Harmothoe</i> (Kinberg, 1855)		
<i>Tellina</i> (Linnaeus, 1758)		
Achelia echinata (Hodge, 1864)	Slechts in 1 ander jaar naast 2007	
Asterias rubens (Linnaeus)		
Barnea candida (Linnaeus, 1758)		
Corophium acherusicum (Costa, 1857)		
Kefersteinia cirrata (Keferstein, 1862)		
Lepidonotus squamatus (Linn., 1758)		
Ophiura albida (Forbes)		
Palaemon elegans (Rathke, 1837)		
Pectinaria (Lagis) koreni (Malmgren, 1865)		
Pisidia longicornis (Linnaeus, 1758)		
Portumnus latipes (Pennant, 1777)		
Stenothoe marina (Bate, 1856)		
Sthenelais boa (Johnston, 1833)		
Achelia laevis (Hodge, 1864)		Enkel in 2007 aangetroffen
Aora typica (Kröyer, 1845)		
ATHECATA (?)		
Autolytus (Grube, 1850)		
Crassicorophium bonellii (Milne-Edwards, 1830)		
Gammarus locusta (Linnaeus, 1758)		
Jassa (Leach, 1814)		
Macropodia (Leach, 1814)		
Microdeutopus anomalus (Rathke, 1843)		
Microprotopus (Norman, 1867)		
Monopseudocuma gilsoni ((Gilson, 1906))		
Ostreidae (Rafinesque, 1815)		
Palaemon adspersus (Rathke, 1837)		
Pholoe (Johnston, 1839)		
Pseudocuma (?)		
Sabella crassicornis (M.Sars, 1851)		
Sabellaria spinulosa (Leuckart, 1849)		
Scolecopsis bonnieri (Mesnil, 1896)		
Serpulidae (Savigny, 1818)		

Er zijn liefst veertig soorten die sinds 2007 (afgelopen 3 jaar) niet meer zijn waargenomen (Tabel 4). Negentien soorten zijn echter gedurende de afgelopen 10 jaar alleen in 2007 waargenomen en voor dertien andere soorten zijn slechts twee waarnemingen gemeld tijdens het laatste decennium. Deze 32 soorten zijn zeldzaam en werden slechts incidenteel in de boxcore en

steekbuis monsters aangetroffen (zoals bv. de epibentische mobiele soorten *Palaemon elegans* en *Palaemon adspersus*).

Tot de acht overige soorten (of soortengroep) die verdwenen zijn sinds 2007 behoren een 3-tal genera die de laatste 3 jaar tot op soort worden gedetermineerd:

- *Gastrosaccus sp.*: aanwezig als *G. Spinifer*.
- *Harmothoe sp.*: aanwezig als *H. Glabra*
- *Tellina sp.*: ingedeeld (door gebrek aan sluitende determinatie) onder de superfamilie Tellinoidea of de familie Tellinidae.

De vijf overgebleven soorten, waarvoor wellicht sprake is van achteruitgang, zijn, in ieder geval de laatste tien jaar, geen algemene soorten: *Myrianida langerhansi* (een kleine wormensoort) en *Anaplodactylus petiolatus* (een zeespin aangetroffen op hard substraat of veen inlagen) zijn naast 2007 enkel in 2003 en 2004 waargenomen. *Neoamphitrite figulus* (de slijmkokerworm) is naast 2007 enkel in 2001 en 2005 aangetroffen. *Eteone flava* (een Polychaete worm) en *Corophium insidiosum* (een slijkgarnaal) werden naast de waarnemingen in 2007 ook aangetroffen van 2001 t/m 2005.

Tabel 5.- Soorten die voor het eerst in het kader van dit onderzoek in de Westerschelde monsters zijn aangetroffen.

Soortnaam
Chironomidae (?)
<i>Idotea</i> (Fabricius, 1798)
<i>Magelona johnstoni</i> (Fiege, Licher & Mackie, 2000)
<i>Marenzelleria cf. wireni</i> (?)
<i>Mya</i> (Linnaeus, 1758)

Soortnaam
<i>Palaemon macrodactylus</i> (Rathbun, 1902b)
<i>Rhithropanopeus harrissii</i> (Gould, 1841)
<i>Urothoe elegans</i> (Bate, 1856)
<i>Vaunthompsonia cristata</i> (Bate, 1858)

Er zijn 9 taxa die voor het eerst worden gemeld dit jaar voor de Westerschelde (Tabel 5), waarvan twee als gevolg van determinatie artefacts:

- Een exemplaar van *Mya sp.* kon niet worden geïdentificeerd maar behoort waarschijnlijk tot de soort *Mya arenaria* (de slijkgaper) die niet nieuw is voor de Westerschelde
- *Marenzelleria cf wireni* (exotische wormen aangetroffen sinds 1995, Wijnhoven & Hummel, 2009) waarvan de genus frequent werd aangetroffen, is dit jaar voor de eerste keer tot op soort gedetermineerd.

De overige 7 taxa zijn nieuw voor deze monitoring:

- De Chironomidae (muggenlarven), vermoedelijk vanuit zoetwater de Westerschelde ingestroomd, is een toevaltreffer.
- *Palaemon macrodactylus* (de rugstreepsteurgarnaal) en *Vaunthompsonia cristata* (een tonkreeftje) kennen een pelagische levenswijze en komen ook door toeval terecht in de boxcore en steekbuis bemonstering
- Voor *Idotea* (een pissebed) getroffen aan de oostkant van de Westerschelde is het niet duidelijk of het om een zoetwatersoort of toch om een brakwatersoort gaat. Het onderscheid kon daar niet gemaakt worden door de afwezigheid van de soort specifieke attributen bij jonge dan wel beschadigde individuen.
- *Magelona johnstoni* (een Polychaete worm) en *Urothoe elegans* (een vlokreeft) zijn beiden nieuwe soorten binnen frequent voorkomende genera die nu dus naast andere soorten blijken voor te komen.
- *Rhithropanopeus harrissii* (het brakwaterkrabbetje of Zuiderzeekrabbetje) is een permanent gevestigde exoot afkomstig uit Noord Amerika die al aan het einde van de 19de eeuw algemeen voor kwam in de toenmalige Zuiderzee. De soort was zeer talrijk in het Veerse Meer toen die nog brak was. Hoewel de soort te verwachten was aan de oostkant van de Westerschelde was hij tot in 2010 daar nog nooit aangetroffen en is dit de eerste melding van de soort voor de Westerschelde (Wijnhoven & Hummel, 2009). Wel werden er in 1985 reeds scharen van de soort aangetroffen in de Zeeschelde (België) en werd de soort voor

het eerst levend gevonden in 1991 bij Doel (Van Damme et al., 1992). De brakwatersoort lijkt zich dus geleidelijk uit te breiden in het Schelde estuarium en kan in principe ook worden verwacht in gebieden met een saliniteit beneden de 18 psu.

Er zijn in 2010 negen taxa in de Westerschelde aangetroffen die ten minste 3 jaar afwezig zijn geweest (Tabel 6).

Van de drie taxa Cumacea (tonkreeftjes), *Melita sp.* (vlokreeft) en Ophiuroidea (slangster) zijn afzonderlijke soorten wel gevonden gedurende de afgelopen jaren, hoewel de slangsterren pas sinds 2006 jaarlijks aanwezig zijn.

Polydora ciliata (de franjeworm of slikkokerworm) is niet vaak aangetroffen (maar er worden wel veel exemplaren van *Polydora sp.* aangetroffen die niet tot op soort kunnen worden gedetermineerd).

De overige soorten worden incidenteel in de monsters van de Westerschelde aangetroffen. Een uitzondering is het taxon *Sphaeroma sp.* (pissebed) dat 10 jaar afwezig is geweest.

Tabel 6.- Soorten aangetroffen in 2010 die minimaal de afgelopen drie jaar afwezig waren in de Westerschelde monsters.

Jaar laatste waarneming	Soortnaam
2007	<i>Allomelita pellucida</i> (?)
2003	CUMACEA (Kroyer, 1846)
2007	<i>Gammarus salinus</i> (Spooner, 1947)
2007	<i>Gattyana cirrhosa</i> (Pallas, 1766)
2007	<i>Glycera tridactyla</i> (Schmarda, 1861)
2007	<i>Melita</i> (Leach, 1814)
1997	OPHIUROIDEA (Gray, 1840)
2006	<i>Polydora ciliata</i> (Johnston, 1838)
2001	<i>Sphaeroma</i> (Bosc, 1801)

3.2.2 Oosterschelde

De resultaten van de macrozoöbenthos monitoring in de Oosterschelde zijn opgenomen in Tabel 29 t.m. Tabel 36. Er zijn in totaal 190 taxa onderscheiden in de monsters uit de Oosterschelde.

- Slechts enkele taxa komen in bijna alle ecotopen voor.
- Vele soorten komen uitsluitend in een beperkt aantal sublitorale of litorale ecotopen voor.
- Er worden minder soorten gevonden in de diepe hoogdynamische gebieden dan in de diepe laagdynamische gebieden, maar het aantal soorten bedraagt in de ondiepe delen van het laagdynamische slechts de helft van die in het hoogdynamische.
- Het aantal soorten in het sublitoraal ligt over het algemeen ook hoger dan in het litoraal.

Tabel 7 toont een overzicht van de 15 taxa die sinds 2007 gedurende 3 jaar niet meer zijn aangetroffen in de Oosterschelde:

- Tot de vier volgende taxa *Ampharete sp.*, *Diastylis sp.*, *Exogone sp.* en de Oweniida behoren één of meerdere algemene soorten die tegenwoordig edetermineerd kunnen worden tot op het soortniveau waardoor de sp. aanhef niet meer gebruikt wordt. Het betreft in deze gevallen een determinatie artefact.
- *Diastylis sp.* (tonkreeftje) waarvan in het verleden 5 verschillende soorten zoals *D. rathkei* en *D. rugosa* sporadisch zijn aangetroffen, komt na 2007 niet voor in de Oosterschelde. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat de gehanteerde monstermethodes niet geschikt zijn voor de monitoring van tonkreeftjes (en andere mobiele pelagische macrofauna).
- *Littorina sp.* waarvan de gewone alikruik (*L. littorea*) behoort ook de soorten die zeer onregelmatig in de MWTL monsters getroffen is.
- *Exogone hebes* en *Spio gonocephala* (borstelwormen) en *Phaxas pellucidus* (sabelschede) zijn éénmalig in 2007 waargenomen.
- Voor de vijf overige soorten in Tabel 7 zou wel sprake kunnen zijn van een achteruitgang: de polychaete *Eumida sanguinea*, de vlokreeft *Corophium insidiosum* (kwam frequent voor in 2005), de groene bladkieuwworm *Eulalia viridis* (kwam frequent voor in 2004) en het mosselkrabbeetje *Pinnotheres pisum* dat net als de polychaete *Syllis gracilis* zo nu en dan werden aangetroffen bij schelpdierbanken.

Tabel 7.- Soorten die sinds 2007 niet meer zijn aangetroffen in het kader van dit onderzoek in de Oosterschelde monsters.

Soortnaam
<i>Ampharete</i> (Malmgren, 1865)
<i>Corophium insidiosum</i> (Crawford, 1937)
<i>Diastylis</i> (Say, 1818)
<i>Diastylis rathkei</i> (Krøyer, 1841)
<i>Diastylis rugosa</i> (Sars, 1865)
<i>Eulalia viridis</i> (Johnston, 1829)
<i>Eumida sanguinea</i> ((Ørsted, 1843))
<i>Exogone</i> (Oersted, 1845)

Soortnaam
<i>Exogone hebes</i> (Webster & Benedict, 1884)
<i>Littorina</i> (Ferussac, 1822)
OWENIIDA (?)
<i>Phaxas pellucidus</i> (Pennant, 1777)
<i>Pinnotheres pisum</i> (Linnaeus, 1767)
<i>Spio gonocephala</i> (Thulin, 1957)
<i>Syllis gracilis</i> (Grube, 1840)

De lijst met nieuwe taxa voor de Oosterschelde in 2010 bevat 17 taxa (Tabel 8):

- De 6 volgende groepen: Melitidae, *Mya sp.*, Mysidae, *Petricola sp.*, *Pseudocuma sp.* en *Stenothoe sp.* konden niet tot op soortnaam gedetermineerd worden door de afwezigheid van de soort specifieke attributen bij jonge dan wel beschadigde individuen. Die organismen behoren wel tot groepen waarvoor frequent voorkomende soorten getroffen zijn.
- De tot de Cirratulidae behorende wormensoorten *Caulleriella alata* en *Chaetozone gibber* zijn al eerder in het verleden gevonden groepen maar zijn in 2010 voor het eerst tot op soortniveau gedetermineerd.

- De exoot *Hemigrapsus takanoi* (penceelkrabje) wordt zeer waarschijnlijk sinds 2004 in de Oosterschelde gevonden maar is de afgelopen jaren als *H. penicillatus* aangemerkt. Echter is het sinds kort duidelijk geworden dat slechts de twee soorten *H. takanoi* en *H. sanguineus* in Nederland aanwezig zijn. Laatstgenoemde is reeds in de Oosterschelde aangetroffen, maar nog niet tijdens de MWTL monitoring (Van den Brink & Wijnhoven, 2012).
- De Polychaete wormen *Autolytus edwardsi* (het genus wordt wel regelmatig aangetroffen), *Magelona johnstoni* en *Marenzelleria sp.* (een exoot in opmars in de Waddenzee sinds 1989, de Voordelta sinds 1995 (Wijnhoven & Hummel, 2009) en de Westerschelde sinds 1999) zijn in 2010 nieuwkomers.
- Andere nieuwkomers zijn de aasgarnaal *Gastrosaccus sanctus*, de vlokreeft *Hyale prevosti*, het harig porceleinkrabbetje (*Porcellana platycheles*), de waarschijnlijk uit de kweek ontsnapte geruite tapijtschelp (*Ruditapes decussatus*) en de exoot *R. philippinarum* die sinds 2009 voor het eerst in de MWTL monsters is aangetroffen.

Tabel 8.- Soorten die voor het eerst in het kader van dit onderzoek in de Westerschelde monsters zijn aangetroffen.

Soortnaam
<i>Amphiuridae</i> (Ljungman, 1867)
<i>Autolytus edwardsi</i> (Saint-Joseph, 1887)
<i>Caulleriella alata</i> (Southern, 1914)
<i>Chaetozone gibber</i> (Woodham & Chambers, 1994)
<i>Gastrosaccus sanctus</i> (Van Beneden)
<i>Hemigrapsus takanoi</i> (Asakura & Watanabe, 2005)
<i>Hyale prevosti</i> (?)
<i>Magelona johnstoni</i> (Fiege, Licher & Mackie, 2000)
<i>Marenzelleria</i> (Mesnil, 1896)

Soortnaam
Melitidae (Bousfield, 1973)
<i>Mya</i> (Linnaeus, 1758)
Mysidae (Haworth, 1825)
<i>Petricola</i> (Lamarck, 1801)
<i>Porcellana platycheles</i> (Pennant, 1777)
<i>Pseudocuma</i> (?)
<i>Ruditapes decussatus</i> (Linnaeus)
<i>Stenothoe</i> (Dana, 1852)

Er zijn 22 taxa aangetroffen die ten minste de afgelopen 3 jaar niet in de MWTL Oosterschelde monsters zijn aangetroffen (Tabel 9):

- In 6 gevallen gaat het om soorten waarvan het genus wel algemeen wordt gevonden: *Atylus falcatus* (vlokreeft), *Eteone longa* (de groengele wadworm), *Malacoceros fuliginosus* en *M. tetracerus* (beiden Polychaete wormen), de in 2007 voor het eerst aangetroffen worm *Ampharete finmarchica*, en de voor 2005 vrij algemene worm *Eteone flava*. Deze soorten zijn mogelijk vaker in de monsters aanwezig geweest maar niet altijd tot op soortniveau gedetermineerd.
- Het aantreffen van de groepen Phyllodocinae en *Spisula* is vermoedelijk te danken aan het niet op naam brengen van de algemene soorten die tot die groepen horen: het genus *Phyllodoce* binnen de Phyllodocinae en de soort *Spisula truncata* binnen het *Spisula* genus.
- De volgende 8 soorten, worden slechts sporadisch gevonden en zijn eerder ook al voor lange perioden (>2 jaren) afwezig geweest uit de monitoring: *Eurydice pulchra* (agaat- of gewone pissebed), *Nymphon brevirostre* (rode zeespin), *Paradoneis fulgens* (worm), *Sigalion mathildae* (worm), *Tryphosella sarsi* (vlokreeft), *Scolelepis* genus en onderliggende soorten (worm) en *Microphthalmus similus* (worm), en exoot die vanaf de jaren 60 in kleine aantallen voorkomt
- Voor de soorten *Liocarcinus navigator*, *Dodecaceria cocharum*, *Pherusa flabellata* en *P. plumosa* die in het verleden wel algemeen geweest zijn, zou de huidige vondst, na enkele jaren van afwezigheid, het gevolg kunnen zijn van een hernieuwde toename.
- De vondst van de worm *Sabella crassicornis* die voor het eerst in 2007 voor MWTL in de Oosterschelde aangetroffen werd, bevestigt de aanwezigheid van deze nieuwkomer.

Tabel 9.- Soorten aangetroffen in 2010 die minimaal de afgelopen drie jaar afwezig waren in de Oosterschelde monsters.

Jaar	Soortnaam
2007	<i>Ampharete finmarchica</i> (M.Sars, 1864)
2004	<i>Atylus falcatus</i> (Metzger, 1871)
2002	<i>Dodecaceria concharum</i> (Oersted, 1843)
2004	<i>Eteone flava</i> ((Fabricius, 1780))
2003	<i>Eteone longa</i> ((Fabricius, 1780))
2005	<i>Eurydice pulchra</i> (Leach, 1815)
2006	<i>Liocarcinus navigator</i> (Herbst, 1794)
2007	<i>Malacoceros fuliginosus</i> (Claparšde, 1868)
2002	<i>Malacoceros tetracerus</i> (Schmarda, 1861)
1993	<i>Microphthalmus similis</i> (Bobretzky, 1870)
2007	<i>Nymphon brevirostre</i> (Hodge, 1863)
2006	<i>Paradoneis fulgens</i> (Levinsen, 1884)
2003	<i>Pherusa flabellata</i> (Sars, 1872)
2002	<i>Pherusa plumosa</i> (O.F.Müller, 1776)
2005	<i>Phyllodocinae</i> (Bergström, 1914)
2007	<i>Sabella crassicornis</i> (M.Sars, 1851)
2006	<i>Scolelepis</i> (<i>Blainville, 1828</i>)
2002	<i>Scolelepis</i> (<i>Scolelepis squamata</i> (O.F.Müller, 1806)
2003	<i>Scolelepis bonnier</i> (Mesnil, 1896)
2006	<i>Sigalion mathildae</i> (Audouin & Milne Edwards (in Cuvier, 1830))
2007	<i>Spisula</i> (<i>Gray, 1837</i>)
2007	<i>Tryphosella sarsi</i> (Bonnier, 1893)

3.2.3 Grevelingen meer

De resultaten van de macrozoöbenthos monitoring in de Grevelingen opgesplitst per plot en per stratum zijn opgenomen in Tabel 43 t.m. Tabel 46 (voorjaar) en Tabel 47 t.m. Tabel 50 (najaar).

Tabel 10.- Soorten die sinds 2007 niet meer zijn aangetroffen in het kader van dit onderzoek in de Grevelingen monsters.

Soortnaam	Soortnaam
<i>Asciidiella aspersa</i> (Müller, 1776)	<i>Ciona intestinalis</i> (Linnaeus, 1767)
<i>Crangon crangon</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Liocarcinus</i> (Stimpson, 1870)
<i>Praunus flexuosus</i> (O.F.Müller, 1776)	<i>Didemnum candidum</i> (Savigny, 1816)
<i>Tellina tenuis</i> (Da Costa)	<i>Spirorbis</i> (<i>Spirorbis tridentatus</i> (Levinsen, 1883)
<i>Tellina fabula</i> (Gmelin)	<i>Gammarus salinus</i> (Spooner, 1947)
<i>Gammaridae</i> (<i>Latreille, 1802</i>)	<i>Spio gonocephala</i> (Thulin, 1957)
<i>Corophium acherusicum</i> (Costa, 1857)	<i>Neomysis integer</i> (Leach, 1814)

Veertien taxa werden sinds 2007 niet meer aangetroffen in de Grevelingen (Tabel 10):

- De 3 algemene zakpijpsorten *Asciidiella aspersa*, *Ciona intestinalis* en *Didemnum candidum* worden niet meer tot op soortniveau gedetermineerd terwijl dat in het verleden sporadisch wel is gebeurd.
- De afwezigheid van de volgende zes vrij zeldzaam soorten uit de Grevelingen MWTL monsters is niet uitzonderlijk; de twee mobiele pelagische soorten, *Crangon crangon* (grijze

garnaal) en *Praunus flexuosus* (geknikte aasgarnaal) de plaatschelp *Tellina tenuis* (tere dunschaal) en *T. fabula* (rechtsgestreepte plaatschelp), de slijkgarnaal *Corophium acherusicum* en *Spirorbis tridentatus* waarvoor wel enkele exemplaren behorende tot de Spirorbidae gevonden zijn geweest.

- De Gammaridae en het genus *Liocarcinus* werden niet meer waargenomen omdat de soorten behorende tot die taxa tot op soortennaam gedetermineerd konden worden
- Voor 3 soorten is het achteruitgang wel aannemelijk; de vlokreeft *Gammarus salinus*, de worm *Spio gonocephala* en de aasgarnaal *Neomysis integer*. Opgemerkt kan worden dat de eerste twee slechts in 2006 en 2007 zijn waargenomen, en laatstgenoemde alleen in 2007. *N. integer* is overigens ook weer een soort waarvoor de gehanteerde monitoringstechnieken niet ideaal zijn.

Tabel 11.- Soorten die voor het eerst in het kader van dit onderzoek in de Grevelingen monsters zijn aangetroffen.

Soortnaam
Exogone hebes (Webster & Benedict, 1884)
Hemigrapsus takanoi (Asakura & Watanabe, 2005)
<i>Idotea</i> (Fabricius, 1798)
<i>Idotea neglecta</i> (Sars, 1899; Naylor 1955b)
<i>Neoamphitrite affinis</i> (Malmgren, 1865)
<i>Nephtys longosetosa</i> (Oersted, 1843)

Soortnaam
<i>Psammechinus miliaris</i> (Gmelin)
<i>Salvatoria alvaradoi</i> ((San Martin, 1984))
Spirorbidae (Chamberlin, 1919)
<i>Spisula</i> (Gray, 1837)
<i>Streblospio</i> (Webster, 1879)
<i>Urothoe brevicornis</i> (Bate, 1862)

Twaalf taxa zijn voor het eerst voor de Grevelingen gevonden tijdens de MWTL-monitoring (Tabel 11):

- De Spirorbidae en het genus *Streblospio*, die in dit geval niet zijn determineerd, zijn niet werkelijk nieuw voor de Grevelingen omdat soorten binnen die taxa wel zo nu en dan of zelfs frequent worden gevonden.
- De volgende tien taxa zijn geheel nieuw voor de de Grevelingen MWTL-monitoring terwijl die wel eerder getroffen zijn in omliggende waters; de wormen *Exogone hebes*, *Neoamphitrite affinis* (wel eerder mogelijk aangetroffen als *Neoamphitrite sp.*), *Nephtys longosetosa* en *Salvatoria alvaradoi* (naast *S. limbata*, aanwezig sinds 2007), de pissebed *Idotea neglecta*, de kleine zeeappel (*Psammechinus miliaris*), het bulldozerkreeftje (*Urothoe brevicornis*), de strandschelp (*Spisula*) en *Hemigrapsus takanoi* (penseelkrabbetje) die als exoot sinds 2004 in de MWTL Oosterschelde monsters voorkomt. Deze laatste soort, concurrent voor de strandkrab *Carcinus maenas* op hard substraat en schelpbanken, is in volle opmars in de Westerschelde, het Veerse Meer en de Voordelta (Wijnhoven & Hummel, 2009; Van den Brink & Wijnhoven, 2012).

Tabel 12.- Soorten aangetroffen in 2010 die minimaal de afgelopen drie jaar afwezig waren in de Grevelingen monsters.

Jaar	Soortnaam
2003	<i>Acanthocardia</i> (Gray, 1851)
2007	<i>Acanthocardia paucicostata</i> (Sowerby)
2007	<i>Athanas nitescens</i> (Leach, 1813)
2003	<i>Autolytus</i> (Grube, 1850)
2001	<i>Gattyana cirrhosa</i> (Pallas, 1766)
2006	<i>Neoamphitrite figulus</i> (Dalyell, 1853)
2006	<i>Nephtys cirrosa</i> (Ehlers, 1868)
2006	<i>Scolelepis (Scolelepis) squamata</i> (O.F.Müller, 1806)
2001	<i>Urothoe</i> (Dana, 1852)

Tabel 12 toont de taxa die gedurende minimaal 3 jaar niet meer zijn aangetroffen in de Grevelingen tijdens de monitoring in het kader van MWTL.

Binnen het genus *Urothoe* (vlokkreeft) worden soorten wel gevonden die zelfs algemeen zijn. Voor alle andere taxa geldt zonder uitzondering dat het om soorten gaat die zo nu en dan in de monsters worden aangetroffen en waarvoor het niet uitzonderlijk is als ze een paar jaar ontbreken. *Autolytus sp.*, *Gattyana cirrhosa* (gekroesde zeerups), *Neoamphitrite figulus*, *Nephtys cirrosa* (ook wel zandzager genoemd) en *Scolelepis squamata* (gemshoornworm) zijn allen wormen met lage dichtheden in de Grevelingen. Ook de hartschelpen (*Acanthocardia*) waaronder de tere hartschelp (*A. paucicostata*) vertonen lage dichtheden in de Grevelingen. Voor de kreeftgarnaal *Athanas nitescens*, pas in 2006 voor het eerst gevonden in de MWTL-Grevelingen-monitoring geldt dat de monitoringsmethodiek wellicht niet ideaal is.

3.2.4 Veerse Meer

De resultaten van de macrozoöbenthos monitoring in het Veerse meer opgesplitst per plot en per stratum zijn opgenomen in Tabel 51 t.m. Tabel 54 (voorjaar) en Tabel 55 t.m. Tabel 58 (najaar). Het Veerse Meer is tussen 2004 en 2005 veranderd van een brak in een zoutwater meer. De gevolgen van deze ingreep zullen zich vermoedelijk nog jaren laten voelen in de soortensamenstelling van het Veerse Meer. Bij de interpretatie van de huidige resultaten zal daar rekening worden gehouden.

Tabel 13.- Soorten die sinds 2007 niet meer zijn aangetroffen in het kader van dit onderzoek in Veerse Meer monsters.

Soortnaam	Soortnaam
<i>Crassikorophium bonellii</i> (Milne-Edwards, 1830)	<i>Sthenelais boa</i> (Johnston, 1833)
<i>Petricola pholadiformis</i> (Lamarck)	<i>Gyptis (Marion & Bobretzky, 1875)</i>
<i>Botryllus schlosseri</i> (Pallas, 1766)	<i>Gyptis rosea</i> (Malm, 1874)
<i>Spio martinensis</i> (Eliason, 1962)	<i>Liocarcinus depurator</i> (Linnaeus, 1785)
<i>Bathyporeia (Lindstrom, 1855)</i>	

De negen taxa die sinds 2007 niet meer zijn aangetroffen in het Veerse Meer (Tabel 13) kwamen vooral in lage dichtheden voor waardoor die een grote kans maken om uit de monsters te blijven:

- De slijkgarnaal *Crassikorophium bonellii*, het vlokkreeften genus *Bathyporeia*, de worm *Spio martinensis*, de Amerikaanse boormossel (*Petricola pholadiformis*), een exoot die vooral in venen of houten substraat voorkomt.
- De worm *Sthenelais boa* die kortstondig aanwezig was na de opening van de Katse Heule (2005-2007)
- De worm *Gyptis rosea* (evenals het genus) en de blauwpootzwemkrab (*Liocarcinus depurator*) die alleen in 2007 zijn waargenomen
- De koloniale zaakpijp *Botryllus schlosseri* wordt niet (meer) tot op soortniveau gedetermineerd.

Tabel 14.- Soorten die voor het eerst in het kader van dit onderzoek in Veerse Meer monsters zijn aangetroffen.

Soortnaam
<i>Abra prismatica</i> (Montagu)
<i>Cardiidae</i> (Lamarck, 1809)
<i>Corophium acherusicum</i> (Costa, 1857)
<i>Eumida sanguinea</i> ((Örsted, 1843))
<i>Eurydice spinigera</i> (Hansen, 1890)
<i>Gattyana cirrhosa</i> (Pallas, 1766)
<i>Hemigrapsus</i> (?)
<i>Hinia</i> (J.E. Gray, 1847 ex Leach MS)
<i>Mysta picta</i> (Quatrefages, 1866)

Soortnaam
<i>Mytilidae</i> (?)
<i>Nephtys caeca</i> (Fabricius, 1780)
<i>Pleustidae</i> (Buchholz, 1874)
<i>Polynoidae</i> (Malmgren, 1867)
<i>Ruditapes</i> (Chiamenti, 1900)
<i>Ruditapes philippinarum</i> ((Adams & Reeve, 1850))
<i>Serpulidae</i> (Savigny, 1818)
SPIONIDA (?)
<i>Syllidae</i> (Grube, 1850)

In de lijst met 18 taxa die voor het eerst in het Veerse Meer zijn aangetroffen (Tabel 14) bevinden zich 7 taxa (*Cardiidae*, *Hinia* sp. (als *Nassarius* in de database), *Mytilidae*, *Spionida*, *Syllidae*, *Hemigrapsus* sp. en *Ruditapes* sp.) waarvan afzonderlijke soorten algemeen in het Veerse Meer worden aangetroffen.

Voor de overige 11 taxa blijkt er sprake te zijn van echte opkomst; de wormen *Eumida sanguinea* (in 2005 is al wel een exemplaar van dit genus waargenomen die niet op soort gebracht kon worden), de gekroesde zeerups (*Gattyana cirrhosa*), *Mysta picta*, *Nephtys caeca* en de families der *Polynoidae* en *Serpulidae* (kalkkokerwormen) die in in het verleden in het geheel ontbraken. Naast deze taxa zijn ook exemplaren van de *Pleustidae* (familie der vlokreeften), de slijkgarnaal *Corophium acherusicum* en de pissebed *Eurydice spinigera* nieuw. Andere nieuwkomers zijn de tweekleppigen: de prismatische dunschaal (*Abra prismatica*) en de exoot *Ruditapes philippinarum*, die een jaar na de opkomst in de Oosterschelde in 2010 dus ook in het Veerse Meer gevonden is.

Tabel 15.- Soorten aangetroffen in 2010 die minimaal de afgelopen drie jaar afwezig waren in de Veerse Meer monsters.

Jaar	Soortnaam
2007	<i>Abra alba</i> (Wood)
2007	<i>Alitta virens</i> (Sars, 1835)
2005	<i>Eumida</i> (Malmgren, 1865)
2002	<i>Gammarus zaddachi</i> (Sexton, 1912)
2007	<i>Nephtys cirrosa</i> (Ehlers, 1868)
2005	<i>Phyllodoce</i> (Savigny, 1818)
2007	<i>Spirorbis</i> (<i>Spirorbis</i>) <i>tridentatus</i> (Levinsen, 1883)

De soorten die gedurende minimaal 3 jaar afwezig zijn geweest en nu weer aanwezig zijn in de monsters van het Veerse Meer (Tabel 15) komen slechts voor in lage dichtheden en worden vervolgens regelmatig gedurende één of enkele jaren niet aangetroffen.

Dit geldt voor de wormen *Alitta virens* (zager), *Eumida* sp. en *Spirorbis tridentatus* en de vlokreeft *Gammarus zaddachi*. *Abra alba* (witte dunschaal) en *Nephtys cirrosa* (zandzager) die kortstondig aanwezig waren na de opening van de Katse Heule blijken tegenwoordig in veel lagere dichtheden voor te komen.

Van het genus *Phyllodoce* zijn wel soorten gevonden gedurende de afgelopen jaren.

3.3 Sedimentkarakteristieken bemonsteringscampagne 2010

Op alle monsterlocaties in de Oosterschelde en op ongeveer de helft van de Westerscheldelocaties zijn sedimentmonsters genomen. Deze zijn ter analyse aangeboden aan RWS Waterdienst. De resultaten zijn opgenomen in Tabel 59 tm Tabel 61.

Op elke lokatie is in het veld een omschrijving van het sediment gegeven. Aan de hand hiervan kan een volledig overzicht worden gegeven (Figuur 7 t.m. Figuur 13).

Een overzicht van de sedimentaire analyses uitgevoerd in het kader van de BIOMON, MOVE en MWTL projecten tussen 1990 en 2010 hetzij door het RWS hetzij door het NIOO is weergegeven in Tabel 62. Het grootste deel van die gegevens is gearhiveerd in de BIS database waarmee de koppeling met de bodemdieren waarnemingen gewaarboord blijft.

3.4 Lange termijn veranderingen 1990-2010

Inclusief de monitoring campagnes van 2010 omvat het MWTL programma in de Delta wateren elf jaar (1990-2010) aan waarnemingen verzameld volgens gestandaardiseerde bemonsteringstechnieken en analytische protocollen. Daarmee kunnen veranderingen in de tijd optimaal waargenomen worden.

Er dient rekening te worden gehouden met de recente veranderingen in de monsterstrategie, bij de interpretatie van de resultaten. (als gevolg van voortschrijdend inzicht m.b.t. de ecologische monitoring, is in de Oosterschelde en de Westerschelde vanaf 2009 ecotoopgerichte monitoring uitgevoerd).

Er zal onderscheid dienen te worden gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en methodologische artefacten.

Voor de huidige rapportage zijn, zoals in voorafgaande jaren, de waarnemingen van 2010 in de Oosterschelde en de Westerschelde toegevoegd aan de tijdreeks (sinds 1990) na integratie op het niveau van het waterlichaam zonder onderscheid van de ecotopen. De lange termijn veranderingen in bodemdieren aantallen en biomassa zijn voor elk waterlichaam grafisch uitgezet in Figuur 14.

3.4.1 Westerschelde, Oosterschelde

In de Westerschelde valt, afgezien van kortstondige toenames in de bodemdieren aantallen en/of biomassa (1990, 1991, 1997, 2003 en 2007), geen noemenswaardige trend waar te nemen tussen 1990 en 2009 (Figuur 14).

In de Oosterschelde volgt het aantal bodemdieren een vijfjarige cyclische ontwikkeling met maximale waarden in 1991, 1996 en 2001. De volgens dit patroon te verwachten piekwaarden bleven in 2006 echter grotendeels uit. Daardoor is een -60% afname ($R^2_{lin.-reg.}=0,67$; $n=17$) in het bodemdieren aantal waar te nemen in de Oosterschelde tussen 1990 en 2004. De bodemdieren biomassa is daardoor tussen 2002 en 2010 gekenmerkt door een neerwaartse trend. Sinds 2007 zijn de biomassa's drie jaren achter elkaar gedaald met een totale afname van 60% tussen 2007 en 2010 (Figuur 14).

3.4.2 Grevelingen, Veerse meer

Zoals in de Westerschelde is het verloop van de bodemdieren aantallen en biomassa in de Grevelingen en het Veerse Meer gekenmerkt door kortstondige veranderingen (Figuur 14). Afgezien van deze sporadische variaties vertonen de bodemdieren karakteristieken van deze waterlichamen wel ook duidelijke meerjarige trends. In de Grevelingen en het Veerse Meer is het verloop van het bodemdieren aantal gekenmerkt door zeer significante afnames van respectievelijk -32% ($R^2_{lin.-reg.}=0,56$; $n=39$) en -87% ($R^2_{lin.-reg.}=0,71$; $n=39$) tussen 1990 en 2009.

Tussen 2009 en 2010 vindt een toename (ca verdubbeling) plaats voor zowel de aantallen als biomassa's in de Grevelingen. Het Veerse meer laat ook een positieve trend in bodemdieren aantallen en biomassa's zien tussen 2009 en 2010 die wel minder omvangrijk is dan de veranderingen waargenomen in de Grevelingen.

Zoals voor de aantallen kent de biomassa in de Grevelingen, een afname van -64% ($R^2_{\text{lin.-reg.}}=0,60$; $n=39$) tussen 1990 en 2009, en bijzondere toename tussen 2009 en 2010. De biomassa in het Veerse Meer blijven, na de instorting van 2003 net voor de ingebruikname van de Katse Heule, (vergeleken met de rest van de periode) relatief hoog en zeer veranderlijk.

4 Discussie en aanbevelingen

4.1 Plaatsing van de Monsterlocaties

4.1.1 Westerschelde, Oosterschelde

Op 49 locaties in de Westerschelde en 32 locaties in de Oosterschelde kon het geplande ecotoop niet binnen 100m van het oorspronkelijke monsterpunt gevonden worden waardoor de bemonstering binnen een ander ecotoop plaats vond dan volgens het monsterprogramma. Het verplaatsen van de monsterpunten i.v.m. obstakels of verkeerde ecotopen (zoals oesterbanken, geulen, e.d.), bleef beperkt tot minder dan 2% (6 gevallen).

Aanbevolen kan worden om:

- De ecotoopenkaarten gebruikt voor het huidige project te blijven herzien waarmee ook rekening dient te worden gehouden met de economische activiteiten (MZI, mossel/oesterperceel e.d.) en overige obstakels (stormvloedkeringveiligheidslijn e.d.).

4.1.2 Grevelingen, Veerse meer

Bij de stratified sampling strategie in het Grevelingenmeer en het Veerste Meer worden sinds 1994 vaste monsterpunten gebruikt. Ondanks de lage dynamiek van deze twee waterlichamen zijn, na verloop van de jaren, problemen ontstaan bij het bemonsteren van de geplande locaties.

Dat is het geval voor een aantal punten op de rand van verschuivende dieptegrenzen, waarbij monsterlocaties steeds verplaatst moesten worden om binnen het juiste dieptestratum te monstern.

In dergelijke gevallen worden verschillende strategieën toegepast door de verschillende RWS-scheepsgezagvoerders bij het wel dan niet verplaatsen van de monsterpunten, o.a.:

- Bodemhap op de geplande locatie ondanks de afwijking in diepte
- Bodemhap verplaatsen naar de juiste diepte ondanks de afwijking in locatie

Hierdoor komt het voor dat dezelfde monsterlocatie bij de ene campagne aan het gestelde dieptestratum voldoet en bij een andere campagne niet. In 2010 lagen de meeste monsterlocaties binnen de geplande strata en de waargenomen afwijkingen t.o.v. de dieptegrenzen waren zo gering dat die monsters zonder onderscheid in de verdere verwerking meegenomen konden worden..

Aanbevolen kan worden om:

- De monsterpunten in de Grevelingen en het Veerse Meer opnieuw vast te stellen op basis van recente kaarten en van de in voorgaande campagnes gesignaleerde afwijkingen. Daarmee zouden de oppervlaktes van de diverse strata, gebruikt bij de berekening van de gebied gewogen gemiddeldes, ook geactualiseerd kunnen worden.
- Eenduidige protocollen te ontwikkelen voor de scheepsgezagvoerders bij het verschuiven van monsterpunten in geval van obstakels en/of afwijkingen t.o.v. de beoogde locaties.

4.2 Bemonstering van grote (schelp)dieren

Bij de bemonstering kunnen grote schelpen voor een verstoring van de monsternamen zorgen. Vooral grote oesters kunnen de monsternamen verstoren. De overige soorten (zoals *Mya* of *Scrobicularia*) breken wat gemakkelijker waardoor een boxcore of steekbuis goed moet werken.

Bij de boxcore bemonstering werd in dergelijke gevallen het monster een aantal keer opnieuw genomen en bij het steken van de steekbuis werd die zo geplaatst dat die niet half over een oester viel.

Met het toenemen van het aantal Japanse oesters wordt het steeds waarschijnlijker dat het in de volgende campagnes problematisch kan worden om binnen een Reineck boxcore nog subsamples te nemen. In tegenstelling tot andere grote schelpdieren (*Mya*, *Scrobicularia*) breken de Japanse oesters moeilijk door midden waardoor het steken van een monster binnen een boxcore nagenoeg onmogelijk kan worden.

Bovendien kan de aanwezigheid van de grote schelpdieren in de monsters leiden tot een overschatting van deze grote en relatief zeldzame organismen en tot een onderschatting van de overige organismen door 'ruimtegebrek' binnen de relatief kleine steekbuis.

De verstoring bij de flushingsampler is niet zichtbaar. Grote schelpen kunnen wel met de flushingsampler worden verzameld, maar het blijft onduidelijk wat er gebeurt met en rond grote schelpen die slechts deels binnen de rand van de flushingsampler vallen.

Bij de ecotoopgerichte monsters kan het monster worden verplaatst of kan men die laten vervallen; bij de stratified sampling strategie bestaat tot dusverre geen afspraak over hoe te handelen bij dit soort monsters.

Aanbevolen kan worden om:

- Afspraken te maken m.b.t. de handelingen bij het aantreffen van grote schelpdieren op de monsterlocaties.
- Verder denken over het meenemen van de schelpdierenbanken in de MWTL monitoring waarvoor een kartering van dit ecotype vereist wordt.
- Evaluatie m.b.t. het gebruik van de flushingsampler en consequenties gebruik andere methode.

4.3 Klei en veenmonsters

Een aantal monsters bevatten veel klei of veen. Dit geldt voor zowel de ecotoopgerichte bemonstering als voor de stratified sampling strategie. Er zijn hierbij twee typen monsters te onderscheiden:

- Monsters met een toplaag van zand en/of slib, met daaronder klei of veen. De bovenlaag kan hierbij nog goed voldoen aan het geplande ecotoop.
- Monsters die geheel bestaan uit klei of veen, soms zelfs een mengeling daarvan.

Deze monsters vergen veel tijd om te verwerken (zowel in het veld als in het lab), terwijl het bodemleven niet ver in de klei of het veen doordringt. Wanneer er een laag zand en/of slib boven het veen of de klei wordt aangetroffen wordt er zelfs meestal geen bodemleven in het veen of de klei aangetroffen.

Bij wijze van proef werd er een extra monster in de Grevelingen genomen (#325) waarvoor van de drie steekbuizen dieptegestratificeerde (0-5, 5-10, 10-15 en 15-30cm) deelmonsters gescheiden werden. Hieruit is gebleken dat onder 10 cm geen organisme getroffen is in de veen monsters.

Aanbevolen kan worden om:

- Bij het herpositioneren van de monsterlocaties (zie 4.1.2) ook rekening te houden met de veen/kleibanken.
- Een pilot studie uit te voeren naar de bruikbaarheid van deelmonsters (0-10 cm v.s. 0-30 cm) voor klei/veenmonsters. Bekeken dient te worden of een bruikbaarere bemonstering diepte tot de mogelijk heden behoort.

4.4 Vergelijkbaarheid met voorgaand onderzoek

Vergelijkbaarheid met voorgaand onderzoek

Waar de bemonsteringstrategie onveranderd gebleven is voor de Grevelingen en het Veerse Meer betekent de invoering van de najaar ecotoopbemonstering voor de Westerschelde en de Oosterschelde een ware trendbreuk t.o.v. de voorafgaande monitorjaren (plot/diepte gestratificeerd in voorjaar en najaar).

Opm:

- De invoering van de ecotoopbemonstering betekent een onbetwisbare verhoogde ecologische waarde voor de monitoring, maar tegelijkertijd zijn de gegevens minder goed vergelijkbaar met de bestaande tijdreeks.
- Naast het verdwijnen van de voorjaars waarnemingen betekent de invoering van de ecotoopbemonstering in de Westerschelde en de Oosterschelde een vergroting van de nadruk op de littorale t.o.v. sublitorale gebieden.
- Door de afname van het aantal sublitorale monsters door de invoering van de ecotoopbemonstering vanaf 2009 is er, vooral in de Oosterschelde en in mindere mate in de Westerschelde, een groot aantal soorten met een lage dichtheid (en dus een lage trefkans) verdwenen uit de monsters na 2008.

Aanbevolen wordt:

Na circa drie achtereenvolgende monitorjaren (2009-2011) zal statistisch grondig kunnen worden uitgezocht hoe de aanpassing van de monsterstrategie in de waargenomen soortenrijkdom doorwerkt.

5 Referenties

- Asakura, A. & S. Watanabe 2005. *Hemigrapsus takanoi*, new species, a sibling species of the common Japanese intertidal crab *H. penicillatus* (Decapoda: Brachyura: Grapsoidea). *J. Crust. Biol.* 25(2): 279-292
- Brummelhuis, E.B.M., J.A. Craeymeersch, R. Markusse & W. Sijm 1997a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Voorjaar 1996. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis, E.B.M., J.A. Craeymeersch, R. Markusse & W. Sijm 1997b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1996. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis, E.B.M., J. Craeymeersch, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1998a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1997. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., J. Craeymeersch, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1998b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1997. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., H. Hummel, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1999a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1998. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., H. Hummel, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1999b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1998. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., W.C.H. Sijm, H. Hummel, W.J. Dimmers & M.M. Markusse 1999c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1999. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Colijn, F. & I. Akkerman, 1990. Biologische monitoringprogramma zoute wateren, stand van zaken 1990. Rijkswaterstaat, Dienst Getijdewateren, nota GWAO-90.018.
- Craeymeersch, J.A., 1997. Effecten van de schelpdiervisserij op het bodemleven in de Voordelta. NIOO-CEMO Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Sijm & E.C. Stikvoort 1992a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1990. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Sijm & E.C. Stikvoort 1992b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Voorjaar 1991. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1993a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1991. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1993b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in 1992. I. Dichtheden. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1994a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in 1992. II. Biomassa's. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1994b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1994c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.

- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Schreurs & E.G.J. Wessel 1995a. De bodemsamenstelling van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. 1990-1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke. NIOO-CEMO Rapporten en Verslagen 1995-1.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1995b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1994. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1995c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1994. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, R. Markusse & W. Sijm 1996a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1995. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, R. Markusse & W. Sijm 1996b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1995. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Fortuin, A.W. & H.C. Altena 1990. Macrozoöbenthos in het Grevelingenmeer: bestansopname in voorjaar 1989. Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke. Rapporten en verslagen 1990-15.
- Lambeck, R.H.D. & E.B.M. Brummelhuis 1985. Een bestandsopname in voorjaar 1984 voor het macrozoöbenthos in het Grevelingenmeer. Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke. Rapporten en verslagen 1985-4
- Lambeck, R.H.D. & R. Pouwer 1986. Een bestandsopname in voorjaar van 1985 van het macrozoöbenthos in het Grevelingenmeer en enige notities over lange-termijnontwikkelingen. Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke. Rapporten en verslagen 1986-5.
- Lambeck, R.H.D. & G. De Smet, 1987. Een bestandsopname in voorjaar van 1986 van het macrozoöbenthos in het Grevelingenmeer. Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke. Rapporten en verslagen 1987-4.
- Lambeck, R.H.D., E.G.J. Wessel & A. Hannewijk 1988. Een bestandsopname in voorjaar van 1988 van het macrozoöbenthos in het Grevelingenmeer. Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke. Rapporten en verslagen 1989-5.
- Scholten, H., O. Klepper, P.H. Nienhuis & M. Knoester 1990. Oosterschelde estuary (S.W. Netherlands) : a self-sustaining ecosystem? *Hydrobiologia* 195: 201-215.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, W.J. Dimmers, M.M. Markusse & J.M. Verschuure 2000. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1999. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, W.J. Dimmers & J.M. Verschuure 2000a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2000. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2001a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2001b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2002a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2002b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2002. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse & J.M. Verschuure 2003a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2002. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.

- Sisternans, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, & M. Rietveld 2003b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2003. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M. M. Markusse, A. Pronker & J.M. Verschuure 2004a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2003. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M. M. Markusse, M. Rietveld & E. van Soelen 2004b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2004. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M. M. Markusse, M. Rietveld & E. van Soelen 2005a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2004. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., H. Hummel, A. Dekker, A.G.M. Egelberts, O.J.A. van Hoesel & M. Rietveld 2005b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2005. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., H. Hummel, V. Escaravage, A.G.M. Engelberts & M.M. Markusse 2006. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2005. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., V. Escaravage, H. Hummel, M.A. Bergmeijer, A.G.M. Engelberts, L.Dek, A. Dekker, O.J.A. van Hoessel & M.M. Markusse 2007. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voor en najaar van 2006. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sisternans, W.C.H., V. Escaravage, H. Hummel, M.A. Bergmeijer, A.G.M. Engelberts, L. de Witte-Dek, A. Dekker, O.J.A. van Hoessel & M.M. Markusse 2008. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voor en najaar van 2007. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEME, Yerseke.
- Sokal, R.R. & F.J. Rohlf 1981. Biometry. The principles and practice of statistics in biological research. 2nd Edition. Freeman and Co, San Francisco. 776 pp.
- Stikvoort, E.C. & R. Brand 1991. Biomonitoring macrozoöbenthos Deltagebied 1990. Intern Rapport Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke.
- Wijnhoven, S., W.C.H. Sisternans, M.A. Bergmeijer, L.A. Dek & H. Hummel 2007. Recent range extensions of *Corophium multisetosum* (Crustacea: Amphipoda) in the Netherlands? Monitor Taskforce Publication Series 2007 - 08.
- Wijnhoven S. & A. Dekker 2010. Records of a new alien polychaete worm species, *Marphysa sanguinea* (Montagu, 1815) (Eunicidae) in the Eastern Scheldt, the Netherlands. Aquatic Invasions (2010) Volume 5, Issue 4: 431–436.

6 Bijlagen

6.1 Lijst van de tabellen in bijlage

Tabel 16.-Oppervlakte (km ²) van ieder dieptestratum binnen ieder deelgebied (plot) in het Veerse Meer en het Grevelingenmeer.	39
Tabel 17.-Overzicht van de Oosterschelde (32) en Westerschelde (49) monsterlocaties waar afwijkende ecotopentyping t.o.v. de planning werd geconstateerd met weergave van de onderliggende geplande (plan) en waargenomen (veld) klassedescriptoren DYNamieka (Hoog, Laag), LIGGING (hoog-, medium-, laag-litoraal) en SEDIMENT (slib(>25% slib), zand (<25% slib).	40
Tabel 18a.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Voorjaar 2010, alle gebieden)	41
Tabel 18b.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Najaar 2010, Westerschelde)	42
Tabel 18 c.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Najaar 2010, overige gebieden)	43
Tabel 19a.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht ? asvrijdrooggewicht (Najaar 2010 (overige gebieden))	44
Tabel 19 b.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht ? asvrijdrooggewicht (Voorjaar 2010, alle gebieden)	45
Tabel 19 c.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht ? asvrijdrooggewicht (Najaar 2010, Westerschelde)	47
Tabel 19 d.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht ? asvrijdrooggewicht (Najaar 2010, Overige gebieden)	49
Tabel 20.- Overzicht van de in deze rapportage gebruikte soortnamen (zoveel mogelijk conform de "World Register of Marine Species") die afwijken van een eerdere qualificatie (Synoniem).	52
Tabel 21.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSBHDDP, WSBHDML, WSBHDODP en WSBLD<SLL (1 van 2).	53
Tabel 22.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSBHDDP, WSBHDML, WSBHDODP en WSBLD<SLL (2 van 2).	54
Tabel 23.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSBLD<SML, WSBLD>SML,WSBLDODP en WSZHDDP (1 van 2).	55
Tabel 24.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSBLD<SML, WSBLD>SML,WSBLDODP en WSZHDDP (2 van 2).	56
Tabel 25.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSZHDML, WSZHDODP, WSZLD<SLL en WSZLD<SML (1 van 2).	57
Tabel 26.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSZHDML, WSZHDODP, WSZLD<SLL en WSZLD<SML (2 van 2).	58
Tabel 27.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSZLDHL en WSZLDODP (1 van 2).	59
Tabel 28.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen WSZLDHL en WSZLDODP (2 van 2)	60
Tabel 29.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDMML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (1 van 4).	61
Tabel 30.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDMML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (2 van 4).	62
Tabel 31.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDMML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (3 van 4).	62
Tabel 32.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDMML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (4 van 4).	64
Tabel 33.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (1 van 4)	65
Tabel 34.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (2 van 4)	66
Tabel 35.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (3 van 4)	67
Tabel 36.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (4 van 4)	68
Tabel 37.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen WSBHD<SLL, WSBHD<SML, WSBHD>SLL en WSBHDHL.	69
Tabel 38.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen WSBHDLL, WSBLD<SHL, WSBLD>SHL en WSBLD>SLL	70
Tabel 39.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen WSBLDML, WSZHD<SLL, WSZHD<SML en WSZLD<SHL	71
Tabel 40.-Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen WSZLD>SLL, WSZLD>SML, WSZLDLL en WSZLDML	72

Tabel 41.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen OSZHD<SLL, OSZHDHL, OSZHDLL en OSZLD<SHL	73
Tabel 42.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m ²) en biomassa (mg afdw/m ²) in ongeplande ecotopen OSZLD>SLL, OSZLDLL en OSZLDML	74
Tabel 43.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	75
Tabel 44.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	76
Tabel 45.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	77
Tabel 46.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	78
Tabel 47.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	79
Tabel 48.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	80
Tabel 49.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010 per dieptestratum en over het gehele plot.	81
Tabel 50.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	82
Tabel 51.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	83
Tabel 52.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	84
Tabel 53.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	85
Tabel 54.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	86
Tabel 55.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	87
Tabel 56.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2009, per dieptestratum en over het gehele plot.	88
Tabel 57.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2009, per dieptestratum en over het gehele plot.	89
Tabel 58.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m ²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.	90
Tabel 59.-Sediment RWS analyses van de Oosterschelde monsters.	91
Tabel 60.-Sediment RWS analyses van de Westerschelde (brak) monsters.	92
Tabel 61.-Sediment RWS analyses van de Westerschelde (zout) monsters.	93
Tabel 62.-Overzicht van de sediment analyses uitgevoerd in het kader van de projecten BIOMON, MOVE en MWTL hetzij door het RWS of door het NIOO. De grijs gearceerde regels staan voor de RWS bemonstering waarvan geen gegevens aanwezig is in de BIS database.	90

6.2 Lijst van de figuren in bijlage

Figuur 1.- Bemonsterde ecotopen in het brakke deel van de Westerschelde.	94
Figuur 2.- Bemonsterde ecotopen in het zoute deel van de Westerschelde.	95
Figuur 3.- Bemonsterde ecotopen in de Oosterschelde.	96
Figuur 4.-Aantal locaties bemonsterd (VELD) binnen de verschillende ecotopen 'lagen' in de Oosterschelde en de Westerschelde tijdens de huidige bemonstering vergeleken met het monsterprogramma (PLAN).	97
Figuur 5.- Lokatie en diepteverdeling van de twee monsterdeelgebieden in de Grevelingen	98
Figuur 6.- Lokatie en diepteverdeling van de twee monsterdeelgebieden in de het Veerse meer	99
Figuur 7.-Westerschelde (zout). Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2009	100
Figuur 8.-Westerschelde (brak). Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010	101
Figuur 9.- Oosterschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2009	102
Figuur 11.-Grevelingenmeer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010	104
Figuur 12.- Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2010	105
Figuur 13.-Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010	106
Figuur 14.-Verloop van de aantallen en biomassa's over de monitorperiode 1990-2010 in de Grevelingen, Veerse Meer, Westerschelde en Oosterschelde.	107

Tabel 16.-Oppervlakte (km^2) van ieder dieptestratum binnen ieder deelgebied (plot) in het Veerse Meer en het Grevelingenmeer.

Veerse Meer	Plot		< 2m	2 tot 8m	> 8m	Totaal
	12		2.93	6.07	3.53	12.53
	3		1.37	0.66	0.29	2.32
Grevelingenmeer	Plot		< 2m	2 tot 6m	> 6m	Totaal
	1		5.85	7.62	10.73	24.20
	2		11.45	6.53	5.81	23.79

Tabel 17.-Overzicht van de Oosterschelde (32) en Westerschelde (49) monsterlocaties met afwijkende ecotopen-typering t.o.v. de planning. De geplande (plan) en waargenomen (veld) klassedescriptoren DYNamiek (Hoog, Laag), LIGGING (hoog-, medium-, laag-litoraal) en SEDiment (slib(>25% slib), zand (<25% slib) zijn weergegeven.

DONARNR	plan DYN	veld DYN	plan LIGGING	veld LIGGING	plan SEDIM	veld SEDIM
WSZLDHL 1	L	H	h	m		
WSZLDHL 3	L	H	h	m		
WSZLDHL 5	L	L	h	m		
WSZLDHL 7	L	L	h	l		
WSZLD<SML 6	L	L	m	h	Z	Z
WSZLD<SML 10	L	H	m	m	Z	Z
WSZLD<SML 12	L	H	m	m	Z	Z
WSZLD<SML 13	L	L	m	m	Z	s
WSZLD<SML 20	L	L	m	h	Z	Z
WSZLD<SML 21	L	L	m	l	Z	Z
WSZLD<SML 24	L	L	m	h	Z	Z
WSZLD<SLI 2	L	L	l	m	Z	Z
WSZLD<SLI 6	L	H	l	l	Z	Z
WSZLD<SLI 7	L	L	l	l	Z	s
WSZLD<SLI 8	L	H	l	l	Z	Z
WSZLD<SLI 18	L	L	l	l	Z	s
WSZHDML 10	H	L	m	m		
WSBLD<SML 1	L	L	m	h	Z	Z
WSBLD<SML 5	L	H	m	m	Z	Z
WSBLD<SML 9	L	L	m	l	Z	s
WSBLD<SML 11	L	L	m	h	Z	s
WSBLD<SML 14	L	L	m	h	Z	s
WSBLD<SML 15	L	L	m	m	Z	s
WSBLD<SML 18	L	H	m	m	Z	Z
WSBLD<SML 19	L	L	m	m	Z	s
WSBLD<SML 24	L	L	m	l	Z	Z
WSBLD<SML 25	L	L	m	m	Z	s
WSBLD<SLI 6	L	H	l	l	Z	Z
WSBLD<SLI 12	L	H	l	l	Z	Z
WSBLD<SLI 14	L	L	l	l	Z	s
WSBLD<SLI 15	L	H	l	l	Z	Z
WSBLD<SLI 16	L	H	l	l	Z	s
WSBLD<SLI 18	L	H	l	m	Z	Z
WSBLD>SML 1	L	L	m	h	s	Z
WSBLD>SML 2	L	L	m	m	s	Z
WSBLD>SML 3	L	L	m	m	s	Z
WSBLD>SML 4	L	L	m	m	s	Z
WSBLD>SML 6	L	H	m	m	s	Z
WSBLD>SML 7	L	L	m	l	s	s
WSBLD>SML 8	L	L	m	h	s	Z
WSBLD>SML 9	L	L	m	l	s	Z
WSBLD>SML 13	L	L	m	m	s	Z
WSBLD>SML 14	L	L	m	h	s	s
WSBHDML 1	H	L	m	m		
WSBHDML 2	H	H	m	l		
WSBHDML 4	H	L	m	m		
WSBHDML 5	H	L	m	m		
WSBHDML 6	H	H	m	h		
WSBHDML 10	H	H	m	l		
OSZLDHL 1	L	L	h	m		
OSZLDHL 6	L	L	h	m		
OSZLD<SML 1	L	L	m	l	Z	Z
OSZLD<SML 4	L	L	m	h	Z	Z
OSZLD<SML 8	L	L	m	l	Z	Z
OSZLD<SML 14	L	L	m	h	Z	Z
OSZLD<SML 16	L	L	m	l	Z	Z
OSZLD<SML 17	L	L	m	h	Z	Z
OSZLD<SML 18	L	L	m	h	Z	Z
OSZLD<SML 25	L	L	m	l	Z	Z
OSZLD<SLI 5	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 6	L	H	l	l	Z	Z
OSZLD<SLI 8	L	L	l	l	Z	s
OSZLD<SLI 12	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 13	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 14	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 15	L	L	l	l	Z	s
OSZLD<SLI 19	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 21	L	H	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 24	L	L	l	m	Z	Z
OSZLD<SLI 25	L	L	l	m	Z	Z
OSZHDML 3	H	L	m	m		
OSZHDML 4	H	H	m	l		
OSZHDML 6	H	L	m	l		
OSZHDML 7	H	L	m	l		
OSZHDML 8	H	H	m	h		
OSZHDML 9	H	L	m	l		
OSZHDML 10	H	L	m	l		
OSZHDML 11	H	L	m	m		
OSZHDML 12	H	H	m	l		
OSZHDML 13	H	L	m	h		
OSZHDML 14	H	L	m	m		

Tabel 18a.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Voorjaar 2010, alle gebieden)

Soort	Voorjaar 2010 (alle gebieden)							
	Regressie		N	R2	Residuele variantie		Oorsprong	
	Const.	Coeff.			Min.	Max.	Project	Campagne
<i>Abra alba</i> (Wood)	0,0071	2,9051	45	0,9569	-28,5	39,8	MVII-HbR	Voorjaar 2009
<i>Abra nitida</i> (O.F.Møller, 1776)	0,0039	3,3587	10	0,9896			BIOMON	Voorjaar 2005
<i>Carcinus maenas</i> (Linnaeus, 1758)	0,0157	3,2399	9	0,9950			BIOMON	Voorjaar 1999
<i>Cerastoderma</i> (Poli, 1795)	0,0044	3,2485	69	0,9671			Grevelingen	Voorjaar 1984
<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus)	0,0077	3,1995	20	0,9621			BIOMON	Voorjaar 2008
<i>Corbula gibba</i> (Olivier)	0,0237	2,7498	17	0,9646	-15,1	17,8	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Crangon crangon</i> (Linnaeus, 1758)	0,0030	2,7360	24	0,9172	-31,9	46,8	MVII-HbR	Nulmeting 2008
<i>Crassostrea</i> (Sacco, 1897)	0,0013	3,0451	10	0,8229	-49,6	98,2	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Crepidula fornicata</i> (Linnaeus, 1758)	0,0051	2,9453	112	0,9611	-25,7	34,6	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Ensis directus</i> (Conrad, 1843)	0,0057	2,6135	382	0,9653	-16,5	19,7	MVII-HbR	Nulmeting 2008
<i>Hemigrapsus takanoi</i> (Asakura & Watanabe, 2005)	0,0804	2,8885	12	0,9775	-16,6	19,9	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Lepidochitona cinerea</i> (Linnaeus, 1767)	0,0033	3,3520	11	0,9254			Grevelingen	Voorjaar 1991
<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	0,0188	2,6020	45	0,9576			BIOMON	Voorjaar 2008
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus)	0,0192	2,6313	30	0,8353	-17,5	21,2	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Mytilus edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0095	2,7273	9	0,9975	-12,0	13,6	MWTL	Voorjaar 2010
<i>Nassarius nitidus</i> (Jeffreys, 1867)	0,0121	3,0603	17	0,9834	-19,7	24,6	MVII-HbR	Nulmeting 2008
<i>Nassarius reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	0,0287	2,7962	9	0,9912	-11,5	13,0	MVII-HbR	Nulmeting 2008
<i>Ostrea edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0012	3,3236	15	0,9906			Grevelingen	Voorjaar 1993
<i>Scrobicularia plana</i> (Da Costa)	0,0160	2,5933	9	0,9804			BIOMON	Voorjaar 2008
<i>Venerupis senegalensis</i> (Gmelin, 1791)	0,0105	3,0055	9	0,9649	-33,3	49,9	MVII-HbR	Nulmeting 2008

Formule : $W=aL^b$ (waarbij: a= constante, b = coëfficiënt, W = Asvrijdrooggewicht in mg. L = Lengte in mm)
Aantal = aantal waarnemingen.

Tabel 18b.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Najaar 2010, Westerschelde)

Soort	Najaar 2010 Westerschelde							
	Regressie		N	R2	Residuele variantie		Oorsprong	
	Const.	Coeff.			Min.	Max.	Project	Campagne
<i>Abra tenuis</i> (Montagu, 1803)	0,0239	2,6085	13	0,9434			MOVE-Ecotopen	Najaar 2007
<i>Carcinus maenas</i> (Linnaeus, 1758)	0,0194	3,1636	7	0,9914			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus)	0,0076	3,1287	18	0,9750	-23,2	30,2	MWTL	Najaar 2010 Westerschelde
<i>Crangon crangon</i> (Linnaeus, 1758)	0,0004	3,3901	9	0,9630	-25,2	33,6	MVII-PMR.	Najaar 2009
<i>Crassostrea</i> (Sacco, 1897)	0,0080	2,7019	42	0,9359			BIOMON	Najaar 2007
<i>Ensis</i> (Schumacher, 1817)	0,0037	2,4559	38	0,9451	-11,9	13,5	MWTL	Najaar 2009
<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	0,0043	3,3833	22	0,9903	-15,1	17,8	MWTL	Najaar 2010 Westerschelde
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus)	0,0014	3,3309	53	0,9539	-21,7	27,6	MWTL	Najaar 2009
<i>Mytilus edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0039	3,0256	34	0,9883	-12,5	14,2	MWTL	Najaar 2009
<i>Ophiura ophiura</i> (Lamarck)	0,0409	2,9061	40	0,9846	-18,1	22,1	MVII-PMR.	Najaar 2009
<i>Petricola pholadiformis</i> (Lamarck)	0,0048	2,8663	11	0,9967	-8,8	9,6	MVII-PMR.	Najaar 2009
<i>Rhithropanopeus harrissii</i> (Gould, 1841)	0,0826	2,8398	8	0,9940			BIOMON	Voorjaar 2004
<i>Scrobicularia plana</i> (Da Costa)	0,0056	2,9096	22	0,9628	-28,6	40,1	MWTL	Najaar 2009

Tabel 18 c.-Gebruikte Lengte-gewichtregressies (Najaar 2010, overige gebieden)

Soort	Najaar 2010 (overige gebieden)							
	Regressie		N	R2	Residuele variantie		Oorsprong	
	Const.	Coeff.			Min.	Max.	Project	Campagne
<i>Abra alba</i> (Wood)	0,0138	2,5428	26	0,9254	-22,8	29,6	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Abra nitida</i> (O.F.Müller, 1776)	0,0104	2,4814	31	0,9607			BIOMON	Najaar 2007
<i>Abra tenuis</i> (Montagu, 1803)	0,0114	2,6658	9	0,8575	-16,6	19,8	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Asterias rubens</i> (Linnaeus)	0,1315	2,1201	8	0,9314	-23,4	30,5	MWTL	Najaar 2009
<i>Athanas nitescens</i> (Leach, 1813)	0,0152	2,2831	5	0,9733	-12,5	14,3	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Carcinus maenas</i> (Linnaeus, 1758)	0,0543	2,7562	8	0,9858	-23,1	30,1	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Cerastoderma</i> (Poli, 1795)	0,0044	3,2485	69	0,9671			Grevelingen	Voorjaar 1984
<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus)	0,0046	3,3530	35	0,9833	-14,9	17,5	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Corbula gibba</i> (Olivi)	0,0053	3,3164	16	0,9451	-18,3	22,4	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crangon crangon</i> (Linnaeus, 1758)	0,0027	2,8716	10	0,9621	-13,3	15,4	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crassostrea</i> (Sacco, 1897)	0,0091	2,5018	23	0,9428	-36,4	57,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crepidula fornicata</i> (Linnaeus, 1758)	0,0060	2,9811	12	0,9692	-29,3	41,5	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Echinocardium cordatum</i> (Pennant)	0,0021	3,3579	98	0,9818	-24,0	31,6	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Ensis</i> (Schumacher, 1817)	0,0037	2,4559	38	0,9451	-11,9	13,5	MWTL	Najaar 2009
<i>Hemigrapsus penicillatus</i> (De Haan, 1823)	0,0596	3,0571	9	0,9693			BIOMON	Najaar 2007
<i>Hemigrapsus takanoi</i> (Asakura & Watabe, 2005)	0,0395	3,0847	19	0,9602	-30,1	43,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Liocarcinus navigator</i> (Herbst, 1794)	0,0408	2,9137	11	0,9758			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	0,0043	3,3833	22	0,9903	-15,1	17,8	MWTL	Najaar 2010 Westerschelde
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus)	0,0025	3,1905	23	0,8579	-27,1	37,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Mytilus edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0138	2,7419	36	0,9757	-30,4	43,6	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Nassarius reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	0,0058	3,3232	23	0,9905			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura</i> (Lamarck, 1816)	0,0643	2,2551	14	0,8586			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura albida</i> (Forbes)	0,0508	2,5968	34	0,9646			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura ophiura</i> (Lamarck)	0,0409	2,9061	40	0,9846	-18,1	22,1	MVII-PMR.	Najaar 2009
<i>Petricola pholadiformis</i> (Lamarck)	0,0053	2,8677	18	0,9662	-18,5	22,8	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Scrobicularia plana</i> (Da Costa)	0,0056	2,9096	22	0,9628	-28,6	40,1	MWTL	Najaar 2009
<i>Spisula</i> (Gray, 1837)	0,0053	3,1682	10	0,9394	-16,7	20,0	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Tellinmya ferruginosa</i> (Montagu)	0,0245	2,3812	18	0,9642			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Tellina fabula</i> (Gmelin)	0,0025	3,2121	16	0,9895	-16,1	19,2	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Tellina tenuis</i> (Da Costa)	0,0200	2,4429	11	0,9729			BIOMON	Najaar 1993
<i>Venerupis senegalensis</i> (Gmelin, 1791)	0,0007	3,7793	11	0,9951	-13,7	15,9	MVII-PMR.	Najaar 2009

Formule : $W=aL^b$ (waarbij: a= constante, b = coëfficiënt, W = Asvrijdrooggewicht in mg. L = Lengte in mm), N = aantal waarnemingen.

Tabel 19a.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht → asvrijdrooggewicht (Najaar 2010 (overige gebieden))

Soort	Najaar 2010 (overige gebieden)							
	Regressie				Residuele variantie		Oorsprong	
	Const.	Coeff	N	R2	Min.	Max.	Project	Campagne
<i>Abra alba</i> (Wood)	0,0138	2,5428	26	0,9254	-22,8	29,6	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Abra nitida</i> (O.F.Müller, 1776)	0,0104	2,4814	31	0,9607			BIOMON	Najaar 2007
<i>Abra tenuis</i> (Montagu, 1803)	0,0114	2,6658	9	0,8575	-16,6	19,8	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Asterias rubens</i> (Linnaeus)	0,1315	2,1201	8	0,9314	-23,4	30,5	MWTL	Najaar 2009
<i>Athanas nitescens</i> (Leach, 1813)	0,0152	2,2831	5	0,9733	-12,5	14,3	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Carcinus maenas</i> (Linnaeus, 1758)	0,0543	2,7562	8	0,9858	-23,1	30,1	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Cerastoderma</i> (Poli, 1795)	0,0044	3,2485	69	0,9671			Grevelingen	Voorjaar 1984
<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus)	0,0046	3,3530	35	0,9833	-14,9	17,5	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Corbula gibba</i> (Olivi)	0,0053	3,3164	16	0,9451	-18,3	22,4	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crangon crangon</i> (Linnaeus, 1758)	0,0027	2,8716	10	0,9621	-13,3	15,4	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crassostrea</i> (Sacco, 1897)	0,0091	2,5018	23	0,9428	-36,4	57,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Crepidula fornicata</i> (Linnaeus, 1758)	0,0060	2,9811	12	0,9692	-29,3	41,5	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Echinocardium cordatum</i> (Pennant)	0,0021	3,3579	98	0,9818	-24,0	31,6	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Ensis</i> (Schumacher, 1817)	0,0037	2,4559	38	0,9451	-11,9	13,5	MWTL	Najaar 2009
<i>Hemigrapsus penicillatus</i> ((De Haan, 1825)	0,0596	3,0571	9	0,9693			BIOMON	Najaar 2007
<i>Hemigrapsus takanoi</i> (Asakura & Watanabe, 2005)	0,0395	3,0847	19	0,9602	-30,1	43,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Liocarcinus navigator</i> (Herbst, 1794)	0,0408	2,9137	11	0,9758			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	0,0043	3,3833	22	0,9903	-15,1	17,8	MWTL	Najaar 2010 Westerschelde
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus)	0,0025	3,1905	23	0,8579	-27,1	37,2	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Mytilus edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0138	2,7419	36	0,9757	-30,4	43,6	MWTL	Najaar 2010 excl. WS
<i>Nassarius reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	0,0058	3,3232	23	0,9905			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura</i> (Lamarck, 1816)	0,0643	2,2551	14	0,8586			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura albida</i> (Forbes)	0,0508	2,5968	34	0,9646			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Ophiura ophiura</i> (Lamarck)	0,0409	2,9061	40	0,9846	-18,1	22,1	MVII-PMR.	Najaar 2009
<i>Petricola pholadiformis</i> (Lamarck)	0,0053	2,8677	18	0,9662	-18,5	22,8	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Scrobicularia plana</i> (Da Costa)	0,0056	2,9096	22	0,9628	-28,6	40,1	MWTL	Najaar 2009
<i>Spisula</i> (Gray, 1837)	0,0053	3,1682	10	0,9394	-16,7	20,0	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Tellinomya ferruginosa</i> (Montagu)	0,0245	2,3812	18	0,9642			MVII-PMR.	Najaar 2007
<i>Tellina fabula</i> (Gmelin)	0,0025	3,2121	16	0,9895	-16,1	19,2	MVII-PMR.	Najaar 2010 (hoge priorit
<i>Tellina tenuis</i> (Da Costa)	0,0200	2,4429	11	0,9729			BIOMON	Najaar 1993
<i>Venerupis senegalensis</i> (Gmelin, 1791)	0,0007	3,7793	11	0,9951	-13,7	15,9	MVII-PMR.	Najaar 2009

Formule : $W = aL^b$ (waarbij: a = constante, b = coëfficiënt, W = Asvrijdrooggewicht in mg, L = Lengte in mm), N = aantal waarnemingen.

Tabel 19 b.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht → asvrijdrooggewicht (Voorjaar 2010, alle gebieden)

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Conv ersie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groepstype	Project	Jaar	Seizoen		Aant.	Metin	st dev
Abra alba	Mollusca	Abra alba	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,069859	217	64	0,02540
Abra nitida	Mollusca	Abra	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,089265	215	60	0,06550
Abra prismatica	Mollusca	Abra	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,089265	215	60	0,06550
Acanthocardia	Mollusca	Veneroida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,02330
ACTINIARIA	Cnidaria	ACTINIARIA	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,142428	102	10	0,02400
Alitta succinea	Annelida	Nereididae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,136835	202	24	0,01920
Alitta virens	Annelida	Nereididae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,136835	202	24	0,01920
Aphelocheata	Annelida	Aphelocheata	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,156733	64	25	0,02830
Arenicola	Annelida	Arenicolidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,096648	38	36	0,02580
Arenicola defodiens	Annelida	Arenicolidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,096648	38	36	0,02580
Arenicola marina	Annelida	Arenicolidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,096648	38	36	0,02580
Athanas nitescens	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,146591	34	30	0,01960
Boccardiella ligérica	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,02740
BRACHYURA	Arthropoda	BRACHYURA	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,356843	42	31	0,01251
Capitella capitata	Annelida	Capitellidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,119840	150	8	0,02160
Carcinus maenas	Arthropoda	Carcinus maenas	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,102212	21	10	0,02070
Cerastoderma	Mollusca	Veneroida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,02330
Cerastoderma edule	Mollusca	Veneroida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,02330
CIRRATULIDA	Annelida	Polychaeta	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,128088	69224	702	0,07140
Corbula gibba	Mollusca	Corbula gibba	Soort	MWTL	2010	Voorjaar	0,048574	188	34	0,00640
Corophiidae	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium acherusicum	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium arenarium	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium insidiosum	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium sextonae	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Corophium volutator	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,02310
Crangon crangon	Arthropoda	Crangon crangon	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,148518	27	26	0,00429
Crassostrea	Mollusca	Crassostrea	Soort	MWTL	2010	Voorjaar	0,057487	40	40	0,06560
Crepidula fornicata	Mollusca	Calyptraeidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,040459	367	225	0,00840
Dodecaceria concharum	Annelida	Terebellida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,129193	156	8	0,04400
ECHINOIDEA	Echinodermata	ECHINOIDEA	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,092213	26504	131	0,05510
Ensis	Mollusca	Pharidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,089309	12	12	0,01690
Ensis directus	Mollusca	Pharidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,089309	12	12	0,01690
Eumida sanguinea	Annelida	Eumida	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,155373	282	58	0,02560
Exogone (Exogone)	Annelida	Exogone	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,167573	166	40	0,03700
Exogone hebes	Annelida	Exogone hebes	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,167573	166	40	0,03700
GAMMARIDEA	Arthropoda	GAMMARIDEA	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,144231	6	6	
Gammarus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Gammarus locusta	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Gammarus zaddachi	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
GASTROPODA	Mollusca	Nassariidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,099996	6	6	0,0066
Gattyana cirrhosa	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Harmothoe	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Harmothoe imbricata	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Harmothoe impar	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Hediste diversicolor	Annelida	Nereis	Soort	MWTL	2010	Voorjaar	0,118695	100	10	0,0116
Hemigrapsus takanoi	Arthropoda	Grapsidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,144709	28	24	0,0206
Heteromastus filiformis	Annelida	Capitellidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,119840	150	8	0,0216
Hydrobia ulvae	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,097964	18	18	0,0195
Idotea neglecta	Arthropoda	Isopoda	Orde	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,203911	15	9	0,0855
Janira maculosa	Arthropoda	Isopoda	Orde	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,203911	15	9	0,0855
Janiridae	Arthropoda	Isopoda	Orde	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,203911	15	9	0,0855
Kurtiella bidentata	Mollusca	Mysella	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,120277	135	20	0,1399
Lepidochitona	Mollusca	Neotaenioglossa	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,041448	369	227	0,0134
Lepidochitona cinerea	Mollusca	Neoloricata	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,112562	4	4	0,0081
Lepidonotus squamatus	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Macoma balthica	Mollusca	Veneroida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,0233
Malacoceros fuliginosus	Annelida	Malacoceros	Genus	MWTL	2010	Voorjaar	0,112138	32	6	0,0092
Microdeutopus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Microdeutopus anomalus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Microdeutopus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Microtopus maculatus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Mya	Mollusca	Myidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,050280	86	80	0,0184
Mya arenaria	Mollusca	Myidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,050280	86	80	0,0184
Mysta picta	Annelida	Eteone	Genus	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,181572	5305	82	0,1024
Mytilidae	Mollusca	Mytilidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,050492	18	18	0,0061
Mytilus edulis	Mollusca	Mytilidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,050492	18	18	0,0061
Nassarius nitidus	Mollusca	Nassariidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,099996	6	6	0,0066
Nassarius reticulatus	Mollusca	Nassariidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,099996	6	6	0,0066
NEMERTINA	Nemertina	NEMERTEA	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,154464	268	40	0,0276
Neoamphitrite figulus	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157094	4	4	0,0121
Nephtys	Annelida	Nephtyidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,120220	8	8	0,0094
Nephtys caeca	Annelida	Nephtyidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,120220	8	8	0,0094
Nephtys cirrosa	Annelida	Nephtyidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,120220	8	8	0,0094
Nephtys hombergii	Annelida	Nephtyidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,120220	8	8	0,0094

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Conv ersie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groeotype	Project	Jaar	Seizoen		Aant.	Metin	st_dev
Nereis	Annelida	Nereididae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,136835	202	24	0,0192
Notomastus	Annelida	Notomastus	Soort	MWTL	2010	Voorjaar	0,109908	134	4	0,0084
NUDIBRANCHIA	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,097964	18	18	0,0195
OLIGOCHAETA	Annelida	Clitellata	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,111125	60	14	
Ophiodromus flexuosus	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,135440	214	36	0,0203
Ostrea edulis	Mollusca	Ostrea	Genus	MWTL	2010	Voorjaar	0,035645	6	6	0,0052
Pectinaria (Lagis) koreni	Annelida	Pectinaria koreni	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,064981	459	18	0,0337
PELECYPODA	Mollusca	Venerupis	Genus	MWTL	2010	Voorjaar	0,065565	8	8	0,0096
Pholoe minuta	Annelida	Pholoe minuta	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,158065	16	12	
PHORONIDA	Phoronida	Phoronidae	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,055101	1713	48	0,0099
Phoronidae + koker	Phoronida	Phoronidae +	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,055101	1713	48	0,0099
Phyllodoce	Annelida	Anaitides	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,135363	2950	23	0,0167
Phyllodoce mucosa	Annelida	Anaitides	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,120892	108	16	0,0294
Platynereis dumerilii	Annelida	Platynereis	Genus	MWTL	2010	Voorjaar	0,143926	28	4	0,0031
Pleustidae	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,138143	156	4	0,0231
Polycirrus	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157094	4	4	0,0121
Polydora	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Polydora ciliata	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Polydora cornuta	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Polynoidae	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157513	4	4	0,0222
Psammechinus miliaris	Echinodermata	Echinoidea	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,031156	242	116	0,0361
Pygospio elegans	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Retusa obtusa	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,097964	18	18	0,0195
Ruditapes	Mollusca	Veneroidea	Superfamilie	MWTL	2010	Voorjaar	0,061816	10	10	0,0116
Ruditapes philippinarum	Mollusca	Veneroidea	Superfamilie	MWTL	2010	Voorjaar	0,061816	10	10	0,0116
Salvatoria alvaradoi	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,135440	214	36	0,0203
Scolecopsis (Scolelepis)	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Scoloplos (scoloplos)	Annelida	Orbiniidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,122081	56	6	0,0006
Scrobicularia plana	Mollusca	Veneroidea	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,0233
Serpulidae	Annelida	Polychaeta	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,128088	69224	702	0,0714
Spio	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Spio martinensis	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Spirorbis	Annelida	Polychaeta	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,128088	69224	702	0,0714
Streblospio	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Streblospio benedicti	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Streblospio shrubsolii	Annelida	Spionidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,126135	104	8	0,0274
Syllidae	Annelida	Exogone	Genus	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,167573	166	40	0,037
Syllidia armata	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,135440	214	36	0,0203
Syllis gracilis	Annelida	Syllis gracilis	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,187480	8	4	
TELLINACEA	Mollusca	Veneroidea	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,075203	20	20	0,0233
Terebellidae	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2010	Voorjaar	0,157094	4	4	0,0121
Tharyx	Annelida	Terebellida	Orde	MWTL	2010	Voorjaar	0,129193	156	8	0,044
Urothoe	Arthropoda	Urothoe	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,113783	29	13	
Urothoe poseidonis	Arthropoda	Urothoe	Soort	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,114761	321	21	0,0203
Venerupis senegalensis	Mollusca	Venerupis	Genus	MWTL	2010	Voorjaar	0,065565	8	8	0,0096

Tabel 19 c.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht → asvrijdrooggewicht (Najaar 2010, Westerschelde)

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Conve rsie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groep type	Project	Jaar	Seizoe		Aant.	Metin	st dev
<i>Abra tenuis</i>	Mollusca	Tellinoidea	Superfamilie	MWTL	2010	Najaar	0,064137	142	66	0,015
<i>Alitta succinea</i>	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Alitta virens</i>	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Allomelita pellucida</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Aphelocheata</i>	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
<i>Arenicola</i>	Annelida	Arenicolidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,100593	8	6	0,0256
<i>Arenicola marina</i>	Annelida	Arenicolidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,100593	8	6	0,0256
<i>Assiminea grayana</i>	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MVII-PMR	2009	Najaar	0,081374	34	28	0,0264
<i>Bathyporeia</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Bathyporeia pilosa</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Bathyporeia sarsi</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Bodotria pulchella</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
Bodotriidae	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
BRACHYURA	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,117990	6	6	0,0293
<i>Capitella capitata</i>	Annelida	Capitellidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,131943	1302	58	0,0164
<i>Carcinus maenas</i>	Arthropoda	Carcinus	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,111866	12	12	0,021
CARIDEA	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,117990	6	6	0,0293
<i>Cerastoderma edule</i>	Mollusca	Cerastoderma	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,032985	237	30	0,0076
Cirratulidae	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
<i>Corophium</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Corophium arenarium</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Corophium lacustre</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Corophium volutator</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Crangon</i>	Arthropoda	Crangon	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145185	21	21	0,0174
<i>Crangon crangon</i>	Arthropoda	Crangon crangon	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145185	21	21	0,0174
Crangonidae	Arthropoda	Crangon	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145185	21	21	0,0174
<i>Crassostrea</i>	Mollusca	Bivalvia	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,054402	379	96	0,0195
CUMACEA	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
<i>Cumopsis goodsir</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
<i>Cyathura carinata</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
DECAPODA	Arthropoda	Callinassa	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,125122	44	24	0,027
<i>Ensis</i>	Mollusca	Ensis	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,079761	3906	416	0,0219
<i>Eteone</i>	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,133830	9562	50	0,0221
<i>Eteone longa</i>	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,133830	9562	50	0,0221
<i>Eurydice pulchra</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
GAMMARIDEA	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Gammarus</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Gammarus salinus</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
<i>Gattyana cirrhosa</i>	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Glycera</i>	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Glycera tridactyla</i>	Annelida	Glycera tridactyla	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145824	10	6	0,0168
<i>Harmothoe glabra</i>	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Hauatorius arenarius</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Hediste diversicolor</i>	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
<i>Heteromastus filiformis</i>	Annelida	Heteromastus	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,131943	1302	58	0,0164
<i>Hydrobia ulvae</i>	Mollusca	Hydrobia	Genus	Proefsopl.	2010	Najaar	0,139540	578	12	0,1717
<i>Idotea</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
ISOPODA	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
<i>Lanice conchilega</i>	Annelida	Lanice	Genus	Proefsopl.	2010	Najaar	0,117912	34	22	0,0133
<i>Macoma bathica</i>	Mollusca	Macoma	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,067669	130	54	0,0139
<i>Magelona johnstoni</i>	Annelida	Magelona	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,132573	1154	14	0,0126
<i>Magelona mirabilis</i>	Annelida	Magelona	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,132573	1154	14	0,0126
<i>Malacoceros</i>	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
<i>Marenzelleria</i>	Annelida	Marenzelleria	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,131960	704	12	0,0144
<i>Marenzelleria cf. wireni</i>	Annelida	Marenzelleria	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,128238	1210	14	0,0163
<i>Marenzelleria viridis</i>	Annelida	Marenzelleria	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,128238	1210	14	0,0163
<i>Melita</i>	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
<i>Mesopodopsis slabberi</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
MOLLUSCA	Unknown	Asteriidae	Groep	MWTL		Najaar	0,092751		75	0,0197
<i>Mya</i>	Mollusca	Mya	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,070716	183	127	0,0241
<i>Mya arenaria</i>	Mollusca	Mya arenaria	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,070716	183	127	0,0241
Mytilidae	Mollusca	Mytilus	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,054230	365	81	0,0153
<i>Mytilus edulis</i>	Mollusca	Mytilus edulis	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,054230	365	81	0,0153
NEMERTINA	Nemertina	NEMERTEA	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,170532	318	16	0,0189
<i>Neomysis integer</i>	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
<i>Nephtys</i>	Annelida	Nephtys	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,194865	145	56	0,446
<i>Nephtys caeca</i>	Annelida	Nephtys caeca	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,341944	20	16	0,8345
<i>Nephtys cirrosa</i>	Annelida	Nephtys cirrosa	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,127917	83	17	0,017
<i>Nephtys hombergii</i>	Annelida	Nephtys hombergii	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,143304	38	19	0,0164
<i>Nereis</i>	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
OLIGOCHAETA	Annelida	Clitellata	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,111125	60	14	
<i>Ophiura ophiura</i>	Echinodermat	Ophiura texturata	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,077995	97	77	0,0172
OPHIUROIDEA	Echinodermat	Ophiuroidea	Klasse	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,104788	119	65	0,0154
<i>Palaemon macrodactylus</i>	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2010	Najaar	0,117990	6	6	0,0293
<i>Paradoneis fulgens</i>	Annelida	Orbiniida	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,122916	964	18	0,0095

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Conve rsie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groetype	Project	Jaar	Seizoe		Aant.	Metin	st_dev
PELECYPODA	Mollusca	Macoma	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,067669	130	54	0,0139
Petricola pholadiformis	Mollusca	Petricola	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,059738	32	24	0,0169
Phyllodoce	Annelida	Anaitides	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145642	3480	14	0,0178
Phyllodoce mucosa	Annelida	Anaitides mucosa	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,117182	5982	22	0,0183
Pleusymtes glaber	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
POLYCHAETA	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,100057	154	20	0,0097
Polydora ciliata	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
Polydora cornuta	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
Pygospio elegans	Annelida	Pygospio elegans	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,136307	1380	4	0,0126
Retusa obtusa	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MVII-PMR	2009	Najaar	0,081374	34	28	0,0264
Rhithropanopeus harrissii	Arthropoda	Portunoidea	Superfamilie	MVII-PMR		Najaar	0,127273	11	11	0,0459
Scolelepis (Scolelepis)	Annelida	Scolelepis	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,125342	64	18	0,0507
Scoloplos (scoloplos)	Annelida	Scoloplos armiger	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,122916	964	18	0,0095
Scrobicularia plana	Mollusca	Scrobicularia	Genus	MWTL	2010	Najaar	0,047759	8	8	0,0089
Sphaeroma	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266
Spio	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
Spio martinensis	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
Spionidae	Annelida	Scolelepis	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,125342	64	18	0,0507
Spiophanes bombyx	Annelida	Spiophanes	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,125714	1834	19	0,0178
Streblospio	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
Streblospio benedicti	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,168291	4505	56	0,3105
TELLINACEA	Mollusca	Tellinoidea	Superfamilie	MWTL	2010	Najaar	0,064137	142	66	0,015
Tharyx	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Tharyx marioni	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Urothoe elegans	Arthropoda	Urothoe	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Urothoe poseidonis	Arthropoda	Urothoe	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Vaunthompsonia cristata	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2010	Najaar	0,112778	256	8	0,0266

Tabel 19 d.- Gebruikte conversiefactoren natgewicht → asvrijdrooggewicht (Najaar 2010, Overige gebieden)

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Con versie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groeytype	Project	Jaar	Seizoen		Aant.	n	st_dev
Abludomelita obtusata	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Abra	Mollusca	Abra	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,048007	40	26	0,0061
Abra alba	Mollusca	Abra alba	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,047456	8	8	0,0057
Abra nitida	Mollusca	Abra	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,048007	40	26	0,0061
Abra tenuis	Mollusca	Abra tenuis	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,048252	32	18	0,0064
Acanthocardia	Mollusca	Cardiidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,045351	68	60	0,0119
Acanthocardia paucicostata	Mollusca	Cardiidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,045351	68	60	0,0119
ACTINIARIA	Cnidaria	ACTINIARIA	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,129762	206	18	0,0098
Alitta succinea	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,141193	72	18	0,0215
Alitta virens	Annelida	Nereis virens	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,144837	8	8	0,0292
Ampelisca brevicornis	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Ampharete acutifrons	Annelida	Terebellida	Orde	MVII-PMR	2010	Najaar	0,084053	2677	88	0,023
Ampharete finmarchica	Annelida	Terebellida	Orde	MVII-PMR	2010	Najaar	0,084053	2677	88	0,023
Amphiuridae	Echinodermata	Ophiurida	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,063953	12	10	0,0188
Aora typica	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Aphelochaeta	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Arenicola	Annelida	Arenicola	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,110920	104	58	0,0675
Arenicola defodiens	Annelida	Arenicola	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,110250	266	164	0,0449
Arenicola marina	Annelida	Arenicola	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,109560	158	102	0,026
Aricidea minuta	Annelida	Orbiniida	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,130403	136	10	0,0132
ASCIDIACEA	Chordata	ASCIDIACEA	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,027423	146	20	0,0128
Asterias rubens	Echinodermata	Asterias rubens	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,079145	70	52	0,0199
Athanas nitescens	Arthropoda	Athanas	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,152704	130	12	0,0228
Atylus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Atylus falcatus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Autolytus	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Autolytus edwardsi	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Bathyporeia	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Bathyporeia pilosa	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Bathyporeia sarsi	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Boccardiella ligERICA	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Bodotria scorpioides	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
BRACHYURA	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
Capitella capitata	Annelida	Capitella	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,136661	1280	10	0,0472
Caprellidae	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Carcinus maenas	Arthropoda	Carcinus maenas	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,126606	16	16	0,0214
Cardiidae	Mollusca	Cerastoderma	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,045351	68	60	0,0119
CARIDEA	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
Caulerella alata	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Cerastoderma	Mollusca	Cerastoderma	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,045351	68	60	0,0119
Cerastoderma edule	Mollusca	Cerastoderma	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,047047	62	54	0,0107
Chaetozone gibber	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Cheirocratus sundevallii	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Cirratulidae	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Corbula gibba	Mollusca	Corbula gibba	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,048556	146	32	0,0044
Corophium	Arthropoda	Corophium	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,120397	1050	2	0
Corophium arenarium	Arthropoda	Corophium	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Corophium insidiosum	Arthropoda	Corophium	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Corophium sextonae	Arthropoda	Corophium	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Corophium volutator	Arthropoda	Corophium	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,104861	478	2	0
Cossura longocirrata	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Crangon crangon	Arthropoda	Crangon	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,165021	20	20	0,0074
Crassikorophium bonellii	Arthropoda	Corophium	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Crassostrea	Mollusca	Crassostrea	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,032307	52	54	0,0357
Crepidula fornicata	Mollusca	Crepidula	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,049932	899	247	0,0129
CRUSTACEA	Arthropoda	Crustacea	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,159221	200	48	0,064
Cumopsis goodsir	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
DECAPODA	Arthropoda	Callinassa	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,114953	11	11	0,0136
Dodecaceria concharum	Annelida	Cirratulidae	Familie	MWTL	2010	Najaar	0,126809	392	2	0
Echinocardium cordatum	Echinodermata	Echinocardium	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,032587	9	9	0,0106
ECHINOIDEA	Echinodermata	ECHINOIDEA	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,042455	45	35	0,0153
Ensis	Mollusca	Ensis	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,095244	16	16	0,0224
Eteone	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,149480	846	66	0,0132
Eteone flava	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,149480	846	66	0,0132
Eteone longa	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,149480	846	66	0,0132
Eumida	Annelida	Phyllodocidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,149480	846	66	0,0132
Eunereis longissima	Annelida	Nereis	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,130539	351	41	0,0197
Eurydice pulchra	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Eurydice spinigera	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Exogone (Exogone) naidina	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Flabelligera affinis	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
GAMMARIDEA	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Gammarus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Gammarus locusta	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
GASTROPODA	Mollusca	Lunatia	Genus	Zeeuwse	2010	Najaar	0,095834	10	9	0,0137
Gastrosaccus sanctus	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Gastrosaccus spinifer	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Con versie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groepstype	Project	Jaar	Seizoen		Aant.	n	st_dev
Gattyana cirrhosa	Annelida	Gattyana cirrosa	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,125338	14	6	0,0125
Glycera	Annelida	Phyllodocida	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,136307	1096	50	0,019
Harmothoe	Annelida	Polynoidea	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Harmothoe imbricata	Annelida	Polynoidea	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Harmothoe impar	Annelida	Polynoidea	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Hediste diversicolor	Annelida	Nereis	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,120951	134	18	0,0173
Hemigrapsus	Arthropoda	Hemigrapsus	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,132596	93	41	0,0276
Hemigrapsus penicillatus	Arthropoda	Hemigrapsus	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,132596	93	41	0,0276
Hemigrapsus takanoi	Arthropoda	Hemigrapsus	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,132497	91	39	0,0284
Hesionidae	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Heteromastus filiformis	Annelida	Heteromastus	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,134315	1255	9	0,0143
Hinia	Mollusca	Hinia	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,095447	20	14	0,0303
Hyalae prevosti	Mollusca	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Hydrobia ulvae	Mollusca	Hydrobia ulvae	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,081287	2066	20	0,0159
Idotea	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
ISOPODA	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Janira maculosa	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Kefersteinia cirrata	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Kurtiella bidentata	Mollusca	Mysella	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,067545	354	14	0,0084
Lanice conchilega	Annelida	Lanice	Soort	MWTL		Najaar	0,117808	262	20	0,0176
Lepidonotus squamatus	Annelida	Polynoidea	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Liocarcinus navigator	Arthropoda	Liocarcinus	Soort	MWTL		Najaar	0,118468	24	20	0,0138
Macoma balthica	Mollusca	Macoma	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,067507	57	51	0,0116
Macropodia	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
Macropodia parva	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
Magelona	Annelida	Magelona	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,125079	288	6	0,0007
Magelona johnstoni	Annelida	Magelona	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,138619	2116	24	0,0102
Magelona mirabilis	Annelida	Magelona	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,132573	1154	14	0,0126
Malacoceros	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Malacoceros fuliginosus	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Malacoceros tetracerus	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Malmgreniella lunulata	Annelida	Polynoidea	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Marenzelleria	Annelida	Marenzelleria	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,131960	704	12	0,0144
Marphysa	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Marphysa sanguinea	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Melita	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Melita palmata	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Melitidae	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Microdeutopus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Microdeutopus anomalus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Microdeutopus gryllotalpa	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Microphtalmus similis	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Microprotopus	Arthropoda	Corophioidea	Superfamilie	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Microprotopus maculatus	Arthropoda	Corophioidea	Superfamilie	MWTL	2011	Najaar	0,112629	1528	4	0,009
Mya	Mollusca	Mya	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,053559	77	59	0,0194
Mya arenaria	Mollusca	Mya arenaria	Soort	MWTL		Najaar	0,053559	77	59	0,0194
Myrianida langerhansi	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Myrianida prolifera	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Mysidae	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Mytilidae	Mollusca	Mytilus	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,066625	86	74	0,019
Mytilus edulis	Mollusca	Mytilus edulis	Soort	MWTL		Najaar	0,066625	86	74	0,019
Nassarius reticulatus	Mollusca	Nassarius	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,089416	18	12	0,0284
NATANTIA	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
NEMERTINA	Nemertina	NEMERTEA	Soort	Zeeuwse	2010	Najaar	0,184796	498	10	0,0172
Neoamphitrite affinis	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,117808	262	20	0,0176
Neoamphitrite figulus	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,117808	262	20	0,0176
Nephtys	Annelida	Nephtys	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,130013	30	18	0,0149
Nephtys cirrosa	Annelida	Nephtys cirrosa	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,130138	540	116	0,0159
Nephtys hombergii	Annelida	Nephtys	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,130013	30	18	0,0149
Nephtys longosetosa	Annelida	Nephtys	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,130013	30	18	0,0149
Nereis	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,141193	72	18	0,0215
Notomastus (Notomastus)	Annelida	Notomastus	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,106500	288	20	0,0092
OLIGOCHAETA	Annelida	Clitellata	Klasse	MVII-HbR	2009	Voorjaar	0,111125	60	14	
Ophelia rathkei	Annelida	Ophelia	Genus	Zeeuwse	2010	Najaar	0,095600	71	19	0,0157
Ophiodromus flexuosus	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Ophiura	Echinodermata	Ophiura	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,064347	83	57	0,01
Ophiura albida	Echinodermata	Ophiura albida	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,054587	47	25	0,0035
Ophiura ophiura	Echinodermata	Ophiura	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,072409	32	28	0,006
OPHIUROIDEA	Echinodermata	Ophiuroidea	Klasse	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,104788	119	65	0,0154
Owenia fusiformis	Annelida	Owenia	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,122961	1778	23	0,0175
Paradoneis fulgens	Annelida	Orbiniida	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,130403	136	10	0,0132
PELECYPODA	Mollusca	Ensis	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,095244	16	16	0,0224
Petricola	Mollusca	Petricola	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,063422	50	38	0,0099
Petricola pholadiformis	Mollusca	Petricola	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,063422	50	38	0,0099
Perusa flabellata	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Perusa plumosa	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Pholoe minuta	Annelida	Aphroditea	Superfamilie	MWTL	2011	Najaar	0,139773	28	10	0,023
PHORONIDA	Phoronida	Phoronida	Soort	MVII-HbR	2008	Voorjaar	0,117753	2803	76	0,0648

Soortnaam	Groep indeling			Oorsprong			Con versie	Nauwkeurigheid		
	Phylum	Groepnaam	Groepstype	Project	Jaar	Seizoen		Aant.	n	st_dev
Phoronidae + koker	Phoronida	Phoronidae +	Soort	Zeeuwse	2010	Najaar	0,025948	221	3	0,0043
Phyllodoce	Annelida	Anaitides	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,145642	3480	14	0,0178
Phyllodoce mucosa	Annelida	Anaitides	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,117182	5982	22	0,0183
Phyllococinae	Annelida	Phyllococidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,149480	846	66	0,0132
Platynereis dumerilii	Annelida	Platynereis	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,133982	966	4	0,0058
Poecilochaetus serpens	Annelida	Spionida	Orde	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
POLYCHAETA	Annelida	Nereis	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,141193	72	18	0,0215
Polycirrus	Annelida	Terebellidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,117808	262	20	0,0176
Polydora	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Polydora ciliata	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Polydora cornuta	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Polynoidae	Annelida	Polynoidae	Familie	MWTL	2011	Najaar	0,138025	26	8	0,0257
Pontocrates longimanus	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Porcellana platycheles	Arthropoda	Decapoda	Orde	MWTL	2011	Najaar	0,137070	289	115	0,0277
Psammechinus miliaris	Echinodermata	Echinoidea	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,033136	11	11	0,0095
Pseudocuma	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Pseudopolydora pulchra	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Pseudopotamilla reniformis	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Pygospio elegans	Annelida	Pygospio	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,136307	1380	4	0,0126
Retusa obtusa	Mollusca	Gastropoda	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,052530	2971	271	0,0155
Ruditapes	Mollusca	Ruditapes	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,045267	16	14	0,0036
Ruditapes decussatus	Mollusca	Ruditapes	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,045267	16	14	0,0036
Ruditapes philippinarum	Mollusca	Ruditapes	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,045267	16	14	0,0036
Sabella crassicornis	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Salvatoria limbata	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Scolelepis	Annelida	Scolelepis	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,141286	168	36	0,0115
Scolelepis (Scolelepis)	Annelida	Scolelepis	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,141286	168	36	0,0115
Scolelepis bonnieri	Annelida	Scolelepis	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,141406	158	34	0,0118
Scoloplos (scoloplos)	Annelida	Scoloplos	Soort	MWTL	2011	Najaar	0,130403	136	10	0,0132
Scrobicularia plana	Mollusca	Scrobicularia	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,045000	10	10	0,0132
Sigalion mathildae	Annelida	Sigalionidae	Familie	MVII-PMR	2009	Najaar	0,131489	46	22	0,018
Spio	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Spio martinensis	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
SPIONIDA	Annelida	Spiophanes	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,130687	2276	34	0,0135
Spionidae	Annelida	Spiophanes	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,130687	2276	34	0,0135
Spiophanes bombyx	Annelida	Spiophanes	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,130687	2276	34	0,0135
Spirorbidae	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Spirorbis	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Spirorbis (Spirorbis)	Annelida	Polychaeta	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,116094	2510	270	0,0379
Spisula	Mollusca	Spisula	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,048959	54	24	0,0141
Stenothoe	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Sthenelais boa	Annelida	Sthenelais boa	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,129195	44	20	0,0172
Streblospio	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Streblospio benedicti	Annelida	Spionidae	Familie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,136138	2444	70	0,0135
Syllidae	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Syllidia armata	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
Syllis gracilis	Annelida	Nereidoidea	Superfamilie	MVII-PMR	2010	Najaar	0,132873	359	49	0,0218
TANAIDACEA	Arthropoda	Malacostraca	Klasse	MWTL	2011	Najaar	0,136248	1817	119	0,0276
Tellimya ferruginosa	Mollusca	Montacuta	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,103382	35	21	0,0389
Tellina fabula	Mollusca	Tellina fabula	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,061598	65	41	0,0134
Tellina tenuis	Mollusca	Tellina tenuis	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,054259	16	14	0,0073
TELLINACEA	Mollusca	Tellinoidea	Superfamilie	MWTL	2011	Najaar	0,050940	56	42	0,0096
Terebellidae	Annelida	Lanice	Genus	MWTL	2011	Najaar	0,117808	262	20	0,0176
Tharyx marioni	Annelida	Aphelochaeta	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,129540	1542	4	0,0047
Tryphosella sarsi	Arthropoda	Amphipoda	Orde	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Urothoe	Arthropoda	Urothoe	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Urothoe brevicornis	Arthropoda	Urothoe	Genus	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Urothoe poseidonis	Arthropoda	Urothoe	Soort	MVII-PMR	2009	Najaar	0,123683	462	4	0,0114
Venerupis	Mollusca	Venerupis	Genus	MVII-PMR	2010	Najaar	0,093703	61	40	0,015
Venerupis senegalensis	Mollusca	Venerupis	Soort	MVII-PMR	2010	Najaar	0,095768	57	36	0,0135

Tabel 20.- Overzicht van de in deze rapportage gebruikte soortnamen (zoveel mogelijk conform de "World Register of Marine Species") die afwijken van een eerdere qualificatie (Synoniem).

Nieuwe Soortnaam*	Oude naam (Synoniem)*
<i>Abludomelita obtusata</i> (Montagu, 1813)	<i>Melita obtusata</i> (Montagu, 1813)
<i>Alitta succinea</i> (Frey & Leuckart, 1847)	<i>Nereis succinea</i> (Frey & Leuckart, 1847)
<i>Alitta virens</i> (Sars, 1835)	<i>Nereis virens</i> (Sars, 1835)
<i>Allomelita pellucida</i> (?)	<i>Melita pellucida</i> (Sars, 1882)
<i>Ammothella longipes</i> (Bouvier, 1923)	<i>Achelia longipes</i> (Hodge, 1864)
<i>Bylgides sarsi</i> (Kinberg in Malmgren, 1866)	<i>Antinoella sarsi</i> (Kinberg, 1865)
<i>Cerastoderma glaucum</i> (Bruguiere, 1789)	<i>Cerastoderma lamarcki</i> (Reeve, 1845)
<i>Corophium volutator</i> (Pallas, 1766)	<i>Corophium variant</i> WS (Latreille, 1806)
<i>Crassikorophium bonellii</i> (Milne-Edwards, 1830)	<i>Corophium bonnellii</i> (Milne-Edwards, 1830)
<i>Cumopsis goodsir</i> (Van Beneden, 1851)	<i>Cumopsis goodsiri</i> (Van Beneden, 1851)
<i>Dipolydora quadrilobata</i> (Jacobi, 1883)	<i>Polydora quadrilobata</i> (Jacobi, 1883)
<i>Ensis magnus</i> (?)	<i>Ensis arcuatus</i> (Jeffreys, 1865)
<i>Eunereis longissima</i> (Malmgren, 1865)	<i>Nereis longissima</i> (Johnston, 1840)
<i>Euspira pulchella</i> (Forbes, 1838)	<i>Natica alderi</i> (Forbes, 1838)
<i>Exogone (Exogone) naidina</i> (Oersted, 1845)	<i>Exogone naidina</i> (Oersted, 1845)
<i>Fabricia stellaris stellaris</i> (Müller, 1774)	<i>Fabricia sabella</i> (Ehrenberg, 1836)
<i>Ficopomatus enigmaticus</i> (Fauvel, 1923)	<i>Mercierella enigmatica</i> (Fauvel, 1923)
<i>Gattvana cirrhosa</i> (Pallas, 1766)	<i>Gattvana cirrosa</i> (Pallas, 1766)
<i>Harmothoe glabra</i> (Malmgren, 1865)	<i>Harmothoe longisetis</i> (Grube, 1863)
<i>Hediste diversicolor</i> (Malmgren, 1967)	<i>Nereis diversicolor</i> (O.F.Müller, 1776)
<i>Hinia</i> (J.E. Gray, 1847 ex Leach MS)	<i>Nassaricus</i> (Dumbril, 1806)
<i>Hvale prevosti</i> (?)	<i>Hvale nilssoni</i> (Rathke, 1843)
<i>Jaera (Jaera) albifrons</i> (Leach, 1815)	<i>Jaera albifrons</i> (Leach, 1815)
<i>Kurtiella bidentata</i> (Montagu, 1803)	<i>Mysella bidentata</i> (Montagu, 1803)
<i>Lekanesphaera hookeri</i> (Leach, 1814)	<i>Sphaeroma hookeri</i> (Leach, 1814)
<i>Lekanesphaera rugicauda</i> (Leach, 1814)	<i>Sphaeroma rugicauda</i> (Leach, 1814)
<i>Liocarcinus navigator</i> (Herbst, 1794)	<i>Liocarcinus arcuatus</i> (Leach, 1814)
<i>Magelona mirabilis</i> (Johnston, 1865)	<i>Magelona papillicornis</i> (F.Müller, 1858)
<i>Malmgreniella lunulata</i> (Delle Chiaje, 1841)	<i>Harmothoe lunulata</i> (Delle Chiaje, 1841)
<i>Monopseudocuma gilsoni</i> ((Gilson, 1906)	<i>Pseudocuma gilsoni</i> (Bacescu, 1950)
<i>Myrianida brachycephala</i> (Marenzeller, 1874)	<i>Autolytus brachycephalus</i> (Marenzeller, 1874)
<i>Myrianida langerhansi</i> (Gidholm, 1967)	<i>Autolytus langerhansi</i> (Gidholm, 1967)
<i>Myrianida prolifera</i> (Flauvel, 1923)	<i>Autolytus prolifera</i> (Flauvel, 1923)
<i>Mvsta picta</i> (Quatrefages, 1866)	<i>Eteone picta</i> (Quatrefages, 1865)
NEMERTINA (?)	NEMERTEA (?)
<i>Notomastus (Notomastus) latericeus</i> (Sars, 1851)	<i>Notomastus latericeus</i> (Sars, 1851)
<i>Nymphon brevirostre</i> (Hodge, 1863)	<i>Nymphon rubrum</i> (Hodge, 1865)
<i>Ophiura ophiura</i> (Lamarck)	<i>Ophiura texturata</i> (Lamarck)
<i>Paradoneis fulgens</i> (Levinsen, 1884)	<i>Paraonis fulgens</i> (Levinsen, 1883)
<i>Pectinaria (Lagis) koreni</i> (Malmgren, 1865)	<i>Pectinaria koreni</i> (Malmgren, 1865)
PELECYPODA (Goldfuss, 1920)	BIVALVIA (?)
<i>Pestarella tyrrhena</i> (Petagna, 1792)	<i>Callianassa tyrrhena</i> (Petagna, 1792)
PHORONIDA (?)	Phoronidae (?)
<i>Phyllococe</i> (Savigny, 1818)	<i>Anaitides</i> (Czerniavskv, 1882)
<i>Phyllococe lineata</i> ((Claparède, 1870))	<i>Anaitides lineata</i> (Claparède, 1870)
<i>Phyllococe mucosa</i> (Oersted, 1843)	<i>Anaitides mucosa</i> (Oersted, 1843)
<i>Phyllococe rosea</i> (McIntosh, 1877)	<i>Anaitides rosea</i> (McIntosh, 1877)
<i>Polydora cornuta</i> (Bosc, 1802)	<i>Polydora ligni</i> (Webster, 1879)
<i>Pontocrates longimanus</i> (?)	<i>Perioculodes longimanus</i> (Bate & Westwood, 1868)
<i>Pseudocuma (Pseudocuma) longicorne</i> (Bate, 1858)	<i>Pseudocuma longicornis</i> (Bate, 1858)
<i>Pycnogonum litorale</i> (Strom, 1762)	<i>Pycnogonum littorale</i> (Strom, 1762)
<i>Retusa obtusa</i> (Montagu, 1803)	<i>Retusa alba</i> (Kanmacher, 1798)
<i>Rhithropanopeus harrissii</i> (Gould, 1841)	<i>Rhithropanopeus harrissii</i> (Gould, 1841)
<i>Sagartiogeton undatus</i> (Müller)	<i>Actinia anguicomma</i> (?)
<i>Salvatoria limbata</i> (Claparède, 1868)	<i>Brania limbata</i> (Claparède, 1868)
<i>Scoelelepis (Scoelelepis) foliosa</i> (Audouin & Milne-Edwards, 1834)	<i>Scoelelepis foliosa</i> (Audouin & Milne-Edwards, 1834)
<i>Scoelelepis (Scoelelepis) squamata</i> (O.F.Müller, 1806)	<i>Scoelelepis squamata</i> (O.F.Müller, 1789)
<i>Scoloplos (scoloplos) armiger</i> (O.F.Müller, 1776)	<i>Scoloplos armiger</i> (O.F.Müller, 1776)
<i>Scypha</i> (?)	<i>Sveon</i> (?)
<i>Siriella clausi</i> (G.O.Sars, 1877)	<i>Siriella clausii</i> (G.O.Sars, 1877)
<i>Spirorbis (Spirorbis) tridentatus</i> (Levinsen, 1883)	<i>Spirorbis tridentatus</i> (Levinsen, 1883)
<i>Subadyte pellucida</i> (Ehlers, 1864)	<i>Adyte pellucida</i> (McIntosh, 1894)
<i>Tellinmya ferruginosa</i> (Montagu)	<i>Montacuta ferruginosa</i> (Montagu)
<i>Tellina</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Tellininae</i> (Tellina) (?)
TEREBELLIDA (?)	TEREBELLOMORPHA (?)
<i>Tryphosella sarsi</i> (Bonnier, 1893)	<i>Orchomene nana</i> (Krøyer, 1846)
<i>Venerupis senegalensis</i> (Gmelin, 1791)	<i>Venerupis pullastra</i> (Montagu)
<i>Ventrosia ventrosa</i> (Montagu, 1803)	<i>Hydrobia ventrosa</i> (Montagu, 1803)

Tabel 21. - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSBHDDP, WSBHDML, WSBHDODP en WSBLD<SLL (1 van 2).

Ecotoop	WSBHDDP		WSBHDML		WSBHDODP		WSBLD<SLL	
Saliniteit	Brak		Brak		Brak		Brak	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog		Laag	
Hoogte ligging	Diep		Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal	
Slib gehalte	-		-		-		<25% slib	
Aantal monsters	10		4		10		16	
Gemiddelde diepte	13.0		-		3.2		-	
Aantal soorten	34		17		15		28	
Gemiddelde Dicht Biom	892.63	2320.60	6194.27	4941.29	970.33	2540.05	1946.66	3800.50
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abra tenuis								
Anaitides mucosa								
Aphelochaeta								
Aphelochaeta marioni							3.98	0.40
Arenicola			15.92	68.72				
Arenicola marina					6.37	466.70	3.98	322.68
Bathyporeia	19.11	1.02	366.24	51.60			11.94	0.89
Bathyporeia pilosa	147.80	13.40	2245.22	394.68	76.43	9.53	218.95	35.65
Bathyporeia pilosa var WS	6.37	0.38					3.98	0.91
Bathyporeia sarsi							3.98	1.97
Bodotria pulchella								
Bodotria scorpioides								
Bodotriidae								
BRACHYURA							3.98	0.09
Capitella capitata	19.11	3.95			50.96	11.43		
Carcinus maenas	1.29	49.44						
CARIDEA								
Cerastoderma edule								
Chironomus salinarius								
Cirratulidae								
Corophium	31.12	0.64			347.23	27.88	47.77	8.67
Corophium arenarium			111.46	24.42			226.91	70.90
Corophium lacustre					1.29	1.63		
Corophium volutator	1.30	0.53	191.08	67.75	95.63	26.79	71.66	46.38
Crangon							3.98	0.17
Crangon crangon	7.66	0.94					7.96	1.03
Crangonidae							3.98	117.73
Crassostrea	7.79	1378.79						
Cumopsis goodsiri								
Cyathura carinata	9.08	3.53	207.01	107.39	1.29	0.12	103.50	69.54
DECAPODA								
Ensis								
Eteone	1.29	0.28	15.92	1.07			75.64	14.60
Eteone longa								
Eurydice pulchra	25.48	5.53	31.85	10.24	6.37	1.01	3.98	0.54
GAMMARIDEA								
Gammarus							11.94	1.13
Gammarus salinus	3.88	3.79						
Glycera tridactyla								
Harmothoe glabra							3.98	1.83
Haustorius arenarius	6.37	6.70						
Heteromastus filiformis	241.82	350.75	461.78	1247.58	312.10	944.53	406.05	886.04
Hydrobia ulvae	1.29	0.05	159.24	57.10			47.77	11.28
INSECTA	1.29	0.00						
ISOPODA								
Lanice conchilega								
Macoma balthica	3.88	18.47	477.71	2083.18	19.11	860.74	135.35	1461.15

Tabel 23. - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSBLD<SML, WSBLD>SML, WSBLDODP en WSZHDDP (1 van 2).

<i>Ecotoop</i>	WSBLD<SML		WSBLD>SML		WSBLDODP		WSZHDDP	
<i>Saliniteit</i>	Brak		Brak		Brak		Zout	
<i>Dynamiek</i>	Laag		Laag		Laag		Hoog	
<i>Hoogte ligging</i>	Medio litoraal		Medio litoraal		Ondiep		Diep	
<i>Slib gehalte</i>	<25% slib		>25% slib		-		-	
<i>Aantal monsters</i>	19		8		10		10	
<i>Gemiddelde diepte</i>	-		-		1.5		11.4	
<i>Aantal soorten</i>	34		26		20		17	
<i>Gemiddelde Dicht. /Biom.</i>	8672.48	10007.44	13972.93	11223.80	3331.21	1517.78	191.08	1487.66
<i>Soortnaam / taxon</i>	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abra tenuis								
Anaitides mucosa								
Aphelochaeta								
Aphelochaeta marioni	60.34	14.16	127.39	33.01	25.48	1.62		
Arenicola	3.35	173.87			6.37	1.92		
Arenicola marina								
Bathyporeia	50.28	6.63						
Bathyporeia pilosa	372.11	61.90	7.96	2.36	146.50	22.37	31.85	2.60
Bathyporeia pilosa var WS								
Bathyporeia sarsi							6.37	0.39
Bodotria pulchella								
Bodotria scorpioides								
Bodotriidae								
BRACHYURA								
Capitella capitata	3.35	1.90	7.96	0.32	31.85	3.70		
Carcinus maenas								
CARIDEA							6.37	860.80
Cerastoderma edule	16.76	25.21						
Chironomus salinarius								
Cirratulidae							6.37	0.00
Corophium	730.81	70.40	1409.24	175.18	2127.39	109.74		
Corophium arenarium	784.45	231.36	1130.57	353.03				
Corophium lacustre								
Corophium volutator	1116.33	295.59	3558.92	1052.07	547.77	142.04		
Crangon	3.35	0.49						
Crangon crangon	10.06	6.50	39.81	7.57			6.37	382.25
Crangonidae	3.35	1.85	15.92	2.20				
Crassostrea								
Cumopsis goodsiri								
Cyathura carinata	636.94	156.79	485.67	309.06	25.48	6.11		
DECAPODA	10.06	1.30						
Ensis								
Eteone	70.40	20.46			6.37	1.96		
Eteone longa								
Eurydice pulchra								
GAMMARIDEA	3.35	0.21						
Gammarus			63.69	4.23				
Gammarus salinus								
Glycera tridactyla								
Harmothoe glabra	3.35	10.60						
Haustorius arenarius					6.37	5.44		
Heteromastus filiformis	1126.38	2262.60	1624.20	2514.04	216.56	437.21	19.11	93.62
Hydrobia ulvae	489.44	110.16	899.68	147.54	12.74	1.78		
INSECTA	13.41	3.62	7.96	0.00			19.11	0.92
ISOPODA	10.06	0.11	7.96	0.00				
Lanice conchilega							6.37	4.13
Macoma balthica	298.36	2310.93	350.32	634.81	31.85	566.95	6.37	1.12

Tabel 25 - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSZHDML, WSZHDODP, WSZLD<SLL en WSZLD<SML (1 van 2).

Ecotoop	WSZHDML		WSZHDODP		WSZLD<SLL		WSZLD<SML	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Laag		Laag	
Hoogte ligging	Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal		Medio litoraal	
Slib gehalte	-		-		<25% slib		<25% slib	
Aantal monsters	11		10		16		19	
Gemiddelde diepte	-		2.8		-		-	
Aantal soorten	29		15		37		50	
Gemiddelde Dicht. / Biom.	1754.49	1092.56	242.04	722.64	3475.32	7884.77	10103.92	15967.73
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abra tenuis							13.41	29.73
Anaitides mucosa							6.70	4.56
Aphelochaeta					414.01	22.26	23.47	2.04
Aphelochaeta marioni	5.79	0.37			1293.79	202.59	1200.13	241.76
Arenicola							30.17	1338.97
Arenicola marina					3.98	80.57	20.11	1918.11
Bathyporeia	34.74	3.37					157.56	15.18
Bathyporeia pilosa	492.18	104.49	12.74	1.65	3.98	0.39	1602.41	225.27
Bathyporeia pilosa var WS	11.58	2.08						
Bathyporeia sarsi	46.32	17.40					10.06	3.69
Bodotria pulchella							6.70	0.45
Bodotria scorpioides					19.90	0.00	3.35	0.00
Bodotriidae					11.94	0.13	3.35	0.00
BRACHYURA	5.79	18.51			3.98	0.00	6.70	20.25
Capitella capitata			25.48	6.05	23.89	0.84	80.46	9.07
Carcinus maenas					11.94	657.14		
CARIDEA	5.79	0.27						
Cerastoderma edule	34.74	28.28			79.62	2675.47	284.95	1999.58
Chironomus salinarius								
Cirratulidae								
Corophium	63.69	4.87					40.23	3.28
Corophium arenarium	144.76	37.03			11.94	2.17	449.21	87.69
Corophium lacustre								
Corophium volutator								
Crangon							3.35	0.49
Crangon crangon	5.79	33.15			15.92	59.40	20.11	6.69
Crangonidae			6.37	1.29	3.98	0.75	3.35	0.44
Crassostrea								
Cumopsis goodsiri					11.94	0.18	10.06	0.23
Cyathura carinata					19.90	6.51	43.58	26.69
DECAPODA					3.98	2.24	3.35	1.05
Ensis							3.35	1.48
Eteone	17.37	8.37			31.85	8.95	110.63	67.39
Eteone longa							6.70	7.31
Eurydice pulchra	28.95	5.16	6.37	1.87	3.98	0.00		
GAMMARIDEA	5.79	0.00						
Gammarus								
Gammarus salinus								
Glycera tridactyla								
Harmothoe glabra							6.70	16.57
Haustorius arenarius			12.74	1.89				
Heteromastus filiformis	34.74	83.81	70.06	217.08	414.01	413.64	1552.13	1999.46
Hydrobia ulvae	225.83	47.91			59.71	31.61	864.90	270.19
INSECTA			12.74	0.46			3.35	0.04
ISOPODA								
Lanice conchilega					11.94	100.40		
Macoma balthica	121.60	439.96	6.37	91.02	234.87	2487.15	998.99	6052.69

Tabel 26 - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSZHDML, WSZHDODP, WSZLD<SLL en WSZLD<SML (2 van 2).

Ecotoop	WSZHDML		WSZHDODP		WSZLD<SLL		WSZLD<SML	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Laag		Laag	
Hoogte ligging	Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal		Medio litoraal	
Slib gehalte	-		-		<25% slib		<25% slib	
Aantal monsters	11		10		16		19	
Gemiddelde diepte	-		2.8		-		-	
Aantal soorten	29		15		37		50	
Gemiddelde Dicht. / Biom.	1754.49	1092.56	242.04	722.64	3475.32	7884.77	10103.92	15967.73
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Magelona johnstoni					7.96	13.35		
Magelona papillicornis					3.98	1.90		
Malacoceros							110.63	13.43
Marenzelleria							6.70	13.36
Marenzelleria cf. wireni								
Melita								
Melita pellucida								
Mesopodopsis slabberi								
MOLLUSCA							3.35	1.52
Mya								
Mya arenaria							33.52	0.49
Mytilidae								
Mytilus edulis								
NEMERTEA	5.79	13.53	6.37	0.00			3.35	2.17
Neomysis integer								
Nephtys	5.79	30.58						
Nephtys caeca			12.74	148.54				
Nephtys cirrosa			12.74	92.56	3.98	9.62	10.06	84.18
Nephtys hombergii					19.90	168.42	3.35	73.45
Nereis	5.79	20.63			23.89	46.44	154.21	236.91
Nereis diversicolor	23.16	84.07			35.83	249.73	50.28	552.58
Nereis succinea								
Nereis virens					3.98	144.90	3.35	17.88
OLIGOCHAETA	17.37	2.32			51.75	4.73	341.94	34.38
Ophiura ophiura								
OPHIUROIDEA								
Palaemon macrodactylus								
Paradoneis fulgens	5.79	4.48						
PELECYPODA	5.79	2.94			11.94	15.09	6.70	10.23
Petricola pholadiformis			12.74	2.33				
Phyllodoce					11.94	4.00	6.70	2.10
Pleusymtes glaber								
Polydora ciliata			6.37	0.64				
Polydora cornuta							10.06	0.90
Pygospio elegans	318.47	43.09	6.37	0.43	449.84	64.79	1568.89	134.11
Retusa obtusa							3.35	3.49
Rhithropanopeus harrissii								
Scolecopsis squamata	11.58	19.38						
Scoloplos armiger	57.90	36.01	31.85	156.82	107.48	398.17	204.49	422.47
Scrobicularia plana								
Spio					3.98	0.27	6.70	0.00
Spionidae					11.94	0.25		
Spiophanes bombyx					35.83	10.71		
Streblospio								
Streblospio benedicti								
TELLINACEA	5.79	0.00					6.70	13.74
Urothoe brevicornis								
Urothoe poseidonis	5.79	0.50						

Tabel 27. - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSZLDHL en WSZLDODP (1 van 2).

<i>Ecotoop</i>	WSZLDHL		WSZLDODP	
<i>Saliniteit</i>	Zout		Zout	
<i>Dynamiek</i>	Laag		Laag	
<i>Hoogte ligging</i>	Hoog litoraal		Ondiep	
<i>Slib gehalte</i>	-		-	
<i>Aantal monsters</i>	5		10	
<i>Gemiddelde diepte</i>	-		2.1	
<i>Aantal soorten</i>	20		17	
<i>Gemiddelde Dicht. /Biom.</i>	9426.75	9980.00	1203.82	3686.39
<i>Soortnaam / taxon</i>	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abra tenuis				
Anaitides mucosa				
Aphelochaeta				
Aphelochaeta marioni			522.29	50.64
Arenicola	12.74	139.6769		
Arenicola marina				
Bathyporeia	12.74	3.466275		
Bathyporeia pilosa	866.24	134.3969		
Bathyporeia pilosa var WS				
Bathyporeia sarsi	25.48	4.569181		
Bodotria pulchella				
Bodotria scorpioides				
Bodotriidae				
BRACHYURA				
Capitella capitata				
Carcinus maenas				
CARIDEA				
Cerastoderma edule			6.37	570.95
Chironomus salinarius	12.74	5.34586		
Cirratulidae				
Corophium	38.22	3.623833		
Corophium arenarium	12.74	2.678485		
Corophium lacustre				
Corophium volutator	1133.76	294.3183		
Crangon				
Crangon crangon	50.96	5.962232		
Crangonidae				
Crassostrea				
Cumopsis goodsiri				
Cyathura carinata	25.48	2.442326		
DECAPODA				
Ensis				
Eteone	127.39	101.9495		
Eteone longa				
Eurydice pulchra				
GAMMARIDEA				
Gammarus				
Gammarus salinus				
Glycera tridactyla			6.37	17.09
Harmothoe glabra				
Haustorius arenarius				
Heteromastus filiformis	369.43	330.3053	471.34	807.00
Hydrobia ulvae	203.82	149.3167	6.37	0.53
INSECTA				
ISOPODA				
Lanice conchilega				
Macoma balthica	509.55	2068.05	25.48	1362.29

Tabel 28. - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen WSZLDHL en WSZLDODP (2 van 2)

Ecotoop	WSZLDHL		WSZLDODP	
Saliniteit	Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag	
Hoogte ligging	Hoog litoraal		Ondiep	
Slib gehalte	-		-	
Aantal monsters	5		10	
Gemiddelde diepte	-		2.1	
Aantal soorten	20		17	
Gemiddelde Dicht. /Biom.	9426.75	9980.00	1203.82	3686.39
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Magelona johnstoni			12.74	11.40
Magelona papillicornis				
Malacoceros				
Marenzelleria				
Marenzelleria cf. wireni				
Melita				
Melita pellucida				
Mesopodopsis slabberi			12.74	2.59
MOLLUSCA				
Mya				
Mya arenaria				
Mytilidae				
Mytilus edulis				
NEMERTEA				
Neomysis integer				
Nephtys			12.74	8.19
Nephtys caeca				
Nephtys cirrosa				
Nephtys hombergii			12.74	85.53
Nereis	547.77	222.2922	6.37	0.45
Nereis diversicolor	292.99	2771.136		
Nereis succinea				
Nereis virens				
OLIGOCHAETA	2382.17	102.6314		
Ophiura ophiura			6.37	356.05
OPHIUROIDEA			6.37	10.95
Palaemon macrodactylus				
Paradoneis fulgens			6.37	0.39
PELECYPODA				
Petricola pholadiformis				
Phyllodoce				
Pleusymtes glaber				
Polydora ciliata				
Polydora cornuta	25.48	10.29041		
Pygospio elegans	2751.59	312.8984	6.37	0.43
Retusa obtusa				
Rhithropanopeus harrissii				
Scolecopsis squamata				
Scoloplos armiger			70.06	398.26
Scrobicularia plana	25.48	3314.65		
Spio				
Spionidae				
Spiophanes bombyx				
Streblospio				
Streblospio benedicti			12.74	3.64
TELLINACEA				
Urothoe brevicornis				
Urothoe poseidonis				

Tabel 29.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (1 van 4).

Ecotoop	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHDODP		OSZLD<SLL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog		Laag	
Hoogte ligging	Diep		Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal	
Slib gehalte	-		-		-		<25% slib	
Aantal monsters	10		4		15		18	
Gemiddelde diepte	18.9		-		6.5		-	
Aantal soorten	71		20		93		48	
Gemiddelde Dicht. /Biom.	1590.14	13450.86	2165.61	28852.14	3541.21	21492.54	2675.16	19778.96
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abludomelita obtusata	2.58	0.53			16.99	2.15		
Abra	12.74	2.87						
Abra alba	2.58	4.72			35.69	51.55		
Abra tenuis								
Achelia echinata								
ACTINIARIA	3.88	410.59			72.79	6574.16		
Ampelisca brevicornis	17.91	13.57						
Ampharete acutifrons	28.06	65.25			3.45	6.64		
Ampharete finmarchica								
Amphiuridae								
Anaitides mucosa	7.75	7.68			18.77	2.76		
Aora typica	25.48	9.45						
Aphelochaeta marioni	14.03	1.27	15.92	0.00	283.80	42.41	502.48	64.17
Arenicola			15.92	85.31			14.15	3956.83
Arenicola defodiens							3.54	308.92
Arenicola marina							31.85	3017.34
Aricidea minuta							3.54	0.18
ASCIDIACEA					10.34	284.68		
Asterias rubens								
Athanas nitescens					49.10	216.37		
Atylus							10.62	0.00
Atylus falcatus	6.37	0.00						
Autolytus								
Autolytus edwardsi					4.25	0.00		
Bathyporeia					8.49	1.37		
Bathyporeia pilosa			31.85	13.00	4.25	2.47		
Bathyporeia sarsi					16.99	6.35		
Bodotria scorpioides	1.29	0.16			4.25	0.00		
BRACHYURA					16.99	12.69	3.54	2.91
Capitella capitata	2.58	0.07	111.46	3.92	79.20	7.73	215.85	42.22
Caprellidae	38.22	2.68						
Carcinus maenas					1.72	2492.25	7.08	63.77
Caulleriella alata					6.89	0.38		
Cerastoderma	1.29	0.05						
Cerastoderma edule			334.39	26615.06			28.31	4152.22
Chaetozone gibber								
Cheirocratus sundevallii					50.96	9.51		
Cirratulidae					1.72	0.00		
Corbula gibba			15.92	0.08				
Corophium					466.78	29.79	3.54	0.00
Corophium arenarium			15.92	2.69			7.08	0.64
Corophium sextonae					55.99	10.97		
Corophium volutator								
Cossura longocirrata							21.23	1.19
Crangon crangon	12.74	2.63			0.86	45.74	14.15	71.71
Crassikorophium bonellii					4.25	0.33		

Tabel 30.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (2 van 4).

Ecotoop	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHDODP		OSZLD<SLL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog		Laag	
Hoogte ligging	Diep		Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal	
Slib gehalte	-		-		-		<25% slib	
Aantal monsters	10		4		15		18	
Gemiddelde diepte	18.9		-		6.5		-	
Aantal soorten	71		20		93		48	
Gemiddelde Dicht. /Biom.	1590.14	13450.86	2165.61	28852.14	3541.21	21492.54	2675.16	19778.96
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Crassostrea	19.38	0.43			8.61	2593.35		
Crepidula fornicata	25.84	14.96			496.13	2978.29		
CRUSTACEA	7.66	5.37						
DECAPODA								
Dodecaceria concharum					1.72	0.96		
Echinocardium cordatum	12.74	7218.94						
ECHINOIDEA								
Ensis	3.88	0.12			0.86	13.26		
Eteone	1.29	0.44			11.08	3.65	10.62	12.75
Eteone flava								
Eteone longa					1.72	1.89		
Eumida	30.83	10.02			15.38	2.82	14.15	0.74
Eunereis longissima	6.37	281.53			9.41	273.52		
Eurydice pulchra								
Exogone (Exogone)					1.72	0.00		
Flabelligera affinis					1.72	3.43		
GAMMARIDEA					1.72	0.05		
Gammarus								
GASTROPODA					4.25	13.63		
Gastrosaccus sanctus							3.54	0.00
Gastrosaccus spinifer					4.25	13.89		
Gattyana cirrosa	12.74	119.75			8.55	336.99	3.54	41.11
Glycera	1.29	0.09	15.92	6.73	9.35	4.72		
Harmothoe					11.20	1.41		
Hemigrapsus	6.46	9.32			54.40	29.91		
Hemigrapsus takanoi					108.42	371.17		
Heteromastus filiformis	6.46	0.47			136.42	30.30	24.77	34.17
Hyale prevosti								
Hydrobia ulvae			175.16	147.82			169.85	55.00
INSECTA	6.37							
Janira maculosa					66.14	2.41		
Kefersteinia cirrata					0.86	0.35		
Kurtiella bidentata	20.67				5.97	6.66	3.54	0.17
Lanice conchilega	62.58	308.48			165.83	1615.04	84.93	1176.32
Lepidonotus squamatus								
Liocarcinus navigator	6.37	38.85			3.45	455.56		
Macoma balthica			15.92	227.55			31.85	335.07
Macropodia	6.37	1.40						
Macropodia parva								
Magelona							3.54	0.66
Magelona johnstoni	6.37	23.57						
Magelona papillicornis	6.37	3.38			4.25	0.28		
Malacoceros							3.54	0.19
Malacoceros fuliginosus								
Malacoceros tetracerus								
Malmgreniella lunulata	16.61	10.03			27.26	12.34	10.62	6.74

Tabel 32. -Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ecotopen OSZHDDP, OSZHDML, OSZHDODP en OSZLD<SLL (4 van 4).

<i>Ecotoop</i>	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHDODP		OSZLD<SLL	
<i>Saliniteit</i>	Zout		Zout		Zout		Zout	
<i>Dynamiek</i>	Hoog		Hoog		Hoog		Laag	
<i>Hoogte ligging</i>	Diep		Medio litoraal		Ondiep		Laag litoraal	
<i>Slib gehalte</i>	-		-		-		<25% slib	
<i>Aantal monsters</i>	10		4		15		18	
<i>Gemiddelde diepte</i>	18.9		-		6.5		-	
<i>Aantal soorten</i>	71		20		93		48	
<i>Gemiddelde Dicht. Biom.</i>	1590.14	13450.86	2165.61	28852.14	3541.21	21492.54	2675.16	19778.96
<i>Soortnaam / taxon</i>	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
PLATHYHELMINTHES	1.29	0.10						
Platynereis dumerilii	1.29	0.00			233.18	96.80		
Poecilochaetus serpens								
POLYCHAETA	12.74	0.63						
Polycirrus					3.45	0.54		
Polydora	255.81	11.61						
Polydora ciliata					1.72	2.87		
Polydora cornuta					2.58	1.75	21.23	5.49
Polynoidae	1.29	0.09						
Pontocrates longimanus	6.37	0.24						
Porcellana platycheles					1.72	3.72		
Pseudopolydora pulchra	26.95	14.87			0.86	1.04		
Pseudopotamilla reniformis					4.25	6.16		
Pygospio elegans	7.66	0.00			4.25	0.17	109.70	11.67
Retusa obtusa					16.99	1.67		
Ruditapes					4.25	6.37		
Ruditapes decussatus								
Ruditapes philippinarum								
Sabella crassicornis	6.37	3.92						
Scolecipis	6.37	2.97						
Scolecipis bonnieri								
Scolecipis squamata								
Scoloplos armiger	158.40	588.91	859.87	908.05	101.59	89.36	208.78	284.52
Scrobicularia plana							7.08	13.17
Sigalion mathildae								
Spio	6.37	0.00	47.77	11.71				
Spio martinensis			79.62	3.47	8.49	0.98	24.77	2.79
Spionidae							3.54	0.32
Spiophanes bombyx	184.15	167.13			43.32	21.97	17.69	7.95
Spisula					4.25	2.29		
Stenothoe								
Sthenelais boa					8.49	90.30		
Streblospio					4.25	0.00	3.54	0.14
Streblospio benedicti	25.84	0.62			5.11	0.00	35.39	2.17
Syllidia armata					1.72	0.24		
Tellimya ferruginosa	6.37	4.24						
Tellina fabula								
Tellina tenuis								
TELLINACEA								
Terebellidae	9.04	0.05			21.23	0.70		
Tryphosella sarsi								
Urothoe							28.31	5.03
Urothoe brevicornis	12.74	1.73			16.99	2.68		
Urothoe poseidonis	108.28	41.36	238.85	57.51	4.25	1.21	541.40	162.90
Venerupis					4.25	1.71		
Venerupis senegalensis	1.29	1029.33						

Tabel 34. - Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m²) en biomassa (mg afdw/m²) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (2 van 4)

<i>Ecotoop</i>	OSZLD<SML		OSZLDDP		OSZLDHL		OSZLDODP	
<i>Saliniteit</i>	Zout		Zout		Zout		Zout	
<i>Dynamiek</i>	Laag		Laag		Laag		Laag	
<i>Hoogte ligging</i>	Medio litoraal		Diep		Hoog litoraal		Ondiep	
<i>Slib gehalte</i>	<25% slib		-		-		-	
<i>Aantal monsters</i>	24		15		14		10	
<i>Gemiddelde diepte</i>	-		12.1		-		3.7	
<i>Aantal soorten</i>	65		91		43		38	
<i>Gemiddelde Dicht. Biom.</i>	4585.99	32504.58	4048.37	30473.20	8808.01	7318.08	1420.38	17665.14
<i>Soortnaam / taxon</i>	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Crassostrea			6.03	0.47				
Crepidula fornicata			98.57	1017.93				
CRUSTACEA								
DECAPODA			8.49	0.39				
Dodecaceria concharum								
Echinocardium cordatum	2.65	2587.85	12.74	3807.64				
ECHINOIDEA			4.25	0.00				
Ensis			4.25	3694.27			19.11	3198.73
Eteone	21.23	12.54	12.74	1.84	40.95	23.39		
Eteone flava					13.65	14.69		
Eteone longa					4.55	2.52		
Eumida			80.68	5.97				
Eunereis longissima			29.72	311.25				
Eurydice pulchra					4.55	0.99		
Exogone (Exogone) naidina								
Flabelligera affinis								
GAMMARIDEA								
Gammarus	2.65	0.00						
GASTROPODA					4.55	3.62		
Gastrosaccus sanctus								
Gastrosaccus spinifer								
Gattyana cirrosa			18.71	66.54				
Glycera	5.31	5.35	18.03	12.23				
Harmothoe	5.31	19.52						
Hemigrapsus								
Hemigrapsus takanoi			41.34	270.45				
Heteromastus filiformis	18.58	21.74	12.74	3.76			6.37	0.26
Hyle prevosti	2.65	3.87	2.58	0.11				
Hydrobia ulvae	1244.69	804.92	0.86	0.11	3484.99	1945.19	6.37	2.23
INSECTA	2.65				18.20		6.37	
Janira maculosa								
Kefersteinia cirrata			21.23	0.79				
Kurtiella bidentata	2.65	0.00						
Lanice conchilega	31.85	1043.30	123.14	185.94			31.85	961.78
Lepidonotus squamatus			12.74	20.34				
Liocarcinus navigator			7.69	1469.16				
Macoma balthica	58.39	1393.15			81.89	442.28		
Macropodia								
Macropodia parva			4.25	16.47				
Magelona			8.49	2.60			6.37	1.20
Magelona johnstoni			12.74	5.06			12.74	4.33
Magelona papillicornis								
Malacoceros					13.65	0.50		
Malacoceros fuliginosus					36.40	6.13		
Malacoceros tetracerus					18.20	4.27		
Malmgreniella lunulata	7.96	5.53	16.99	1.41			6.37	2.73

Tabel 35.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ecotopen OSZLD<SML, OSZLDDP, OSZLDHL en OSZLDODP (3 van 4)

Ecotoop	OSZLD<SML		OSZLDDP		OSZLDHL		OSZLDODP	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag		Laag		Laag	
Hoogte ligging	Medio litoraal		Diep		Hoog litoraal		Ondiep	
Slib gehalte	<25% slib		-		-		-	
Aantal monsters	24		15		14		10	
Gemiddelde diepte	-		12.1		-		3.7	
Aantal soorten	65		91		43		38	
Gemiddelde Dicht. /Biom.	4585.99	32504.58	4048.37	30473.20	8808.01	7318.08	1420.38	17665.14
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Marenzelleria	5.31	0.28			68.24	5.28		
Marphysa								
Marphysa sanguinea								
Melita					68.24	1.46		
Melita palmata			8.61	1.83				
Melitidae								
Microdeutopus			4.25	0.00				
Microdeutopus anomalus			8.61	0.37			12.74	1.02
Microphthalmus similis	5.31	0.00						
Microprotopus								
Microprotopus maculatus	2.65	0.00	5.17	0.22				
Mya arenaria	5.31	74.10	4.25	0.10				
Myrianida langerhansi			16.99	0.28				
Myrianida prolifera								
Mysidae								
Mytilidae					4.55	0.00		
Mytilus edulis			18.95	7129.78			6.37	11402.55
NATANTIA	2.65	1.09						
NEMERTEA	13.27	6.13	82.58	40.81	4.55	4.37	6.37	7.18
Neoamphitrite figulus								
Nephtys	5.31	7.80	72.19	45.93	4.55	4.32	25.48	12.50
Nephtys cirrosa	10.62	44.69	33.97	113.01			19.11	61.01
Nephtys hombergii	26.54	711.11	8.49	185.02			57.32	236.84
Nereis	58.39	63.81			54.60	58.33		
Nereis diversicolor	63.69	943.34			181.98	1481.46		
Nereis virens								
Notomastus (Notomastus)	339.70	1074.30	67.94	259.40	4.55	10.22	6.37	26.73
Nymphon			8.49	0.33				
Nymphon brevistrore			12.74	5.61				
OLIGOCHAETA	390.13	29.17	199.88	4.56	1255.69	112.49	273.89	2.06
Ophelia rathkei	10.62	0.46						
Ophiura			21.23	16.73			6.37	1.96
Ophiura albida			8.49	99.79				
Ophiura ophiura								
OPHIUROIDEA			4.25	0.27				
Owenia fusiformis								
Paradoneis fulgens								
PELECYPODA	5.31	3.41	5.97	1.51			6.37	5.10
Petricola								
Petricola pholadiformis								
Pherusa flabellata			8.49	0.35				
Pherusa plumosa								
Pholoe minuta			276.07	7.86				
Phyllococe	15.92	14.19	75.69	19.56	13.65	5.83		
Phyllodocidae	2.65	0.00						
Phyllodocinae			3.45	0.12				

Tabel 40. - Westerschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ongeplande ecotopen WSZLD>SLL, WSZLD>SML, WSZLDLL en WSZLDML

Ecotoop	WSZLD>SLL		WSZLD>SML		WSZLDLL		WSZLDML	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag hydrodynamisch		Laag hydrodynamisch		Laag hydrodynamisch		Laag hydrodynamisch	
Hoogte ligging	Laag litoraal		Medi litoraal		Laag litoraal		Medi litoraal	
Slib gehalte	>25% slib		>25% slib		-		-	
Aantal monsters	2		1		1		2	
Gemiddelde diepte	999999.0		999999.0		999999.0		999999.0	
Aantal soorten	21		12		10		14	
Gemiddelde Dicht. Biom.	30414.01	100907.25	27452.23	24478.24	8216.56	2633.16	6433.12	1588.82
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Anaitides mucosa								
Aphelochaeta			127.39	8.08				
Aphelochaeta marioni	5095.54	210.809881	4649.68	1121.09				
Arenicola								
Arenicola marina	95.54	9683.39068						
Assimineia gravana								
Bathyporeia					2866.24	363.9589	127.39	22.85
Bathyporeia pilosa					3121.02	737.37128	2898.09	540.03
Bathyporeia sarsi							95.54	42.54
Capitella capitata								
Carcinus maenas	31.85	343.94906	63.69	99.32				
Cerastoderma edule	9426.75	52828.589	191.08	243.78			159.24	183.49
Corophium					318.47	29.93601	127.39	29.94
Corophium arenarium					191.08	62.2354		
Corophium volutator								
Crangon crangon								
Crangonidae								
CUMACEA								
Cumopsis goodsiri								
Cyathura carinata								
DECAPODA								
Ensis	477.71	1202.23193						
Eteone	127.39	43.47344			63.69	40.91618	95.54	57.11
Eteone longa	127.39	35.8016565	445.86	395.52				
Eurydice pulchra								
Gammarus								
Gastrosaccus spinifer								
Gattyana cirrosa								
Glycera	31.85	26.448189						
Harmothoe glabra	31.85	127.46115						
Haustorius arenarius								
Heteromastus filiformis	7866.24	8624.7418	2356.69	6040.80	63.69	168.9207	95.54	27.73
Hydrobia ulvae	2324.84	751.027426			63.69	7.999109	1337.58	323.08
Idotea								
INSECTA								
ISOPODA							31.85	1.08
Macoma balthica	2929.94	16928.971	5859.87	11233.85	636.94	254.8218	605.10	117.68
Magelona johnstoni								
Malacoceros			63.69	4.29				
Marenzelleria								
Marenzelleria viridis								
Mya arenaria	350.32	753.112081						
NEMERTEA							31.85	53.77
Nephtys							31.85	19.24
Nephtys hombergii								
Nereis	318.47	395.76687	127.39	2.55	509.55	947.0363		
Nereis diversicolor	191.08	799.818712	191.08	3863.98				
OLIGOCHAETA			8216.56	833.79				
Paradoneis fulgens								
PELECYPODA	31.85	17.456016						
Phyllodoce	31.85	2.31914						
POLYCHAETA								
Polydora cornuta	573.25	0.0053595						
Pygospio elegans			5159.24	631.18	382.17	19.96854	764.33	82.48
Scolecopsis squamata							31.85	87.82
Scoloplos armiger								
Scrobicularia plana	31.85	8117.1706						
Sphaeroma								
Spio martinensis								
Spiophanes bombyx	159.24	0.0040035						
Streblospio benedicti								
TELLINACEA	159.24	14.706573						

Tabel 41.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ongeplande ecotopen OSZHD<SLL, OSZHDHL, OSZHDLL en OSZLD<SHL

<i>Ecotoop</i>	OSZHD<SLL		OSZHDHL		OSZHDLL		OSZLD<SHL	
<i>Saliniteit</i>	Zout		Zout		Zout		Zout	
<i>Dynamiek</i>	Hoog hydrodynamisch		Hoog		Hoog hydrodynamisch		Laag	
<i>Hoogte ligging</i>	Laag litoraal		Hoog litoraal		Laag litoraal		Hoog litoraal	
<i>Slib gehalte</i>	<25% slib		-		-		<25% slib	
<i>Aantal monsters</i>	2		1		2		4	
<i>Gemiddelde diepte</i>	999999.0		999999		999999.0		999999	
<i>Aantal soorten</i>	9		9		10		21	
<i>Gemiddelde Dicht. Biom.</i>	573.25	11030.80	2101.91	32007.1	764.33	1978.36	6831.21	31707.2
<i>Soortnaam / taxon</i>	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomass	Dichtheid	Biomassa	Dichthei	Biomass
Abra tenuis								
Anaitides mucosa								
Aphelochaeta marioni							525.48	165.02
Arenicola	31.85	6296.18	63.69	7859.87			31.85	224.97
Arenicola marina					31.85	276.69	63.69	7304.14
Bathyporeia			127.39	41.75				
Bathyporeia pilosa	31.85	14.97	254.78	103.99				
Bathyporeia sarsi					63.69	30.72		
BRACHYURA								
Capitella capitata	31.85	17.84					95.54	16.54
Carcinus maenas							31.85	1014.33
CARIDEA								
Cerastoderma							15.92	39.00
Cerastoderma edule			63.69	21070.4			143.31	15487.2
Corophium								
Corophium arenarium							31.85	8.79
Crangon crangon	31.85	442.68						
Cumopsis goodsiri					31.85	0.00		
Eteone			63.69	23.80			15.92	4.05
GAMMARIDEA								
Gammarus								
Gammarus locusta								
GASTROPODA							15.92	31.74
Glycera								
Heteromastus filiformis								
Hydrobia ulvae			127.39	157.40			238.85	277.13
Lanice conchilega								
Macoma balthica			63.69	29.70			15.92	808.43
Magelona papillicornis					31.85	15.62		
Malacoceros								
Malmgreniella lunulata								
Mya							15.92	1.28
Mya arenaria								
Mysidae								
NEMERTEA					63.69	276.02		
Nephtys								
Nephtys cirrosa	31.85	195.21				95.54	615.05	
Nephtys hombergii								
Nereis							47.77	15.74
Nereis diversicolor	31.85	2634.34			31.85	97.45	350.32	4569.94
Notomastus latericeus								
OLIGOCHAETA	63.69	2.83					652.87	52.20
Phyllodoce								
Polydora								
Polydora cornuta							31.85	16.26
Pseudocuma								
Pygospio elegans							2961.78	163.66
Retusa obtusa								
Scoloplos armiger	286.62	1426.75	1146.50	2642.94	254.78	640.80	668.79	1134.48
Scrobicularia plana								
Spio								
Spio martinensis								
Spisula							15.92	47.77
Stenothoe								
Streblospio benedicti								
TANAIDACEA					31.85	0.00		
Urothoe	31.85	0.00						
Urothoe poseidonis			191.08	77.20	127.39	26.00	859.87	324.57

Tabel 42.-Oosterschelde gemiddelde dichtheid (ind/m2) en biomassa (mg afdw/m2) in ongeplande ecotopen OSZLD>SLL, OSZLDLL en OSZLDML

Ecotoop	OSZLD>SLL		OSZLDLL		OSZLDML	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag hydrodynamisch		Laag hydrodynamisch		Laag hydrodynamisch	
Hoopte liqina	Laag litoraal		Laag litoraal		Medi litoraal	
Slib gehalte	>25% slib		-		-	
Aantal monsters	2		3		6	
Gemiddelde diepte	999999		999999.0		999999.0	
Aantal soorten	15		23		38	
Gemiddelde Dicht. Biom.	3280.25	12094.63	6475.58	39569.48	2781.32	15993.75
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
Abra tenuis	63.69	53.05				
Anaitides mucosa					10.62	4.48
Aphelochaeta marioni	955.41	60.64	2038.22	468.93	74.31	12.24
Arenicola			42.46	6743.10	21.23	692.00
Arenicola marina			21.23	1785.56	31.85	4903.40
Bathyporeia					42.46	4.60
Bathyporeia pilosa					297.24	81.54
Bathyporeia sarsi					10.62	5.78
BRACHYURA					21.23	31.87
Capitella capitata			21.23	2.32	21.23	1.74
Carcinus maenas						
CARIDEA			21.23	2.91		
Cerastoderma						
Cerastoderma edule	31.85	1.51			95.54	3547.10
Corophium					21.23	0.00
Corophium arenarium	127.39	24.39	63.69	10.76	10.62	2.03
Crangon crangon	127.39	595.43			21.23	76.73
Cumopsis goodsiri						
Eteone			21.23	6.03	10.62	16.34
GAMMARIDEA					21.23	0.00
Gammarus			21.23	0.00		
Gammarus locusta			21.23	48.58		
GASTROPODA						
Glycera					10.62	3.33
Heteromastus filiformis			42.46	33.94	10.62	8.27
Hydrobia ulvae					21.23	13.29
Lanice conchilega			127.39	4632.70		
Macoma balthica			42.46	2591.24	42.46	267.77
Magelona papillicornis						
Malacoceros					42.46	5.93
Malmgreniella lunulata			42.46	137.73		
Mya						
Mya arenaria	31.85	2.64	21.23	21038.22		
Mysidae	31.85	6.51				
NEMERTEA						
Nephtys					10.62	9.66
Nephtys cirrosa					10.62	9.39
Nephtys hombergii	63.69	1580.33			21.23	1397.03
Nereis	286.62	50.81	63.69	26.68	42.46	7.34
Nereis diversicolor	382.17	2767.24	42.46	1302.98	180.47	870.41
Notomastus latericeus	923.57	6904.12				
OLIGOCHAETA	159.24	10.62	3312.10	322.52	127.39	8.38
Phyllodoce	31.85	19.02				
Polydora			21.23	0.00	10.62	1.88
Polydora cornuta			21.23	7.80		
Pseudocuma					10.62	0.00
Pygospio elegans	31.85	1.30	84.93	10.13	339.70	24.60
Retusa obtusa					10.62	0.33
Scoloplos armiger	31.85	17.03	254.78	379.86	679.41	1020.04
Scrobicularia plana					10.62	2833.33
Spio					10.62	0.00
Spio martinensis					10.62	1.88
Spisula						
Stenothoe					10.62	0.00
Streblospio benedicti			84.93	13.01	10.62	0.00
TANAIDACEA						
Urothoe					31.85	0.00
Urothoe poseidonis			42.46	4.46	414.01	131.04

Tabel 43.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m		
	Oppervlakte (km2) [monsters]		5.852 [10]		7.616 [10]		10.732 [10]		24.201 [30]
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	
Alitta succinea	0	0	600	560	0	0	180	178	
Alitta virens	0	0	240	197	0	0	70	62	
Aphelochaeta	0	0	2.4	2.40	20	20.0	10	8.9	
Arenicola	1000	590	310	205	28	27.2	350	158	
Arenicola defodiens	800	660	0	0	0	0	190	160	
Arenicola marina	4000	1700	0	0	0	0	1000	410	
Athanas nitescens	0	0	100	97	0	0	30	31	
Boccardiella ligerica	0	0	80	85	0	0	27	26.7	
Capitella capitata	350	93	360	160	40	31	220	57	
Carcinus maenas	40000	40000	0	0	0	0	10000	9700	
Corbula gibba	0	0	5	4.3	470	296	210	131	
Corophiidae	2.6	2.04	34	20.6	0.8	0.79	12	6.5	
Corophium	1.0	0.97	0	0	2.6	2.55	1.4	1.16	
Corophium insidiosum	7	6.5	0	0	0	0	1.7	1.58	
Corophium sextonae	0	0	12	11.5	0.9	0.88	4	3.6	
Crassostrea	2300	2270	120000	121000	0	0	40000	38000	
Crepidula fornicata	0	0	42000	29000	3300	3000	15000	9200	
Dodecaceria concharum	0	0	1.6	1.32	0	0	0.5	0.42	
Ensis	0	0	1300	1270	0	0	400	400	
Ensis directus	0	0	0	0	4000	4500	2000	1980	
Exogone (exogone) naidina	0	0	0	0	0	0	0	0	
Exogone hebes	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gammarus	2.7	1.87	0	0	0	0	0.7	0.45	
Gammarus locusta	70	55	120	116	50	47	80	44	
Harmothoe	2.2	2.21	38	16.4	12	5.1	18	5.7	
Harmothoe impar	0	0	90	91	0	0	29	28.7	
Hediste diversicolor	700	340	24	24.5	0	0	170	83	
Heteromastus filiformis	7	6.5	60	49	120	83	70	40	
Idotea neglecta	24	24.2	0	0	0	0	6	5.8	
Janira maculosa	0	0	4	3.2	0	0	1.4	1.02	
Kurtiella bidentata	5	5.1	1.8	0.96	6	6.0	4.6	2.96	
Lepidochitona	0	0	0.24	0.238	0	0	0.07	0.075	
Lepidochitona cinerea	0	0	23	22.9	0	0	7	7.2	
Malacoceros fuliginosus	500	420	18	17.9	0	0	130	102	
Microdeutopus	0	0	3.2	2.63	19	12.7	9	5.7	
Microdeutopus anomalus	9	8.8	210	142	31	12.6	80	45	
Microdeutopus gryllotalpa	1.9	1.48	0	0	0	0	0.5	0.36	
Microtopopus maculatus	0.3	0.35	3	3.1	0	0	1.1	0.97	
Mya arenaria	0	0	16000	13700	5	5.5	5000	4300	
Mytilus edulis	0	0	300	340	0.4	0.40	110	106	
Nemertina	0	0	32	29.5	20	19.4	19	12.7	
Nephtys hombergii	0	0	240	237	16	15.7	80	75	
Nereis	5	5.0	60	63	7	4.3	24	20.0	
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	40	40	500	470	220	207	
Oligochaeta	150	99	70	38	7	4.9	62	26.9	
Onbekende soort / species unkn	0	0	60	43	0	0	20	13.5	
Ophiodromus flexuosus	0	0	17	16.8	0	0	5	5.3	
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	160	161	70	71	
Pelecypoda	0	0	2100	2120	0	0	700	670	
Platynereis dumerilii	30	35	400	350	0	0	130	112	
Polycirrus	0	0	8	7.5	0	0	2.4	2.36	
Polydora	0.4	0.44	0	0	0	0	0.11	0.107	
Polydora ciliata	0	0	2.6	2.32	1.7	1.69	1.6	1.04	
Polydora cornuta	11	10.7	27	23.8	16	6.5	18	8.4	
Psammechinus miliaris	0	0	4000	4400	0	0	1400	1400	
Pygospio elegans	0.6	0.57	0	0	0	0	0.14	0.137	
Retusa obtusa	0	0	0	0	0.6	0.62	0.28	0.277	
Salvatoria alvaradoi	0	0	0	0	0	0	0	0	
Scoloplos (scoloplos) armiger	800	330	300	138	23	15.4	310	91	
Spio	21	21.2	0	0	0	0	5	5.1	
Spio martinensis	34	19.7	0	0	0	0	8	4.8	
Streblospio benedicti	6	5.5	0.6	0.64	22	16.9	12	7.6	
Streblospio shrubsolii	0	0	0	0	5	3.2	2.2	1.40	
Syllidia armata	0	0	16	11.4	1.6	0.99	6	3.6	
Syllis gracilis	3.7	2.64	6	6.1	1.8	1.79	3.6	2.17	
Terebellidae	0	0	3.5	2.59	13	12.8	7	5.7	
Tharyx	0	0	0	0	0.7	0.74	0.3	0.33	
Urothoe	0.3	0.34	0	0	0	0	0.08	0.083	
Urothoe poseidonis	12	9.0	6	5.2	0	0	4.7	2.72	
Venerupis senegalensis	0	0	24000	15400	0	0	8000	4800	
Totaal (70 soorten)	50000	40000	210000	140000	9000	5500	80000	45000	

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 44.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
Oppervlakte (km2) [monsters]	5.852 [10]		7.616 [10]		10.732 [10]		24.201 [30]	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Alitta succinea	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Alitta virens	0	0	13	8.5	0	0	4.0	2.67
Aphelochaeta	0	0	13	12.7	170	166	80	74
Arenicola	100	47	80	42	32	19.6	64	19.6
Arenicola defodiens	10	6.7	0	0	0	0	2.4	1.61
Arenicola marina	30	13.3	0	0	0	0	7	3.2
Athanas nitescens	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Boccardiella ligerica	0	0	230	229	0	0	70	72
Capitella capitata	600	127	910	263	230	160	530	113
Carcinus maenas	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Corbula gibba	0	0	32	21.8	400	150	190	67
Corophiidae	60	54	700	430	13	12.7	230	136
Corophium	20	15.3	0	0	19	19.1	13	9.2
Corophium insidiosum	60	55	0	0	0	0	15	13.2
Corophium sextonae	0	0	80	83	6	6.4	29	26.2
Crassostrea	5	5.0	40	38	0	0	13	12.1
Crepidula fornicata	0	0	500	340	38	27.2	170	109
Dodecaceria concharum	0	0	60	45	0	0	18	14.2
Ensis	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Ensis directus	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Exogone (exogone) naidina	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Exogone hebes	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Gammarus	25	15.4	0	0	0	0	6	3.7
Gammarus locusta	10	6.7	25	25.5	6	6.4	13	8.7
Harmothoe	25	20.1	610	295	130	61	260	97
Harmothoe impar	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Hediste diversicolor	40	14.5	13	12.7	0	0	14	5.3
Heteromastus filiformis	5	5.0	130	78	700	410	350	182
Idotea neglecta	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Janira maculosa	0	0	50	35	0	0	16	11.1
Kurtiella bidentata	10	10.0	19	9.7	19	13.6	17	7.2
Lepidochitona	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Lepidochitona cinerea	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Malacoceros fuliginosus	100	50	13	12.7	0	0	29	12.8
Microdeutopus	0	0	60	57	110	75	70	38
Microdeutopus anomalus	40	35	800	480	100	42	300	153
Microdeutopus gryllotalpa	15	10.7	0	0	0	0	3.6	2.58
Microprotopus maculatus	10	10.0	100	96	0	0	30	30
Mya arenaria	0	0	38	25.5	13	12.7	18	9.8
Mytilus edulis	0	0	60	64	6	6.4	23	20.2
Nemertina	0	0	100	75	19	13.6	39	24.3
Nephtys hombergii	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.5
Nereis	5	5.0	210	210	45	19.1	90	67
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	13	12.7	300	310	150	138
Oligochaeta	1400	980	1300	710	280	155	900	330
Onbekende soort / species unkn	0	0	19	9.7	0	0	6	3.1
Ophiodromus flexuosus	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Pelecypoda	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.5
Platynereis dumerilii	40	45	100	64	0	0	41	22.9
Polycirrus	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Polydora	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Polydora ciliata	0	0	13	8.5	6	6.4	7	3.9
Polydora cornuta	20	20.0	32	21.8	90	38	54	18.9
Psammechinus miliaris	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Pygospio elegans	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Retusa obtusa	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Salvatoria alvaradoi	10	10.0	0	0	0	0	2.4	2.42
Scoloplos (scoloplos) armiger	240	94	57	22.2	40	32	94	27.7
Spio	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Spio martinensis	30	15.3	0	0	0	0	7	3.7
Streblospio benedicti	40	35	6	6.4	320	214	150	95
Streblospio shrubsolii	0	0	0	0	100	59	42	26.4
Syllidia armata	0	0	320	238	76	28.2	140	76
Syllis gracilis	10	6.7	25	25.5	13	12.7	16	9.9
Terebellidae	0	0	32	25.6	19	13.6	18	10.1
Tharyx	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Urothoe	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Urothoe poseidonis	15	10.7	13	8.5	0	0	8	3.7
Venerupis senegalensis	0	0	32	17.1	0	0	10	5.4
Totaal (70 soorten)	3000	1000	7000	3300	3400	1340	4400	1210

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 45.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Alitta virens	0	0	900	900	0	0	250	247
Arenicola	1.7	1.18	2000	1340	0.4	0.43	600	370
Arenicola marina	1200	1160	500	320	0	0	700	560
Ascidacea	0	0	0	0	1500	1020	370	250
Capitella capitata	12	4.2	240	82	23	16.7	77	22.8
Corophium	0	0	8	5.1	36	24.7	11	6.2
Corophium insidiosum	0.5	0.48	4	4.0	0	0	1.3	1.11
Corophium sextonae	0	0	0	0	4	3.8	0.9	0.92
Crassostrea	0	0	0	0	60000	50000	13000	12200
Crepidula fornicata	0	0	20000	15100	3100	1450	6000	4200
Dodecaceria concharum	0	0	0.25	0.247	3.0	1.98	0.8	0.49
Ensis directus	11000	11100	1500	1540	0	0	6000	5400
Gammaridea	0	0	3	3.3	0	0	0.9	0.91
Gammarus locusta	37	24.8	30	31	0	0	26	14.6
Gattyana cirrhosa	0	0	0	0	220	165	50	40
Harmothoe	0.6	0.55	39	18.7	23	10.8	17	5.8
Hediste diversicolor	210	157	230	231	70	67	180	100
Heteromastus filiformis	0	0	12	8.3	39	20.5	13	5.5
Kurtiella bidentata	0	0	1.3	1.30	2.1	1.64	0.9	0.54
Malacoceros fuliginosus	0	0	1.9	1.86	0	0	0.5	0.51
Microdeutopus	0	0	26	11.2	70	33	23	8.7
Microdeutopus anomalus	0	0	60	33	60	32	31	12.0
Microdeutopus gryllotalpa	0	0	28	20.5	0	0	8	5.6
Microprotopus maculatus	0	0	0.09	0.088	0	0	0.024	0.0242
Mytilus edulis	0	0	0.4	0.40	0.8	0.53	0.30	0.170
Nemertina	0	0	1.0	0.98	8	6.9	2.3	1.70
Neoamphitrite figulus	0	0	0	0	2300	1930	600	470
Nephtys hombergii	70	74	0	0	0	0	40	35
Nereis	35	20.6	20	13.7	8	7.9	24	10.8
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	110	99	0	0	29	27.1
Oligochaeta	8	6.7	48	28.8	5	5.5	19	8.6
Onbekende soort / species unkn	200	200	130	133	1.7	1.75	130	103
Ostrea edulis	0	0	0	0	40	39	9	9.4
Pelecypoda	0	0	6	5.9	0	0	1.6	1.63
Phoronidae + koker	0.5	0.47	0	0	0	0	0.23	0.225
Platynereis dumerilii	0	0	70	53	5	5.3	20	14.7
Polycirrus	0	0	4	3.7	33	18.2	9	4.6
Polydora	0	0	0.3	0.32	0	0	0.09	0.088
Polydora ciliata	0	0	0	0	15	13.0	4	3.2
Polydora cornuta	5	5.4	43	22.2	16	9.1	18	7.0
Scoelelepis (scoelelepis) squama	65	17.0	0	0	0	0	31	8.2
Scoloplos (scoloplos) armiger	330	184	80	43	0	0	180	89
Streblospio shrubsoleii	0.8	0.82	1.0	0.96	0.4	0.40	0.8	0.49
Syllidae	0	0	0	0	0.9	0.85	0.21	0.209
Syllidia armata	0	0	0	0	6	3.1	1.5	0.75
Syllis gracilis	0	0	2.0	1.67	40	35	9	8.6
Tharyx	0	0	5	5.1	1.4	1.40	1.7	1.44
Totaal (47 soorten)	13000	11400	26000	14800	60000	51000	29000	14200

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 46.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
Oppervlakte (km2) [monsters]	11.446 [10]		6.531 [10]		5.814 [10]		23.792 [30]	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Alitta virens	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Arenicola	10	6.7	40	32	19	9.7	22	9.5
Arenicola marina	15	15.0	25	17.0	0	0	14	8.6
Asciadiacea	0	0	0	0	32	14.2	8	3.5
Capitella capitata	65	19.8	500	127	80	44	190	38
Corophium	0	0	150	95	500	330	150	86
Corophium insidiosum	5	5.0	30	32	0	0	11	9.1
Corophium sextonae	0	0	0	0	25	25.5	6	6.2
Crassostrea	0	0	0	0	60	34	16	8.4
Crepidula fornicata	0	0	180	144	360	163	140	56
Dodecaceria concharum	0	0	13	12.7	50	39	16	10.1
Ensis directus	5	5.0	6	6.4	0	0	4.2	2.97
Gammaridea	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Gammarus locusta	10	6.7	6	6.4	0	0	7	3.7
Gattyana cirrhosa	0	0	0	0	19	9.7	4.7	2.38
Harmothoe	5	5.0	200	73	340	158	140	43
Hediste diversicolor	30	21.3	6	6.4	6	6.4	18	10.5
Heteromastus filiformis	0	0	38	27.2	160	72	49	19.2
Kurtiella bidentata	0	0	6	6.4	13	8.5	4.9	2.71
Malacoceros fuliginosus	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Microdeutopus	0	0	150	87	480	224	160	60
Microdeutopus anomalus	0	0	150	98	180	101	90	37
Microdeutopus gryllotalpa	0	0	80	63	0	0	23	17.3
Microprotopus maculatus	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Mytilus edulis	0	0	6	6.4	13	8.5	4.9	2.71
Nemertina	0	0	6	6.4	19	13.6	6	3.8
Neoamphitrite figulus	0	0	0	0	13	8.5	3.1	2.08
Nephtys hombergii	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
Nereis	20	11.1	25	19.5	13	12.7	20	8.2
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	170	122	0	0	50	34
Oligochaeta	80	63	390	246	110	101	170	78
Onbekende soort / species unkn	15	7.6	6	6.4	6	6.4	11	4.4
Ostrea edulis	0	0	0	0	25	25.5	6	6.2
Pelecypoda	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Phoronidae + koker	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
Platynereis dumerilii	0	0	60	45	6	6.4	17	12.4
Polycirrus	0	0	13	12.7	200	96	53	23.7
Polydora	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Polydora ciliata	0	0	0	0	100	78	25	19.0
Polydora cornuta	5	5.0	80	33	180	103	69	27.0
Scolecopsis (scolecopsis) squama	65	16.7	0	0	0	0	31	8.1
Scoloplos (scoloplos) armiger	75	22.7	45	26.9	0	0	48	13.2
Streblospio shrubsolii	5	5.0	6	6.4	13	8.5	7	3.6
Syllidae	0	0	0	0	6	6.4	1.6	1.56
Syllidia armata	0	0	0	0	100	63	25	15.4
Syllis gracilis	0	0	19	13.6	100	82	30	20.3
Tharyx	0	0	50	51	6	6.4	16	14.1
Totaal (47 soorten)	420	95	2500	610	3200	1480	1700	400

----- < 0,00001, ++++++ > 999999

Tabel 47.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per diepestratum en over het gehele plot.

Diepestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
Oppervlakte (km2) [monsters]	5.852 [10]		7.616 [10]		10.732 [10]		24.201 [30]	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abra alba	0	0	13	8.5	0	0	4.0	2.67
Abra nitida	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Acanthocardia	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Acanthocardia paucicostata	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Actiniaria	160	160	6	6.4	150	153	110	78
Alitta succinea	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Alitta virens	0	0	13	8.5	0	0	4.0	2.67
Arenicola	25	15.4	13	8.5	6	6.4	13	5.4
Arenicola defodiens	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Arenicola marina	25	15.4	6	6.4	0	0	8	4.2
Asciadiacea	25	25.0	80	83	13	12.7	38	27.3
Athanas nitescens	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.5
Autolytus	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Brachyura	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Capitella capitata	230	68	830	242	140	59	380	82
Cerastoderma edule	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Cirratulidae	5	5.0	0	0	0	0	1.2	1.21
Corbula gibba	0	0	38	17.0	320	194	150	86
Corophium	1200	1150	19	13.6	290	199	420	292
Corophium insidiosum	100	95	0	0	0	0	23	23.0
Corophium sextonae	0	0	13	12.7	25	19.5	15	9.5
Crassostrea	5	5.0	40	32	400	400	200	178
Crepidula fornicata	0	0	270	203	40	45	110	67
Dodecacera concharum	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Eumida	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Gammaridea	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Gammarus	0	0	200	197	0	0	60	62
Gammarus locusta	0	0	140	140	0	0	40	44
Harmothoe impar	5	5.0	6	6.4	0	0	3.2	2.34
Hediste diversicolor	100	45	13	8.5	0	0	27	11.2
Hemigrapsus	5	5.0	6	6.4	0	0	3.2	2.34
Heteromastus filiformis	5	5.0	290	272	500	300	300	159
Idotea	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Janira maculosa	60	65	0	0	0	0	16	15.7
Kurtiella bidentata	5	5.0	220	104	170	126	140	65
Lanice conchilega	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Liocarcinus navigator	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Malacoceros	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Malacoceros fuliginosus	80	64	0	0	0	0	21	15.5
Microdeutopus	160	165	6	6.4	110	101	90	60
Microdeutopus anomalus	0	0	0	0	90	59	40	26.4
Microdeutopus gryllotalpa	80	75	80	51	0	0	42	24.2
Mya arenaria	5	5.0	6	6.4	0	0	3.2	2.34
Mytilus edulis	5	5.0	110	115	0	0	40	36
Nemertina	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.5
Neoamphitrite affinis	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Nephtys cirrosa	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Nephtys longosetosa	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Nereis	100	39	80	41	57	25.9	77	19.8
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	180	126	140	133	120	71
Oligochaeta	310	182	500	340	290	163	380	137
Onbekende soort / species unkn	5	5.0	6	6.4	6	6.4	6	3.7
Ophiodromus flexuosus	0	0	19	13.6	51	29.7	29	13.9
Pelecypoda	0	0	0	0	40	32	17	14.1
Platynereis dumerilii	260	265	13	12.7	0	0	70	64
Polycirrus	0	0	80	64	60	57	50	32
Polydora	0	0	13	8.5	70	63	35	28.2
Polydora ciliata	0	0	0	0	25	25.5	11	11.3
Polydora cornuta	5	5.0	90	89	0	0	29	28.1
Pygospio elegans	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Salvatoria limbata	15	15.0	0	0	0	0	4	3.6
Scoloplos (scoloplos) armiger	115	24.8	70	42	80	63	80	31
Spio	5	5.0	0	0	6	6.4	4	3.1
Spio martinensis	25	11.2	6	6.4	0	0	8	3.4
Spiophanes bombyx	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Spirorbidae	50	50	13	12.7	0	0	16	12.7
Spisula	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Streblospio	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Streblospio benedicti	0	0	110	95	100	56	80	39
Syllidae	0	0	19	13.6	0	0	6	4.3
Syllidia armata	400	350	90	64	350	230	270	134
Syllis gracilis	5	5.0	25	25.5	19	19.1	18	11.7
Terebellidae	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.5
Tharyx marioni	0	0	40	45	60	34	39	20.4
Urothoe brevicornis	0	0	6	6.4	0	0	2.0	2.00
Urothoe poseidonis	15	15.0	0	0	0	0	4	3.6
Venerupis	0	0	0	0	6	6.4	2.8	2.82
Totaal (77 soorten)	3500	2630	3900	1240	3700	1530	3700	1010

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 48.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
	5.852 [10] gem	se	7.616 [10] gem	se	10.732 [10] gem	se	24.201 [30] gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	1.5	1.43	0	0	0.5	0.45
<i>Abra nitida</i>	0	0	0	0	2.1	2.06	0.9	0.91
<i>Acanthocardia</i>	0	0	0	0	0.20	0.202	0.09	0.090
<i>Acanthocardia paucicostata</i>	0	0	0	0	110	113	50	50
<i>Actiniaria</i>	6	5.8	3	3.1	21	21.2	12	9.5
<i>Alitta succinea</i>	0	0	160	159	0	0	50	50
<i>Alitta virens</i>	0	0	2400	2390	0	0	800	750
<i>Arenicola</i>	50	40	320	267	500	480	330	229
<i>Arenicola defodiens</i>	120	120	0	0	0	0	29	29.0
<i>Arenicola marina</i>	2200	1180	300	320	0	0	600	300
Asciacea	500	460	5000	4600	300	320	1700	1450
<i>Athanas nitescens</i>	0	0	24	23.6	30	34	22	16.8
<i>Autolytus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Brachyura</i>	0	0	0	0	1.6	1.57	0.7	0.70
<i>Capitella capitata</i>	41	14.6	100	34	12	5.8	46	11.4
<i>Cerastoderma edule</i>	0	0	0.3	0.30	0	0	0.10	0.095
Cirratulidae	0.25	0.254	0	0	0	0	0.06	0.061
<i>Corbula gibba</i>	0	0	2.0	0.89	700	660	330	293
<i>Corophium</i>	26	25.0	1.2	0.85	14	10.8	13	7.7
<i>Corophium insidiosum</i>	7	6.8	0	0	0	0	1.6	1.65
<i>Corophium sextonae</i>	0	0	1.6	1.58	5	3.6	2.6	1.69
<i>Crassostrea</i>	5000	5000	1200	1190	23000	15500	12000	7000
<i>Crepidula fornicata</i>	0	0	90000	57000	4000	3700	29000	18100
<i>Dodecaceria concharum</i>	0	0	0.24	0.242	0	0	0.08	0.076
<i>Eumida</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Gammaridea</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Gammarus</i>	0	0	20	19.4	0	0	6	6.1
<i>Gammarus locusta</i>	0	0	130	132	0	0	40	41
<i>Harmothoe impar</i>	40	38	110	111	0	0	40	36
<i>Hediste diversicolor</i>	1500	930	120	83	0	0	410	227
<i>Hemigrapsus</i>	10	10.2	40	38	0	0	14	12.3
<i>Heteromastus filiformis</i>	1.8	1.81	80	69	70	45	55	29.6
<i>Idotea</i>	0	0	0.17	0.174	0	0	0.05	0.055
<i>Janira maculosa</i>	1.2	1.23	0	0	0	0	0.30	0.297
<i>Kurtiella bidentata</i>	1.5	1.52	15	7.7	15	12.0	12	5.8
<i>Lanice conchilega</i>	0	0	0	0	2900	2910	1300	1290
<i>Liocarcinus navigator</i>	0	0	300	310	0	0	100	96
<i>Malacoceros</i>	0	0	1.7	1.73	0	0	0.5	0.55
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	120	72	0	0	0	0	28	17.4
<i>Microdeutopus</i>	5	4.9	0	0	8	7.4	5	3.5
<i>Microdeutopus anomalus</i>	0	0	0	0	11	8.2	5	3.6
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	7	7.2	6	4.7	0	0	3.8	2.28
<i>Mya arenaria</i>	0.012	0.0124	0.14	0.145	0	0	0.05	0.046
<i>Mytilus edulis</i>	7	6.5	80000	81000	0	0	25000	25400
<i>Nemertina</i>	0	0	0	0	0.7	0.71	0.3	0.31
<i>Neoamphitrite affinis</i>	0	0	2100	2130	0	0	700	670
<i>Nephtys cirrosa</i>	0	0	15	14.8	0	0	5	4.7
<i>Nephtys longosetosa</i>	0	0	0	0	9	9.2	4	4.1
<i>Nereis</i>	46	13.3	38	25.6	24	13.6	34	10.6
<i>Notomastus (notomastus) lateri</i>	0	0	900	590	800	790	700	390
<i>Oligochaeta</i>	15	6.7	60	49	8	5.8	25	15.7
Onbekende soort / species unkn	0.5	0.49	40	40	5	4.8	15	12.9
<i>Ophiodromus flexuosus</i>	0	0	3.6	2.47	70	53	31	23.7
<i>Pelecypoda</i>	0	0	0	0	0.42	0.287	0.19	0.127
<i>Platynereis dumerilii</i>	150	151	28	27.7	0	0	50	37
<i>Polycirrus</i>	0	0	50	47	12	12.5	21	15.9
<i>Polydora</i>	0	0	0.17	0.173	2.3	2.25	1.1	1.00
<i>Polydora ciliata</i>	0	0	0	0	8	7.6	3	3.4
<i>Polydora cornuta</i>	1.8	1.77	2.3	2.34	0	0	1.2	0.85
<i>Pygospio elegans</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Salvatoria limbata</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scoloplos (scoloplos) armiger</i>	470	195	110	62	90	77	190	62
<i>Spio</i>	0.5	0.54	0	0	0.5	0.52	0.36	0.266
<i>Spio martinensis</i>	4.9	2.16	1.8	1.82	0	0	1.8	0.78
<i>Spiophanes bombyx</i>	0	0	1.2	1.25	0	0	0.4	0.39
Spirorbidae	0.5	0.46	0	0	0	0	0.11	0.112
<i>Spisula</i>	0	0	1.1	1.10	0	0	0.3	0.35
<i>Streblospio</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Streblospio benedicti</i>	0	0	4	4.1	3.0	1.67	2.7	1.50
Syllidae	0	0	0.7	0.68	0	0	0.21	0.213
<i>Syllidia armata</i>	7	7.2	1.7	1.69	14	11.4	8	5.4
<i>Syllis gracilis</i>	1.5	1.46	3	3.4	2.3	2.29	2.4	1.51
Terebellidae	0	0	0.23	0.225	0.3	0.30	0.20	0.151
<i>Tharyx marioni</i>	0	0	8	7.9	3.2	1.76	3.9	2.61
<i>Urothoe brevicornis</i>	0	0	0.4	0.39	0	0	0.12	0.124
<i>Urothoe poseidonis</i>	1.4	1.36	0	0	0	0	0.3	0.33
<i>Venerupis</i>	0	0	0	0	25	24.8	11	11.0

Totaal (77 soorten) 10000 5500 | 180000 125000 | 32000 20000 | 70000 40000

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 49.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010 per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km ²) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	0	0	13	8.5	600	530	140	130
Alitta succinea	15	15.0	0	0	6	6.4	9	7.4
Arenicola	15	7.6	13	8.5	0	0	11	4.4
Arenicola marina	20	13.3	45	26.9	0	0	22	9.8
Asciidiacea	0	0	40	45	130	127	40	33
Athanas nitescens	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Brachyura	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Capitella capitata	340	165	1300	450	32	17.1	540	146
Carcinus maenas	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Cerastoderma edule	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Corbula gibba	0	0	0	0	6	6.4	1.6	1.56
Corophium	0	0	2400	2340	0	0	700	640
Crassostrea	0	0	400	340	80	70	110	96
Crepidula fornicata	0	0	190	191	100	65	80	55
Decapoda	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
Dodecaceria concharum	0	0	13	12.7	0	0	3	3.5
Ensis	10	6.7	0	0	0	0	5	3.2
Eteone	0	0	0	0	13	8.5	3.1	2.08
Hediste diversicolor	15	10.7	32	17.1	0	0	16	7.0
Hemigrapsus takanoi	0	0	30	32	0	0	9	8.7
Hesionidae	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Heteromastus filiformis	0	0	19	13.6	6	6.4	7	4.0
Janira maculosa	0	0	70	70	0	0	19	19.2
Kurtiella bidentata	0	0	60	37	13	12.7	19	10.7
Liocarcinus navigator	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Malacoceros	0	0	13	8.5	0	0	3.5	2.33
Microdeutopus	0	0	1200	1170	100	75	300	320
Microdeutopus anomalus	0	0	170	165	130	134	80	56
Microdeutopus gryllotalpa	0	0	160	159	0	0	40	44
Mytilus edulis	0	0	30	32	0	0	9	8.7
Nereis	30	21.3	13	8.5	19	13.6	23	11.0
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	290	179	0	0	80	49
Oligochaeta	130	60	550	292	19	9.7	220	85
Pelecypoda	0	0	6	6.4	6	6.4	3.3	2.34
Platynereis dumerilii	0	0	1500	1500	6	6.4	400	410
Polycirrus	0	0	0	0	6	6.4	1.6	1.56
Polydora	0	0	0	0	80	83	20	20.2
Polydora ciliata	0	0	60	64	0	0	17	17.5
Polydora cornuta	10	6.7	110	108	60	44	50	32
Psammechinus miliaris	0	0	6	6.4	0	0	1.7	1.75
Pygospio elegans	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
Scoloplos (scoloplos) armiger	80	28.1	25	25.5	0	0	45	15.2
Spio	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
Spio martinensis	40	40	0	0	0	0	22	19.1
Spiophanes bombyx	0	0	13	12.7	0	0	3	3.5
Spirorbidae	0	0	19	19.1	0	0	5	5.2
Streblospio benedicti	0	0	0	0	13	8.5	3.1	2.08
Syllidae	0	0	0	0	6	6.4	1.6	1.56
Syllidia armata	0	0	3000	3300	500	460	1000	910
Syllis gracilis	0	0	100	102	90	82	50	34
Tharyx marioni	5	5.0	6	6.4	0	0	4.2	2.97
Totaal (51 soorten)	720	149	12000	9800	1900	1480	4200	2700

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 50.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Grevelingen in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		0 t/m 45 m	
	11.446 [10] gem	se	6.531 [10] gem	se	5.814 [10] gem	se	23.792 [30] gem	se
Actiniaria	0	0	500	470	27	26.0	150	129
Alitta succinea	500	500	0	0	50	48	250	242
Arenicola	900	590	800	500	0	0	600	320
Arenicola marina	500	350	5000	3300	0	0	1500	920
Asciidiacea	0	0	1500	1490	300	340	500	420
Athanas nitescens	0	0	30	34	0	0	9	9.3
Brachyura	0	0	160	164	0	0	50	45
Capitella capitata	70	39	190	75	3.1	1.78	88	28.0
Carcinus maenas	0	0	90	88	0	0	24	24.1
Cerastoderma edule	0	0	0.3	0.30	0	0	0.08	0.083
Corbula gibba	0	0	0	0	3	3.3	0.8	0.81
Corophium	0	0	70	74	0	0	21	20.4
Crassostrea	0	0	50000	49000	13000	12600	17000	13800
Crepidula fornicata	0	0	4000	4500	6000	6000	2700	1910
Decapoda	1.8	1.78	0	0	0	0	0.9	0.86
Dodecaceria concharum	0	0	2.6	2.58	0	0	0.7	0.71
Ensis	10000	9900	0	0	0	0	5000	4800
Eteone	0	0	0	0	2.2	1.46	0.5	0.36
Hediste diversicolor	160	110	700	480	0	0	270	143
Hemigrapsus takanoi	0	0	80	84	0	0	23	23.1
Hesionidae	0	0	0	0	0	0	0	0
Heteromastus filiformis	0	0	1.6	1.63	1.8	1.80	0.9	0.63
Janira maculosa	0	0	1.3	1.30	0	0	0.4	0.36
Kurtiella bidentata	0	0	6	5.7	1.7	1.68	2.2	1.62
Liocarcinus navigator	0	0	250	254	0	0	70	70
Malacoceros	0	0	24	18.4	0	0	6	5.1
Microdeutopus	0	0	50	49	2.0	0.99	15	13.6
Microdeutopus anomalus	0	0	24	23.8	13	12.8	10	7.2
Microdeutopus gryllotalpa	0	0	26	26.2	0	0	7	7.2
Mytilus edulis	0	0	300	330	0	0	90	91
Nereis	41	28.7	27	26.8	18	12.0	31	15.9
Notomastus (notomastus) lateri	0	0	1200	720	0	0	340	198
Oligochaeta	16	7.1	30	15.5	1.1	0.71	16	5.5
Pelecypoda	0	0	400	420	4	4.0	120	115
Platynereis dumerilii	0	0	800	770	0	0	210	211
Polycirrus	0	0	0	0	7	6.9	1.7	1.69
Polydora	0	0	0	0	6	6.3	1.5	1.55
Polydora ciliata	0	0	5	5.2	0	0	1.4	1.43
Polydora cornuta	3.1	2.52	11	10.8	2.7	1.82	5	3.2
Psammechinus miliaris	0	0	4000	4200	0	0	1100	1140
Pygospio elegans	1.2	1.23	0	0	0	0	0.6	0.59
Scoloplos (scoloplos) armiger	230	90	80	75	0	0	130	48
Spio	0.3	0.34	0	0	0	0	0.16	0.164
Spio martinensis	10	8.9	0	0	0	0	5	4.3
Spiophanes bombyx	0	0	29	28.6	0	0	8	7.9
Spirorbidae	0	0	0	0	0	0	0	0
Streblospio benedicti	0	0	0	0	0	0	0	0
Syllidae	0	0	0	0	0	0	0	0
Syllidia armata	0	0	80	83	20	19.8	28	23.4
Syllis gracilis	0	0	11	11.0	10	6.7	5	3.4
Tharyx marioni	2.0	2.01	4	4.3	0	0	2.1	1.52
Totaal (51 soorten)	12000	10700	70000	61000	19000	13900	30000	17800

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 51.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km ²) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.16 [10] gem	se	3.27 [10] gem	se	1.9 [10] gem	se	6.33 [30] gem	se
<i>Abra prismatica</i>	0	0	0	0	6	6.4	1.9	1.91
<i>Acanthocardia</i>	0	0	0	0	6	6.4	1.9	1.91
<i>Actiniaria</i>	15	10.7	50	44	0	0	29	23.0
<i>Alitta succinea</i>	20	15.3	80	83	0	0	50	43
<i>Aphelochaeta</i>	45	29.3	440	125	450	219	370	92
<i>Arenicola</i>	30	11.1	50	38	0	0	32	19.6
<i>Arenicola marina</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Brachyura</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Capitella capitata</i>	260	81	230	108	19	13.6	170	58
<i>Carcinus maenas</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Cerastoderma</i>	0	0	50	33	0	0	26	16.8
<i>Cerastoderma edule</i>	18	12.9	0	0	6	6.4	5	3.0
<i>Cirratulida</i>	0	0	0	0	6	6.4	1.9	1.91
<i>Corbula gibba</i>	0	0	6	6.4	600	460	190	139
<i>Corophium</i>	25	13.4	38	14.1	25	19.5	32	9.6
<i>Corophium arenarium</i>	25	15.4	0	0	0	0	4.6	2.82
<i>Corophium insidiosum</i>	40	40	70	24.1	0	0	44	14.5
<i>Corophium sextonae</i>	0	0	0	0	19	19.1	6	5.7
<i>Crassostrea</i>	10	6.7	6	6.4	0	0	5	3.5
<i>Crepidula fornicata</i>	10	10.0	150	98	25	25.5	90	51
<i>Eumida sanguinea</i>	0	0	13	12.7	0	0	7	6.6
<i>Gammaridea</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Gastropoda</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Harmothoe</i>	20	11.1	6	6.4	0	0	7	3.9
<i>Hediste diversicolor</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Hemigrapsus takanoi</i>	30	24.9	70	43	0	0	42	22.6
<i>Heteromastus filiformis</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Hydrobia ulvae</i>	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.8
<i>Lepidonotus squamatus</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Macoma balthica</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Microdeutopus</i>	5	5.0	6	6.4	13	12.7	8	5.1
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	20	20.0	80	37	0	0	43	19.2
<i>Mya arenaria</i>	120	55	130	69	0	0	90	37
<i>Mytilidae</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Mytilus edulis</i>	0	0	38	27.2	0	0	20	14.0
<i>Nassarius reticulatus</i>	0	0	0	0	13	12.7	4	3.8
<i>Nemertina</i>	25	25.0	0	0	0	0	5	4.6
<i>Nephtys</i>	0	0	0	0	6	6.4	1.9	1.91
<i>Nephtys cirrosa</i>	0	0	13	12.7	0	0	7	6.6
<i>Nephtys hombergii</i>	0	0	6	6.4	6	6.4	5	3.8
<i>Nereis</i>	30	20.0	19	9.7	40	45	29	14.8
<i>Nudibranchia</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Oligochaeta</i>	1020	222	2800	900	340	262	1700	470
Onbekende soort / species unkn	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Ophiodromus flexuosus</i>	0	0	0	0	19	13.6	6	4.1
<i>Pelecypoda</i>	5	5.0	6	6.4	13	8.5	8	4.3
<i>Pholoe minuta</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Phyllococe</i>	10	6.7	0	0	0	0	1.8	1.22
<i>Platynereis dumerilii</i>	50	40	40	38	0	0	32	21.0
<i>Polydora</i>	0	0	13	8.5	6	6.4	8	4.8
<i>Polydora ciliata</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Polydora cornuta</i>	110	36	140	69	6	6.4	90	36
<i>Polynoidae</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Pygospio elegans</i>	10	6.7	6	6.4	0	0	5	3.5
<i>Ruditapes</i>	50	50	0	0	0	0	9	9.2
<i>Ruditapes philippinarum</i>	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
<i>Scrobicularia plana</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Serpulidae</i>	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
<i>Spirorbis</i>	10	10.0	0	0	0	0	1.8	1.83
<i>Streblospio</i>	10	10.0	25	10.4	0	0	15	5.7
<i>Streblospio benedicti</i>	59	24.9	1200	510	60	41	640	266
<i>Streblospio shrubsolii</i>	10	10.0	0	0	50	33	17	10.0
<i>Syllidae</i>	10	10.0	0	0	0	0	1.8	1.83
<i>Syllidia armata</i>	0	0	19	13.6	0	0	10	7.0
<i>Terebellidae</i>	0	0	32	21.8	6	6.4	18	11.4
<i>Tharyx</i>	15	7.6	1300	640	600	470	900	360
Totaal (66 soorten)	2170	298	7200	1830	2400	910	4800	980

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 52.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.16 [10] gem	se	3.27 [10] gem	se	1.9 [10] gem	se	6.33 [30] gem	se
<i>Abra prismatica</i>	0	0	0	0	50	52	16	15.6
<i>Acanthocardia</i>	0	0	0	0	1.9	1.87	0.6	0.56
<i>Actiniaria</i>	15	11.7	1900	1850	0	0	1000	950
<i>Alitta succinea</i>	360	239	120	123	0	0	130	77
<i>Aphelochaeta</i>	14	10.7	35	10.4	24	13.4	28	7.0
<i>Arenicola</i>	1500	1140	700	490	0	0	600	330
<i>Arenicola marina</i>	900	890	0	0	0	0	160	162
<i>Brachyura</i>	12	12.5	0	0	0	0	2.3	2.29
<i>Capitella capitata</i>	200	82	90	43	3.1	2.81	83	26.8
<i>Carcinus maenas</i>	11000	10800	0	0	0	0	2000	1980
<i>Cerastoderma</i>	0	0	2.9	2.05	0	0	1.5	1.06
<i>Cerastoderma edule</i>	4	3.2	0	0	4	4.1	1.9	1.38
<i>Cirratulida</i>	0	0	0	0	0.16	0.163	0.05	0.049
<i>Corbula gibba</i>	0	0	70	69	7000	4900	2200	1470
<i>Corophium</i>	3.3	2.06	3.3	1.79	3.3	2.29	3.3	1.21
<i>Corophium arenarium</i>	3.5	1.99	0	0	0	0	0.6	0.36
<i>Corophium insidiosum</i>	6	6.3	10	3.9	0	0	6.2	2.31
<i>Corophium sextonae</i>	0	0	0	0	4	4.1	1.2	1.24
<i>Crassostrea</i>	4000	3100	2200	2230	0	0	1800	1280
<i>Crepidula fornicata</i>	170	170	18000	12000	2000	2020	10000	6200
<i>Eumida sanguinea</i>	0	0	4	4.2	0	0	2.1	2.15
<i>Gammaridea</i>	1.4	1.37	0	0	0	0	0.25	0.251
<i>Gastropoda</i>	0	0	500	550	0	0	280	284
<i>Harmothoe</i>	3.5	2.36	17	16.6	0	0	9	8.6
<i>Hediste diversicolor</i>	100	97	0	0	0	0	18	17.8
<i>Hemigrapsus takanoi</i>	7000	6400	5000	3700	0	0	3500	2260
<i>Heteromastus filiformis</i>	40	44	0	0	0	0	8	8.0
<i>Hydrobia ulvae</i>	0	0	0.6	0.62	1.2	1.19	0.7	0.48
<i>Lepidonotus squamatus</i>	29	28.8	0	0	0	0	5	5.3
<i>Macoma balthica</i>	600	560	0	0	0	0	100	103
<i>Microdeutopus</i>	4	3.6	1.1	1.14	0.4	0.44	1.4	0.89
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	6	5.6	17	10.1	0	0	10	5.3
<i>Mya arenaria</i>	55000	26800	60000	38000	0	0	40000	20300
<i>Mytilidae</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Mytilus edulis</i>	0	0	27000	20300	0	0	14000	10500
<i>Nassarius reticulatus</i>	0	0	0	0	1700	1710	500	510
<i>Nemertina</i>	2.2	2.16	0	0	0	0	0.4	0.40
<i>Nephtys</i>	0	0	0	0	40	38	11	11.3
<i>Nephtys cirrosa</i>	0	0	3	3.4	0	0	1.8	1.78
<i>Nephtys hombergii</i>	0	0	50	48	280	279	110	87
<i>Nereis</i>	50	34	3.7	2.40	40	40	24	13.6
<i>Nudibranchia</i>	6	6.4	0	0	0	0	1.2	1.18
<i>Oligochaeta</i>	88	18.6	230	86	12	9.0	140	45
Onbekende soort / species unkn	0	0	120	118	0	0	60	61
<i>Ophiodromus flexuosus</i>	0	0	0	0	13	9.2	3.9	2.77
<i>Pelecypoda</i>	0	0	250	245	0.9	0.75	130	127
<i>Pholoe minuta</i>	0	0	1.3	1.31	0	0	0.7	0.68
<i>Phyllococe</i>	0.3	0.34	0	0	0	0	0.06	0.062
<i>Platynereis dumerilii</i>	50	50	22	16.2	0	0	21	12.4
<i>Polydora</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Polydora ciliata</i>	9	9.0	0	0	0	0	1.7	1.65
<i>Polydora cornuta</i>	28	10.0	38	17.8	0.4	0.40	25	9.4
<i>Polynoidae</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Pygospio elegans</i>	0.5	0.50	0.6	0.56	0	0	0.4	0.30
<i>Ruditapes</i>	2.5	2.50	0	0	0	0	0.5	0.46
<i>Ruditapes philippinarum</i>	500	500	0	0	0	0	90	92
<i>Scrobicularia plana</i>	0	0	150	147	0	0	80	76
<i>Serpulidae</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Spirorbis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Streblospio</i>	0.7	0.69	28	15.7	0	0	14	8.1
<i>Streblospio benedicti</i>	9	4.9	90	35	1.4	1.08	48	18.4
<i>Streblospio shrubsolii</i>	1.8	1.77	0	0	3.1	2.11	1.2	0.71
<i>Syllidae</i>	0.25	0.251	0	0	0	0	0.05	0.046
<i>Syllidia armata</i>	0	0	0.5	0.52	0	0	0.27	0.267
<i>Terebellidae</i>	0	0	1.5	1.00	1.3	1.30	1.2	0.65
<i>Tharyx</i>	2.6	1.99	170	84	60	53	110	46
Totaal (66 soorten)	81000	27500	110000	46000	12000	5800	77000	24300

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 53.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.383 [10] gem	se	0.66 [10] gem	se	0.287 [10] gem	se	2.33 [30] gem	se
Abra alba	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Abra nitida	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Acanthocardia	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Alitta virens	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Aphelocheata	10	10.0	6	6.4	13	12.7	9	6.4
Arenicola	140	124	0	0	0	0	90	73
Arenicola marina	15	10.7	0	0	0	0	9	6.3
Capitella capitata	250	79	80	76	0	0	170	52
Cerastoderma	0	0	32	14.2	0	0	9	4.0
Cerastoderma edule	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Corophium acherusicum	10	10.0	0	0	0	0	6	5.9
Corophium volutator	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Crangon crangon	0	0	0	0	6	6.4	0.8	0.78
Crassostrea	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Echinoidea	0	0	13	8.5	0	0	3.6	2.41
Ensis	0	0	13	8.5	0	0	3.6	2.41
Eumida sanguinea	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Gammarus locusta	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Gammarus zaddachi	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Harmothoe	20	11.1	0	0	0	0	12	6.6
Harmothoe imbricata	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Hediste diversicolor	240	144	0	0	0	0	150	85
Hemigrapsus takanoi	10	10.0	6	6.4	0	0	8	6.2
Janira maculosa	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Janiridae	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Lepidochitona cinerea	10	10.0	0	0	0	0	6	5.9
Microdeutopus	40	35	70	70	0	0	41	28.7
Microdeutopus anomalus	0	0	13	12.7	0	0	4	3.6
Microdeutopus gryllotalpa	30	21.3	0	0	0	0	18	12.7
Mya	0	0	19	9.7	0	0	5.4	2.76
Mysta picta	0	0	13	12.7	0	0	4	3.6
Nassarius nitidus	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Nemertina	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Nephtys	0	0	0	0	6	6.4	0.8	0.78
Nephtys caeca	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Nephtys hombergii	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Nereis	10	6.7	13	8.5	0	0	10	4.6
Oligochaeta	2600	1050	160	63	13	12.7	1600	620
Onbekende soort / species unkn	10	6.7	6	6.4	0	0	8	4.3
Pelecypoda	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Pholoe minuta	0	0	13	8.5	0	0	3.6	2.41
Phoronida	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Phoronidae + koker	0	0	380	261	0	0	110	74
Phyllodoce mucosa	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Platynereis dumerilii	40	35	19	19.1	0	0	29	21.3
Pleustidae	0	0	0	0	6	6.4	0.8	0.78
Polydora	15	7.6	0	0	0	0	9	4.5
Polydora cornuta	70	49	0	0	0	0	42	29.1
Pygospio elegans	40	18.0	0	0	0	0	24	10.7
Spirorbis	100	94	0	0	0	0	60	56
Streblospio	0	0	0	0	13	8.5	1.6	1.05
Streblospio benedicti	15	10.7	180	49	260	221	90	31
Streblospio shrubsolii	80	58	13	12.7	13	12.7	60	34
Syllidia armata	25	20.1	6	6.4	0	0	17	12.0
Tellinacea	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Tharyx	250	234	6	6.4	50	51	160	139
Totaal (56 soorten)	4100	1450	1120	281	400	320	2800	870

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 54.- Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Voorjaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.383 [10] gem	se	0.66 [10] gem	se	0.287 [10] gem	se	2.33 [30] gem	se
Abra alba	0	0	2.5	2.54	0	0	0.7	0.72
Abra nitida	60	57	0	0	0	0	30	34
Acanthocardia	2.4	2.44	0	0	0	0	1.5	1.45
Alitta virens	190	192	0	0	0	0	110	114
Aphelocheata	0	0	0	0	4	4.2	0.5	0.52
Arenicola	110	95	0	0	0	0	70	56
Arenicola marina	1800	1280	0	0	0	0	1100	760
Capitella capitata	450	156	22	15.3	0	0	270	93
Cerastoderma	0	0	3.5	1.50	0	0	1.0	0.42
Cerastoderma edule	0	0	5000	5100	0	0	1400	1450
Corophium acherusicum	0.9	0.90	0	0	0	0	0.5	0.53
Corophium volutator	0	0	1.9	1.94	0	0	0.5	0.55
Crangon crangon	0	0	0	0	2.6	2.57	0.3	0.32
Crassostrea	10000	9900	0	0	0	0	6000	5900
Echinoidea	0	0	19	16.2	0	0	6	4.6
Ensis	0	0	14000	9600	0	0	4100	2710
Eumida sanguinea	1.8	1.79	0	0	0	0	1.1	1.06
Gammarus locusta	4	4.4	0	0	0	0	2.6	2.62
Gammarus zaddachi	11	10.8	0	0	0	0	6	6.4
Harmothoe	2.1	1.14	0	0	0	0	1.3	0.68
Harmothoe imbricata	0	0	0.7	0.70	0	0	0.20	0.199
Hediste diversicolor	2400	1460	0	0	0	0	1400	870
Hemigrapsus takanoi	500	510	110	106	0	0	300	300
Janira maculosa	0.6	0.61	0	0	0	0	0.4	0.36
Janiridae	0	0	0	0	0	0	0	0
Lepidochitona cinerea	170	168	0	0	0	0	100	100
Microdeutopus	11	11.2	15	14.5	0	0	11	7.8
Microdeutopus anomalus	0	0	5	5.4	0	0	1.5	1.52
Microdeutopus gryllotalpa	7	5.0	0	0	0	0	4.4	2.96
Mya	0	0	1.3	0.79	0	0	0.36	0.224
Mysta picta	0	0	13	12.7	0	0	4	3.6
Nassarius nitidus	0	0	1600	1620	0	0	500	460
Nemertina	18	18.5	0	0	0	0	11	11.0
Nephtys	0	0	0	0	1.1	1.15	0.14	0.142
Nephtys caeca	0	0	11	10.7	0	0	3	3.0
Nephtys hombergii	0	0	50	49	0	0	14	13.9
Nereis	2.5	1.69	6	5.1	0	0	3.1	1.76
Oligochaeta	230	122	5.0	1.91	0	0	140	72
Onbekende soort / species unkn	7	5.7	0.7	0.70	0	0	4	3.4
Pelecypoda	24	24.1	0	0	0	0	14	14.3
Pholoe minuta	0	0	2.8	1.88	0	0	0.8	0.53
Phoronida	0	0	0.28	0.281	0	0	0.08	0.080
Phoronidae + koker	0	0	320	213	0	0	90	60
Phyllodoce mucosa	0	0	3	3.1	0	0	0.9	0.87
Platynereis dumerilii	70	67	2.1	2.11	0	0	40	40
Pleustidae	0	0	0	0	1.1	1.14	0.14	0.141
Polydora	0.8	0.82	0	0	0	0	0.5	0.49
Polydora cornuta	44	27.5	0	0	0	0	26	16.3
Pygospio elegans	10	6.5	0	0	0	0	6	3.8
Spirorbis	3	3.1	0	0	0	0	1.8	1.82
Streblospio	0	0	0	0	10	9.9	1.2	1.22
Streblospio benedicti	1.8	1.77	24	7.2	19	15.8	10	3.0
Streblospio shrubsolii	19	12.9	2.7	2.65	1.0	0.96	12	7.7
Syllidia armata	2.6	2.10	0	0	0	0	1.5	1.25
Tellinacea	0.08	0.075	0	0	0	0	0.04	0.045
Tharyx	50	50	0.5	0.49	2.4	2.39	32	29.9
Totaal (56 soorten)	16000	10800	22000	13200	40	35	16000	7400

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 55.-Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km ²) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.16 [10] gem	se	3.27 [10] gem	se	1.9 [10] gem	se	6.33 [30] gem	se
Acanthocardia	0	0	0	0	6	6.4	1.9	1.91
Actiniaria	5	5.0	130	120	0	0	70	62
Alitta succinea	5	5.0	120	95	0	0	60	49
Arenicola	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Arenicola marina	35	16.7	0	0	0	0	6	3.1
Asciidiacea	0	0	26	19.7	0	0	13	10.2
Brachyura	0	0	25	10.4	0	0	13	5.4
Capitella capitata	120	58	900	550	0	0	490	286
Caprellidae	20	11.1	6	6.4	0	0	7	3.9
Cardiidae	15	15.0	0	0	0	0	2.7	2.75
Cerastoderma edule	10	10.0	6	6.4	0	0	5	3.8
Corbula gibba	0	0	0	0	430	185	130	55
Corophium	240	149	2300	2020	0	0	1200	1040
Corophium insidiosum	50	34	14	14.2	0	0	17	9.6
Corophium sextonae	5	5.0	120	95	0	0	60	49
Crassostrea	5	5.0	30	32	0	0	18	16.4
Crepidula fornicata	15	15.0	150	153	0	0	80	79
Decapoda	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Ensis	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Eumida	0	0	50	44	0	0	25	22.9
Eurydice spinigera	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Gattyana cirrhosa	0	0	38	25.5	0	0	20	13.2
Harmothoe	0	0	1.3	1.29	0	0	0.7	0.67
Harmothoe imbricata	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Hediste diversicolor	15	10.7	6	6.4	0	0	6	3.8
Hemigrapsus	40	40	21	20.7	0	0	19	12.9
Hemigrapsus penicillatus	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Hemigrapsus takanoi	10	6.7	400	350	0	0	190	181
Heteromastus filiformis	40	40	0	0	6	6.4	9	7.6
Hinia	0	0	13	12.7	0	0	7	6.6
Insecta	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Janira maculosa	20	15.3	70	52	0	0	40	27.2
Lepidonotus squamatus	0	0	1.3	1.29	0	0	0.7	0.67
Microdeutopus	0	0	140	126	0	0	70	65
Microdeutopus gryllotalpa	60	55	22	13.4	0	0	21	12.2
Mya arenaria	100	36	160	90	0	0	100	47
Mytilus edulis	100	100	80	63	0	0	60	37
Nassarius reticulatus	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Nemertina	0	0	22	13.4	0	0	11	6.9
Nephtys hombergii	0	0	13	12.7	0	0	7	6.6
Nereis	80	31	400	340	19	13.6	230	178
Oligochaeta	390	148	2600	1530	6	6.4	1400	790
Ophiodromus flexuosus	0	0	13	12.7	0	0	7	6.6
Pelecypoda	0	0	1.3	1.29	0	0	0.7	0.67
Platynereis dumerilii	50	50	270	213	0	0	150	110
Polychaeta	0	0	1.3	1.29	0	0	0.7	0.67
Polydora	0	0	60	65	6	6.4	40	33
Polydora cornuta	60	33	800	710	80	41	500	370
Ruditapes philippinarum	10	10.0	0	0	0	0	1.8	1.83
Salvatoria limbata	0	0	8	7.8	0	0	4	4.0
Scoloplos (scoloplos) armiger	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Spionida	5	5.0	0	0	0	0	0.9	0.92
Spiophanes bombyx	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Spirorbis	0	0	28	28.4	0	0	15	14.7
Streblospio benedicti	10	10.0	170	86	6	6.4	90	44
Syllidia armata	5	5.0	130	90	0	0	70	47
Syllis gracilis	0	0	30	34	0	0	17	17.4
Terebellidae	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Tharyx marioni	400	390	460	215	0	0	310	132
Venerupis senegalensis	0	0	6	6.4	0	0	3	3.3
Totaal (60 soorten)	2000	830	10000	6700	560	242	6000	3500

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 56.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2009, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km2) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.16 [10] gem	se	3.27 [10] gem	se	1.9 [10] gem	se	6.33 [30] gem	se
Acanthocardia	0	0	0	0	0.8	0.78	0.23	0.234
Actiniaria	0.9	0.91	50	40	0	0	25	20.4
Alitta succinea	40	39	1300	890	0	0	700	460
Arenicola	0	0	2100	2150	0	0	1100	1110
Arenicola marina	4700	2840	0	0	0	0	900	520
Ascidacea	0	0	6000	4900	0	0	3100	2520
Brachyura	0	0	1700	1140	0	0	900	590
Capitella capitata	32	14.2	130	77	0	0	70	40
Caprellidae	0.9	0.66	0.6	0.55	0	0	0.5	0.31
Cardiidae	0.7	0.70	0	0	0	0	0.13	0.129
Cerastoderma edule	1.8	1.85	0.3	0.30	0	0	0.5	0.37
Corbula gibba	0	0	0	0	8000	3500	2500	1060
Corophium	11	8.3	110	98	0	0	60	51
Corophium insidiosum	5	3.9	0.9	0.87	0	0	1.4	0.85
Corophium sextonae	0.3	0.34	13	10.4	0	0	7	5.4
Crassostrea	1300	1270	90000	91000	0	0	50000	47000
Crepidula fornicata	3000	3300	30000	29700	0	0	16000	15400
Decapoda	0.3	0.34	0	0	0	0	0.06	0.063
Ensis	0	0	19000	19400	0	0	10000	10000
Eumida	0	0	2.2	2.09	0	0	1.1	1.08
Eurydice spinigera	0	0	0	0	0	0	0	0
Gattyana cirrhosa	0	0	210	191	0	0	110	99
Harmothoe	0	0	0.3	0.32	0	0	0.17	0.166
Harmothoe imbricata	50	50	0	0	0	0	9	9.2
Hediste diversicolor	500	450	700	700	0	0	500	370
Hemigrapsus	30	30	30	33	0	0	23	18.0
Hemigrapsus penicillatus	9	8.6	0	0	0	0	1.6	1.57
Hemigrapsus takanoi	180	153	5000	3500	0	0	2400	1800
Heteromastus filiformis	120	121	0	0	0.26	0.257	22	22.2
Hinia	0	0	900	930	0	0	500	480
Insecta	0	0	0	0	0	0	0	0
Janira maculosa	0.5	0.42	2.1	1.81	0	0	1.2	0.94
Lepidonotus squamatus	0	0	0.18	0.178	0	0	0.09	0.092
Microdeutopus	0	0	8	7.6	0	0	4	3.9
Microdeutopus gryllotalpa	8	7.7	2.5	1.79	0	0	2.7	1.68
Mya arenaria	75000	26100	100000	63000	0	0	60000	33000
Mytilus edulis	6000	6500	16000	15600	0	0	9000	8200
Nassarius reticulatus	0	0	800	760	0	0	400	390
Nemertina	0	0	8	6.5	0	0	4	3.4
Nephtys hombergii	0	0	800	830	0	0	400	430
Nereis	70	32	130	88	1.3	1.35	80	46
Oligochaeta	29	13.5	150	94	0.28	0.283	80	49
Ophiodromus flexuosus	0	0	17	17.4	0	0	9	9.0
Pelecypoda	0	0	700	710	0	0	400	370
Platynereis dumerilii	40	40	180	159	0	0	100	82
Polychaeta	0	0	0.6	0.58	0	0	0.3	0.30
Polydora	0	0	3	3.1	0	0	1.6	1.58
Polydora cornuta	8	5.2	300	310	7	4.1	170	161
Ruditapes philippinarum	7000	6700	0	0	0	0	1200	1230
Salvatoria limbata	0	0	0	0	0	0	0	0
Scoloplos (scoloplos) armiger	0	0	19	18.5	0	0	10	9.6
Spionida	0.5	0.46	0	0	0	0	0.08	0.084
Spiophanes bombyx	0	0	6	5.9	0	0	3	3.1
Spirorbis	0	0	0.5	0.46	0	0	0.24	0.240
Streblospio benedicti	0.27	0.272	7	3.4	0.26	0.260	3.7	1.77
Syllidia armata	0.07	0.066	7	5.0	0	0	3.6	2.57
Syllis gracilis	0	0	6	6.2	0	0	3	3.2
Terebellidae	0	0	140	138	0	0	70	71
Tharyx marioni	70	69	55	28.1	0	0	41	19.3
Venerupis senegalensis	0	0	1800	1780	0	0	900	920
Totaal (60 soorten)	100000	35000	280000	172000	8000	3600	170000	89000

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 57.- Gemiddelde dichtheid ± standaardfout (ind/m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2009, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum Oppervlakte (km ²) [monsters]	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
	1.383 [10]		0.66 [10]		0.287 [10]		2.33 [30]	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	60	37	0	0	0	0	33	21.9
Alitta virens	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Aphelochaeta	0	0	19	19.4	0	0	5	5.5
Arenicola	10	6.7	0	0	0	0	6	4.0
Arenicola marina	10	6.7	0	0	0	0	6	4.0
Ascidacea	25	25.0	40	43	0	0	27	19.1
Boccardiella ligerica	0	0	1.3	1.29	0	0	0.4	0.37
Brachyura	20	8.2	1.3	1.29	0	0	12	4.9
Capitella capitata	600	320	50	35	0	0	400	191
Caprellidae	0	0	25	24.5	0	0	7	7.0
Cerastoderma edule	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Corbula gibba	0	0	6	6.4	6	6.4	2.6	1.97
Corophium	100	84	180	180	0	0	110	71
Corophium sextonae	0	0	6	6.5	0	0	1.8	1.83
Crassostrea	5	5.0	9	9.0	0	0	6	3.9
Crepidula fornicata	0	0	1.3	1.29	0	0	0.4	0.37
Eteone	0	0	2.6	2.58	0	0	0.7	0.73
Eumida	0	0	2.6	2.58	0	0	0.7	0.73
Flabelligera affinis	0	0	2.6	2.58	0	0	0.7	0.73
Gammaridea	0	0	0	0	6	6.4	0.8	0.78
Gammarus locusta	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Harmothoe impar	0	0	12	11.6	0	0	3	3.3
Hediste diversicolor	80	43	0	0	0	0	50	25.8
Hemigrapsus	40	40	0	0	0	0	24	23.7
Hemigrapsus takanoi	35	16.7	21	20.7	0	0	27	11.5
Heteromastus filiformis	15	7.6	0	0	0	0	9	4.5
Idotea	0	0	9	9.0	0	0	2.6	2.56
Insecta	0	0	8	6.4	0	0	2.2	1.80
Isopoda	600	460	0	0	0	0	340	270
Janira maculosa	140	140	8	7.8	0	0	90	83
Lepidonotus squamatus	0	0	8	7.8	0	0	2.2	2.20
Microdeutopus	140	124	6	6.4	0	0	80	73
Microdeutopus anomalus	0	0	70	75	0	0	21	21.2
Microdeutopus gryllotalpa	35	25.9	0	0	0	0	21	15.4
Mya arenaria	10	6.7	6	6.4	0	0	8	4.3
Mytilus edulis	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Nemertina	5	5.0	30	32	0	0	12	9.5
Nephtys hombergii	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Nereis	400	201	0	0	0	0	230	119
Oligochaeta	600	264	70	50	0	0	380	157
Onbekende soort / species unkn	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Pelecypoda	60	50	20	19.0	0	0	38	30.0
Phoronida	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Phoronidae + koker	0	0	500	470	0	0	130	134
Platynereis dumerilii	30	20.0	12	11.6	0	0	21	12.3
Polychaeta	0	0	0	0	6	6.4	0.8	0.78
Polydora	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Polydora ciliata	0	0	1.3	1.29	0	0	0.4	0.37
Polydora cornuta	5	5.0	6	6.4	0	0	5	3.5
Polynoidae	0	0	18	18.1	0	0	5	5.1
Scoloplos (scoloplos) armiger	0	0	6	6.4	0	0	1.8	1.81
Spionidae	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Spirorbis	10	10.0	0	0	0	0	6	5.9
Spirorbis (spirorbis) tridentata	400	360	0	0	0	0	220	217
Streblospio benedicti	5	5.0	19	9.7	0	0	8	4.1
Syllidia armata	0	0	30	32	0	0	9	9.2
Tharyx marioni	35	21.1	0	0	0	0	21	12.5
Totaal (57 soorten)	3500	880	1200	660	19	9.7	2400	560

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 58.-Gemiddelde biomassa ± standaardfout (mg afdw/m2) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel van de Veerse Meer in het Najaar 2010, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 8 m		8 t/m 100 m		0 t/m 100 m	
Oppervlakte (km2) [monsters]	1.383 [10]		0.66 [10]		0.287 [10]		2.33 [30]	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	32	21.8	0	0	0	0	19	13.0
Alitta virens	1100	1140	0	0	0	0	700	680
Aphelochaeta	0	0	4	3.6	0	0	1.0	1.01
Arenicola	3000	2850	0	0	0	0	1800	1690
Arenicola marina	2000	1950	0	0	0	0	1200	1160
Ascidacea	300	340	1800	1790	0	0	700	550
Boccardiella ligERICA	0	0	2.6	2.62	0	0	0.7	0.74
Brachyura	31	15.0	30	33	0	0	28	12.9
Capitella capitata	90	46	5	3.7	0	0	53	27.6
Caprellidae	0	0	1.6	1.61	0	0	0.5	0.46
Cerastoderma edule	0	0	0.3	0.30	0	0	0.09	0.086
Corbula gibba	0	0	4	3.9	3	3.3	1.5	1.19
Corophium	4	3.7	8	8.4	0	0	5	3.2
Corophium sextonae	0	0	0.7	0.70	0	0	0.20	0.198
Crassostrea	2600	2600	40000	38000	0	0	12000	10900
Crepidula fornicata	0	0	240	237	0	0	70	67
Eteone	0	0	1.9	1.93	0	0	0.5	0.55
Eumida	0	0	0.21	0.212	0	0	0.06	0.060
Flabelligera affinis	0	0	2.3	2.31	0	0	0.7	0.65
Gammaridea	0	0	0	0	0	0	0	0
Gammarus locusta	2.7	2.72	0	0	0	0	1.6	1.61
Harmothoe impar	0	0	7	7.1	0	0	2.0	2.02
Hediste diversicolor	2800	1530	0	0	0	0	1700	910
Hemigrapsus	26	25.9	0	0	0	0	15	15.4
Hemigrapsus takanoi	80	40	2400	2390	0	0	700	680
Heteromastus filiformis	21	15.0	0	0	0	0	13	8.9
Idotea	0	0	0.25	0.246	0	0	0.07	0.070
Insecta	0	0	0	0	0	0	0	0
Isopoda	17	13.7	0	0	0	0	10	8.1
Janira maculosa	3	3.4	0	0	0	0	2.0	2.02
Lepidonotus squamatus	0	0	170	167	0	0	50	47
Microdeutopus	8	8.3	0.6	0.55	0	0	5	4.9
Microdeutopus anomalus	0	0	6	6.0	0	0	1.7	1.70
Microdeutopus gryllotalpa	5	3.7	0	0	0	0	3.0	2.18
Mya arenaria	10000	6600	0.5	0.53	0	0	6000	3900
Mytilus edulis	3	3.1	0	0	0	0	1.8	1.83
Nemertina	0.18	0.185	0	0	0	0	0.11	0.110
Nephtys hombergii	0	0	30	35	0	0	10	9.9
Nereis	160	91	0	0	0	0	100	54
Oligochaeta	26	11.5	3.3	2.88	0	0	16	6.9
Onbekende soort / species unkn	11	10.9	0	0	0	0	6	6.5
Pelecypoda	11	9.5	140	142	0	0	50	41
Phoronida	0	0	3	3.5	0	0	1.0	0.98
Phoronidae + koker	0	0	220	217	0	0	60	61
Platynereis dumerilii	47	26.5	6	6.2	0	0	29	15.8
Polychaeta	0	0	0	0	0	0	0	0
Polydora	0	0	0	0	0	0	0	0
Polydora ciliata	0	0	0.5	0.46	0	0	0.13	0.130
Polydora cornuta	0.5	0.48	0	0	0	0	0.28	0.283
Polynoidae	0	0	0	0	0	0	0	0
Scoloplos (scoloplos) armiger	0	0	1.6	1.58	0	0	0.4	0.45
Spionidae	0	0	0	0	0	0	0	0
Spirorbis	0	0	0	0	0	0	0	0
Spirorbis (spirorbis) tridentata	4	4.5	0	0	0	0	2.7	2.65
Streblospio benedicti	0	0	1.0	0.71	0	0	0.30	0.200
Syllidia armata	0	0	2.5	2.52	0	0	0.7	0.72
Tharyx marioni	2.2	1.62	0	0	0	0	1.3	0.96
Totaal (57 soorten)	22000	6700	40000	43000	3	3.3	26000	12800

----- < 0,00001, ++++++ > 9999999

Tabel 59.-Sediment RWS analyses van de Oosterschelde monsters.

Locatie code	Monsterdatum	Med. Korrel (um) D50	slibgehalte (< 16 um) (%) %KGF16	OrgStof (%) Org.Koolstof	CaCO3 (%) Calcium
OOSTERSCHELDE					
OSZHDML1	14-okt-2010 (14:00)	216,26	1,08	0,34	4,01
OSZHDML2	29-sep-2010 (11:30)	211,22	1,27	0,20	1,85
OSZHDML3	09-sep-2010 (11:47)	165,61	2,67	0,66	3,16
OSZHDML4	13-okt-2010 (13:30)	257,36	0,82	0,14	1,39
OSZHDML5	29-sep-2010 (12:05)	235,18	0,69	0,18	0,92
OSZHDML6	14-okt-2010 (13:30)	166,27	1,98	0,28	5,24
OSZHDML7	09-sep-2010 (10:57)	170,55	3,89	0,35	4,60
OSZHDML8	09-sep-2010 (09:13)	194,62	1,28	0,20	2,11
OSZHDODP1	07-sep-2010 (13:30)	277,7	3,54	1,13	4,90
OSZHDODP2	07-sep-2010 (11:30)	273,11	0,66	0,05	1,41
OSZHDODP3	07-sep-2010 (12:40)	244,5	12,67	1,10	7,72
OSZHDODP4	06-sep-2010 (11:25)	271,93	0,72	0,06	0,80
OSZHDODP5	07-sep-2010 (09:15)	229,74	1,18	0,10	2,76
OSZHDODP6	07-sep-2010 (12:25)	260,79	0,61	0,04	1,43
OSZHDODP7	06-sep-2010 (14:40)	84,55	9,57	1,00	12,30
OSZHDODP8	08-sep-2010 (13:10)	234,71	1,31	0,09	2,96
OSZHDDP1	06-sep-2010 (13:10)	241,1	6,84	0,34	2,44
OSZHDDP2	07-sep-2010 (10:25)	230,53	1,04	0,09	2,23
OSZHDDP3	06-sep-2010 (12:05)	288,85	3,60	0,32	13,10
OSZHDDP4	07-sep-2010 (13:35)	264,94	0,81	0,06	1,61
OSZHDDP5	06-sep-2010 (14:30)	302,59	0,50	0,04	1,11
OSZLD<SLL1	10-sep-2010 (11:25)	197,23	2,07	0,27	1,81
OSZLD<SLL2	07-okt-2010 (09:10)	170,34	1,37	0,18	1,60
OSZLD<SLL3	16-sep-2010 (16:14)	202,73	1,17	0,13	1,25
OSZLD<SLL4	07-okt-2010 (10:04)	150,38	2,22	0,34	1,66
OSZLD<SLL5	29-sep-2010 (14:15)	161,03	1,47	0,17	2,22
OSZLD<SLL6	09-sep-2010 (09:57)	148,81	3,30	0,36	6,51
OSZLD<SLL7	19-sep-2010 (16:55)	128,19	4,94	1,16	1,83
OSZLD<SLL8	16-sep-2010 (16:15)	127,17	6,03	0,87	3,09
OSZLD<SLL9	28-sep-2010 (13:17)	175,76	1,74	0,16	2,80
OSZLD<SLL10	01-okt-2010 (14:15)	194,27	1,38	0,22	1,33
OSZLD<SLL11	14-okt-2010 (15:45)	192,26	2,35	0,30	5,10
OSZLD<SLL12	08-sep-2010 (10:00)	117,41	2,42	0,32	2,73
OSZLD<SML1	14-okt-2010 (14:30)	179,03	1,33	0,16	3,00
OSZLD<SML2	01-okt-2010 (15:16)	151,26	1,27	0,18	1,91
OSZLD<SML3	29-sep-2010 (14:00)	171,05	1,58	0,32	1,96
OSZLD<SML4	21-sep-2010 (10:20)	165,27	2,14	0,20	2,25
OSZLD<SML5	09-sep-2010 (09:30)	181,7	1,88	0,22	1,95
OSZLD<SML6	29-sep-2010 (13:20)	164,05	2,16	0,18	2,49
OSZLD<SML7	29-sep-2010 (11:55)	204,62	1,18	0,07	1,93
OSZLD<SML8	26-okt-2010 (12:00)	171,75	1,35	0,22	1,99
OSZLD<SML9	29-sep-2010 (12:16)	170,73	1,62	0,30	3,20
OSZLD<SML10	24-sep-2010 (11:30)	171,74	1,70	0,18	2,06
OSZLD<SML11	14-okt-2010 (15:53)	196,57	1,77	0,21	2,67
OSZLD<SML12	07-okt-2010 (10:33)	165,47	1,14	0,16	1,54
OSZLDHL1	14-okt-2010 (14:17)	232,97	0,82	0,14	2,07
OSZLDHL2	01-okt-2010 (16:17)	107,64	2,42	0,67	1,12
OSZLDHL3	28-sep-2010 (15:07)	130,15	1,58	0,18	2,76
OSZLDHL4	28-sep-2010 (14:14)	154,18	0,60	0,18	1,53
OSZLDHL5	01-okt-2010 (15:50)	83,96	21,21	4,26	6,34
OSZLDHL6	13-okt-2010 (13:00)	223,93	0,88	0,10	2,43
OSZLDHL7	16-sep-2010 (14:00)	99,79	3,57	0,68	2,47
OSZLDHL8	28-sep-2010 (14:37)	142,08	1,11	0,12	2,08
OSZLDODP1	08-sep-2010 (11:30)	142,62	4,92	1,02	6,02
OSZLDODP2	07-sep-2010 (14:50)	189,08	3,54	0,43	4,44
OSZLDODP3	06-sep-2010 (11:40)	152,78	4,06	0,38	5,39
OSZLDODP4	07-sep-2010 (10:00)	207,34	1,72	0,15	3,71
OSZLDODP5	08-sep-2010 (11:00)	174,78	2,83	0,46	3,63
OSZLDDP1	07-sep-2010 (14:30)	106,79	15,11	1,76	16,69
OSZLDDP2	07-sep-2010 (09:30)	291,27	0,54	0,04	0,94
OSZLDDP3	06-sep-2010 (09:15)	123,39	33,19	5,56	14,09
OSZLDDP4	06-sep-2010 (10:25)	141,48	11,12	1,64	10,05
OSZLDDP5	07-sep-2010 (14:05)	141,82	7,85	0,93	12,31
OSZLDDP6	06-sep-2010 (10:35)	254,81	1,18	0,17	1,30
OSZLDDP7	08-sep-2010 (10:35)	270,87	1,89	0,42	2,14
OSZLDDP8	06-sep-2010 (14:25)	267,1	1,05	0,11	1,38

Tabel 60.-Sediment RWS analyses van de Westerschelde (brak) monsters.

Locatie code	Monsterdatum	Med. Korrel	slibgehalte (< 16 um)	OrgStof	CaCO3
		(um) D50	(%) %KGF16	(%) Org.Koolstof	(%) Calcium
WESTERSCHELDE brak					
WSBHDML1	13-sep-2010 (14:46)	130,65	3,12	0,40	5,39
WSBHDML2	11-okt-2010 (12:25)	181,62	1,30	0,04	1,86
WSBHDML3	13-sep-2010 (13:46)	180,83	3,12	0,31	3,22
WSBHDML4	13-sep-2010 (12:45)	145,19	2,77	0,26	4,20
WSBHDML5	22-sep-2010 (09:19)	130,27	3,54	0,37	9,29
WSBHDODP1	05-okt-2010 (15:30)	213,41	0,82	0,07	1,75
WSBHDODP2	06-okt-2010 (16:04)	155,88	3,47	33,80	14,15
WSBHDODP3	06-okt-2010 (12:09)	209,01	1,25	0,58	19,63
WSBHDODP4	06-okt-2010 (11:12)	286,59	0,52	0,06	1,11
WSBHDODP5	06-okt-2010 (12:57)	323,93	0,80	0,07	4,52
WSBHDDP1	06-okt-2010 (13:07)	234,43	0,85	0,09	3,26
WSBHDDP2	06-okt-2010 (13:57)	136,76	13,22	1,49	14,57
WSBHDDP3	06-okt-2010 (11:24)	256,42	1,05	0,11	3,99
WSBHDDP4	06-okt-2010 (10:59)	263,39	0,65	0,22	2,06
WSBHDDP5	06-okt-2010 (10:48)	239,6	0,25	0,08	1,16
WSBLD<SLL1	21-okt-2010 (09:16)	174,33	2,89	0,71	6,55
WSBLD<SLL10	11-okt-2010 (12:05)	178,34	0,91	0,00	2,93
WSBLD<SLL2	25-aug-2010 (11:40)	153,47	1,75	0,00	3,10
WSBLD<SLL3	14-sep-2010 (14:05)	119,46	8,36	1,31	7,80
WSBLD<SLL4	21-okt-2010 (10:20)	154,49	1,82	0,12	3,45
WSBLD<SLL5	14-sep-2010 (13:40)	156,76	3,03	0,22	4,56
WSBLD<SLL6	11-okt-2010 (12:57)	197,67	1,07	0,08	1,84
WSBLD<SLL7	18-aug-2010 (13:40)	158,04	3,09	0,22	4,12
WSBLD<SLL8	13-sep-2010 (14:00)	121,91	6,76	0,59	5,89
WSBLD<SLL9	25-aug-2010 (10:30)	188,36	2,02	0,09	2,67
WSBLD<SML1	13-sep-2010 (13:55)	157,18	4,09	0,36	4,27
WSBLD<SML10	25-aug-2010 (11:30)	170,39	3,25	0,21	3,24
WSBLD<SML11	25-aug-2010 (12:50)	94,38	17,84	2,30	11,19
WSBLD<SML12	11-okt-2010 (11:53)	169,95	2,29	0,17	4,02
WSBLD<SML2	21-okt-2010 (11:05)	147,29	2,00	0,16	4,05
WSBLD<SML3	22-sep-2010 (08:55)	130,94	3,63	0,34	5,60
WSBLD<SML4	25-aug-2010 (10:40)	129,21	5,00	0,56	6,65
WSBLD<SML5	13-sep-2010 (13:25)	189,75	1,95	0,08	2,05
WSBLD<SML6	14-sep-2010 (12:55)	124,78	4,53	0,51	6,86
WSBLD<SML7	21-okt-2010 (11:39)	127,72	2,74	0,25	6,68
WSBLD<SML8	25-aug-2010 (12:25)	156,4	4,61	0,64	5,33
WSBLD<SML9	16-aug-2010 (14:07)	125,74	9,90	1,74	8,82
WSBLD>SML1	11-okt-2010 (11:30)	144,53	5,02	0,54	5,55
WSBLD>SML2	25-aug-2010 (11:45)	224,52	1,92	0,13	2,15
WSBLD>SML3	27-sep-2010 (11:05)	118,32	9,84	1,04	9,36
WSBLD>SML4	27-sep-2010 (12:05)	81,33	19,91	2,15	13,44
WSBLD>SML5	22-sep-2010 (11:31)	114,84	6,42	0,74	6,56
WSBLD>SML6	27-sep-2010 (13:20)	164,32	3,38	0,09	3,78
WSBLD>SML7	13-sep-2010 (12:00)	109,52	9,22	1,66	7,40
WSBLD>SML8	14-sep-2010 (12:19)	97,46	19,85	2,83	10,82
WSBLDODP1	04-okt-2010 (11:13)	78,04	30,49	3,54	14,39
WSBLDODP2	04-okt-2010 (11:20)	180,93	1,10	0,08	2,92
WSBLDODP3	04-okt-2010 (12:34)	107,6	6,00	35,87	15,06
WSBLDODP4	04-okt-2010 (10:42)	217,37	1,10	0,06	2,13
WSBLDODP5	04-okt-2010 (11:42)	107,77	6,85	29,40	18,26

Tabel 61.-Sediment RWS analyses van de Westerschelde (zout) monsters.

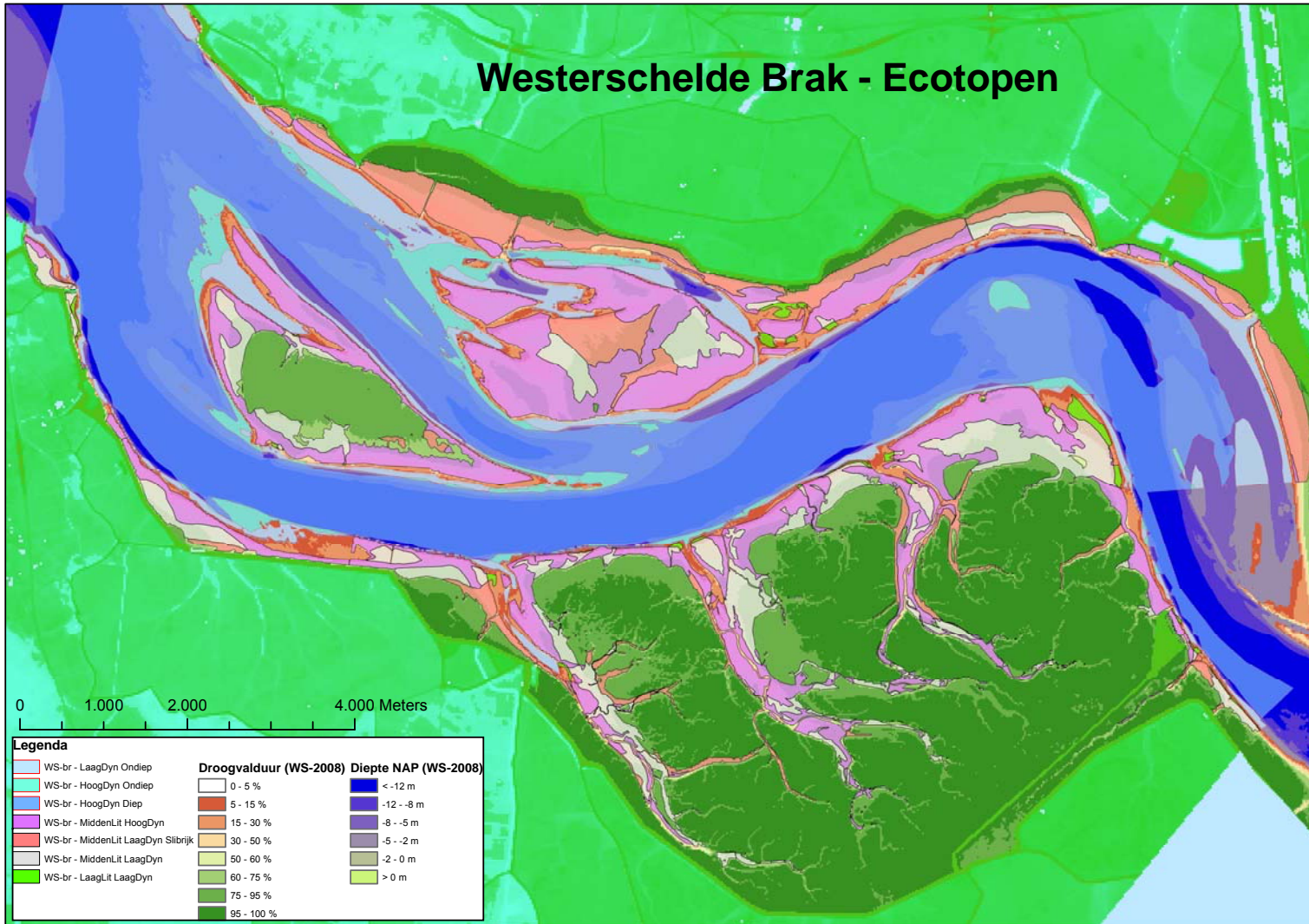
Locatie code	Monsterdatum	Med. Korrel (um) D50	slibgehalte (< 16 um) (%) %KGF16	OrgStof (%) Org.Koolstof	CaCO3 (%) Calcium
WESTERSCHELDE zout					
WSZHDML1	27-aug-2010 (11:20)	220,96	1,43	0,07	2,84
WSZHDML2	27-aug-2010 (10:45)	165,8	3,20	0,14	5,94
WSZHDML3	31-aug-2010 (10:38)	324,79	0,98	0,06	2,61
WSZHDML4	13-okt-2010 (13:45)	212,92	1,15	0,11	3,33
WSZHDML5	26-aug-2010 (11:10)	208,16	2,85	0,11	3,12
WSZHDODP1	05-okt-2010 (10:45)	392,76	0,76	0,07	4,47
WSZHDODP2	05-okt-2010 (11:43)	272,37	1,36	0,11	3,47
WSZHDODP3	05-okt-2010 (12:02)	210,55	3,31	0,25	4,36
WSZHDODP4	05-okt-2010 (11:30)	269,15	1,57	0,12	3,21
WSZHDODP5	04-okt-2010 (09:47)	223,32	21,43	2,75	10,81
WSZHDDP1	05-okt-2010 (14:30)	328,35	0,84	0,04	2,31
WSZHDDP2	05-okt-2010 (11:05)	265,82	4,00	0,67	5,80
WSZHDDP3	04-okt-2010 (14:41)	205,09	1,51	0,13	3,67
WSZHDDP4	04-okt-2010 (09:07)	354,29	1,52	0,13	4,04
WSZHDDP5	04-okt-2010 (14:12)	325,92	4,85	0,57	9,83
WSZLD<SLL1	13-okt-2010 (12:35)	126,72	2,95	0,26	9,36
WSZLD<SLL2	15-sep-2010 (13:00)	158,56	2,13	0,11	3,55
WSZLD<SLL3	13-okt-2010 (12:30)	168,58	3,83	0,28	5,86
WSZLD<SLL4	15-sep-2010 (13:50)	155,51	3,99	0,45	6,58
WSZLD<SLL5	13-okt-2010 (12:53)	171,97	3,22	0,32	6,22
WSZLD<SLL6	31-aug-2010 (11:40)	181,77	1,14	0,06	3,22
WSZLD<SLL7	26-aug-2010 (10:15)	127,17	9,69	0,00	9,65
WSZLD<SLL8	27-aug-2010 (11:50)	385,08	0,78	0,05	4,78
WSZLD<SLL9	31-aug-2010 (12:00)	195	1,24	0,57	3,92
WSZLD<SLL10	15-sep-2010 (15:30)	148,43	8,23	0,74	5,89
WSZLD<SML1	26-aug-2010 (11:15)	151,96	3,12	0,21	6,31
WSZLD<SML2	31-aug-2010 (11:05)	319,04	0,81	0,10	4,24
WSZLD<SML3	31-aug-2010 (11:50)	173,36	2,13	0,18	5,28
WSZLD<SML4	26-aug-2010 (11:00)	153,54	2,24	0,17	4,68
WSZLD<SML5	26-aug-2010 (12:00)	203,51	1,34	0,11	2,09
WSZLD<SML6	27-aug-2010 (13:05)	173,57	1,69	0,10	4,22
WSZLD<SML7	15-sep-2010 (14:31)	122,58	6,59	0,52	6,16
WSZLD<SML8	26-aug-2010 (12:35)	218,52	1,01	0,08	1,83
WSZLD<SML9	26-aug-2010 (10:37)	151,5	5,47	0,48	6,23
WSZLD<SML10	31-aug-2010 (11:24)	244,76	1,12	0,07	3,46
WSZLD<SML11	17-aug-2010 (14:43)	276,76	1,08	0,10	2,25
WSZLD<SML12	27-aug-2010 (12:05)	320,84	0,96	0,09	4,43
WSZLDHL1	26-aug-2010 (12:05)	226,82	2,29	0,09	2,08
WSZLDHL2	27-aug-2010 (13:45)	149,09	3,09	0,15	4,97
WSZLDHL3	13-okt-2010 (14:05)	123,44	2,95	0,35	9,46
WSZLDHL4	31-aug-2010 (10:40)	77,69	6,35	0,73	15,56
WSZLDHL5	13-okt-2010 (11:50)	201,94	1,64	0,12	2,59
WSZLDODP1	06-okt-2010 (14:34)	211,65	1,58	0,11	4,06
WSZLDODP2	05-okt-2010 (16:03)	158,95	6,14	0,64	7,86
WSZLDODP3	06-okt-2010 (14:45)	208,96	1,31	0,06	2,85
WSZLDODP4	05-okt-2010 (15:04)	291,55	0,55	0,05	2,48
WSZLDODP5	06-okt-2010 (15:08)	283,84	0,86	0,06	3,70

Tabel 62.-Overzicht van de sediment analyses uitgevoerd in het kader van de projecten BIOMON, MOVE en MWTL hetzij door het RWS of door het NIOO. De grijs gearceerde regels staan voor de RWS bemonstering waarvan geen gegevens aanwezig is in de BIS database.

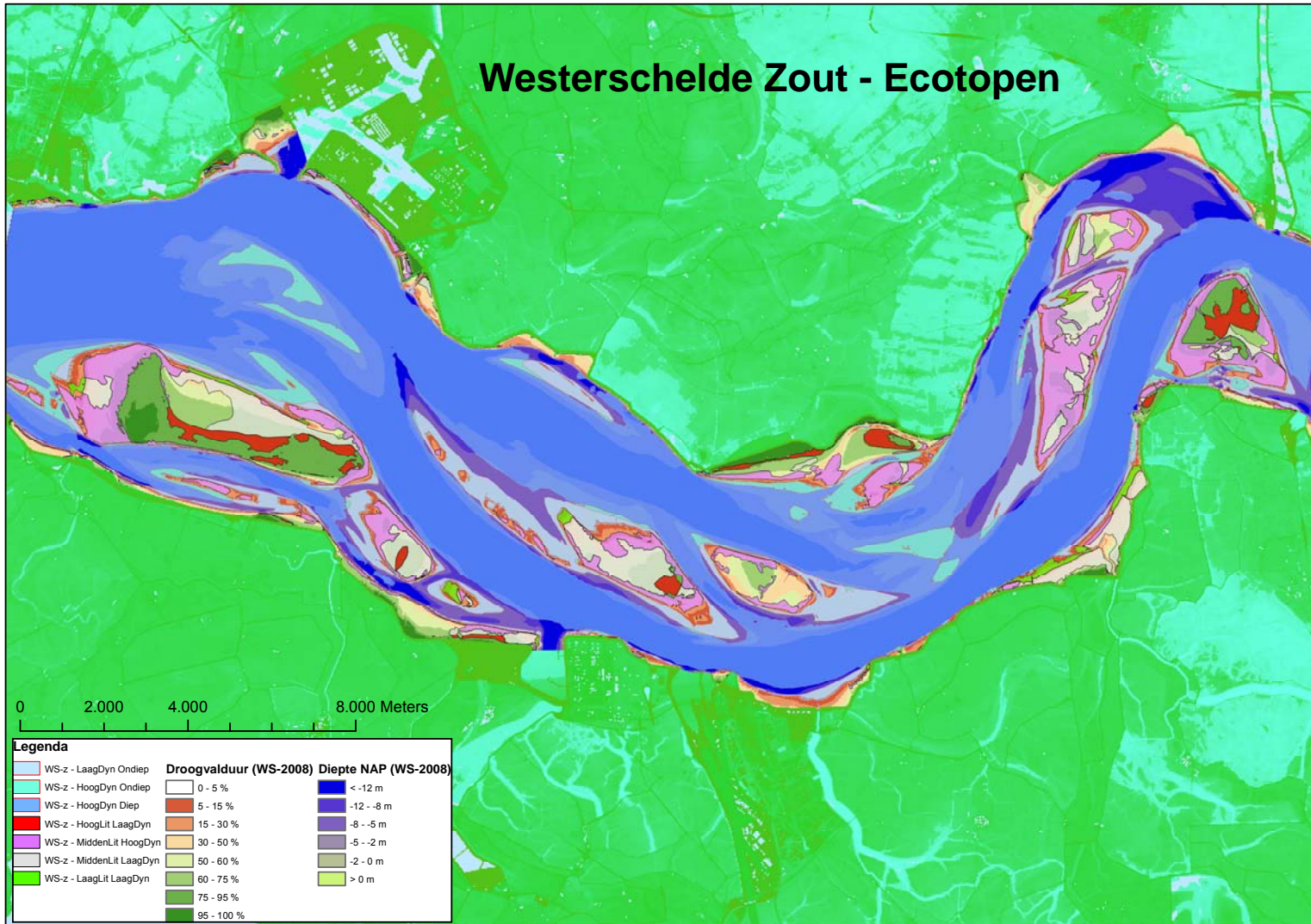
Jaar	Project	Seizoen	Instituut	Methode	Grevelingen	Oosterschelde	Veerse Meer	Wester schelde
1990	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		6		9
1990	BIOMON	4K	RIKZ	malvern	15	22	13	38
1991	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		26		30
1991	BIOMON	4K	RIKZ	malvern		30		29
1992	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		114		
1993	BIOMON	2K	RIKZ	malvern				119
1994	BIOMON	2K	RIKZ	malvern				115
1994	MOVE	2K	RIKZ	malvern				15
1994	BIOMON	4K	RIKZ	malvern				14
1994	MOVE	4K	RIKZ	malvern				15
1995	BIOMON	2K	RIKZ	malvern	52		59	
1996	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		111		
1996	MOVE	2K	RIKZ	malvern				20
1996	MOVE	4K	RIKZ	malvern				20
1996	MOVE	2K	NIOO	Handmatig				60
1997	BIOMON	2K	RIKZ	malvern				116
1997	MOVE	2K	RIKZ	malvern				20
1997	MOVE	4K	RIKZ	malvern				20
1998	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		116		
1999	BIOMON	2K	RIKZ	Malvern	60		60	
1999	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (oud)	60		36	
1999	MOVE	4K	RIKZ	malvern				60
1999	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (oud)	59	120	59	120
2000	MOVE	2K	RIKZ	malvern				60
2000	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (oud)	60	120	60	117
2000	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (oud)	60	120	60	120
2000	MOVE	4K	NIOO	Malvern (oud)				52
2001	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	119	60	118
2001	MOVE	2K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2001	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	59	120
2001	MOVE	4K	NIOO	Malvern (nieuw)				56
2002	BIOMON	2K	RIKZ	malvern	60		30	
2002	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2002	MOVE	2K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2002	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2002	MOVE	4K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2003	BIOMON	2K	RIKZ	malvern				119
2003	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2003	MOVE	2K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2003	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2003	MOVE	4K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2004	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2004	MOVE	2K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2004	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2004	MOVE	4K	RIKZ	malvern				20
2004	MOVE	4K	NIOO	Malvern (nieuw)				59

Jaar	Project	Seizoen	Instituut	Methode	Grevelingen	Oosterschelde	Veerse Meer	Wester schelde
2005	BIOMON	2K	RIKZ	malvern		119		
2005	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2005	MOVE	2K	RIKZ	malvern				20
2005	MOVE	2K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2005	BIOMON	4K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	120	60	120
2005	MOVE	4K	RIKZ	malvern				60
2005	MOVE	4K	NIOO	Malvern (nieuw)				60
2006	BIOMON	2K	RIKZ	malvern	60		51	
2006	BIOMON	2K	NIOO	Malvern (nieuw)	60	119	60	120
2006	MOVE	2K	RIKZ	malvern				60
2007	BIOMON	2K	NIOO	Malvern CEME nieuw	60	120	60	120
2007	BIOMON	2K	RIKZ	malvern	60		60	
2007	BIOMON	4K	NIOO	Malvern CEME nieuw	60	120	60	120
2007	MOVE	2K	NIOO	Malvern CEME nieuw				20
2007	MOVE	2K	RIKZ	malvern				20
2008	BIOMON	2K	NIOO	Malvern CEME nieuw	60	120	60	120
2008	BIOMON	2K	RIKZ	malvern				120
2008	BIOMON	4K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel	60	120	60	119
2008	MOVE	4K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel				20
2008	MOVE	4K	RIKZ	malvern				20
2009	MWTL	2K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel	60		60	
2009	MWTL	4K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel	60	128	60	194
2009	MWTL	4K	WD	malvern		127		94
2010	MWTL	2K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel	59		60	
2010	MWTL	2K	WD	malvern		65		98
2010	MWTL	4K	NIOO	Malvern CEME nieuw met carousel	60	130	60	192

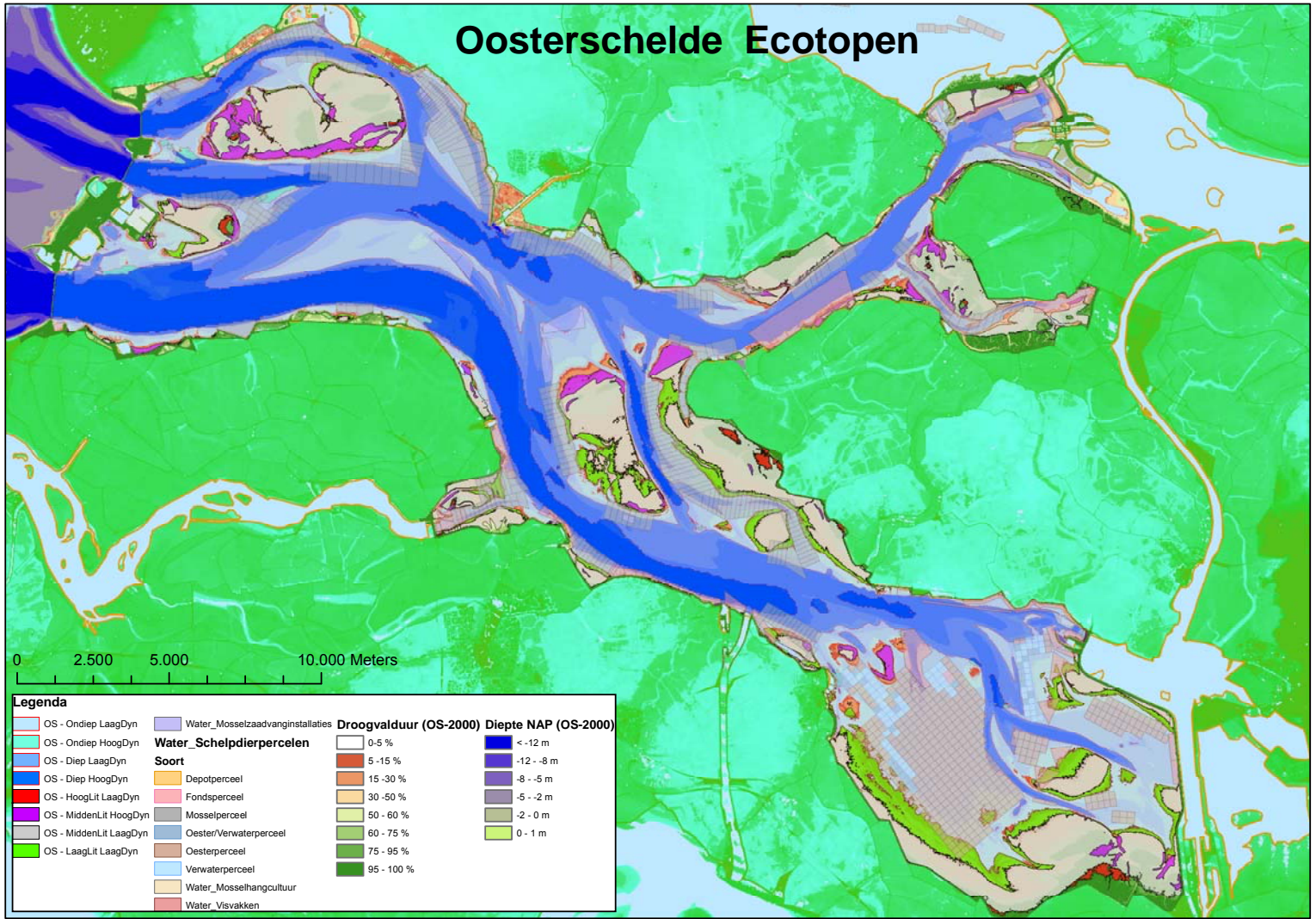
Figuur 1.- *Bemonsterde ecotopen in het brakke deel van de Westerschelde.*

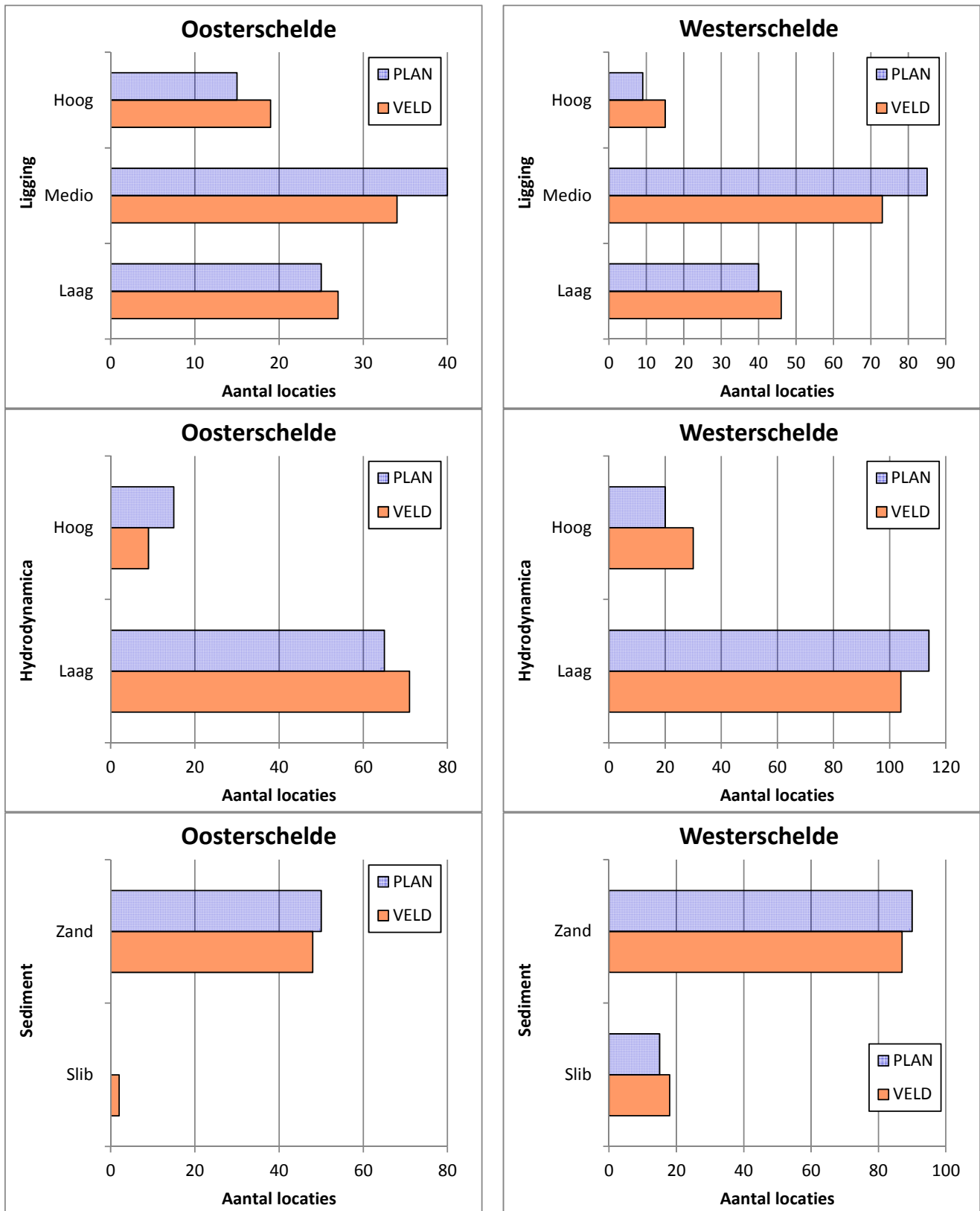
Figuur 2.- *Bemonsterde ecotopen in het zoute deel van de Westerschelde.*

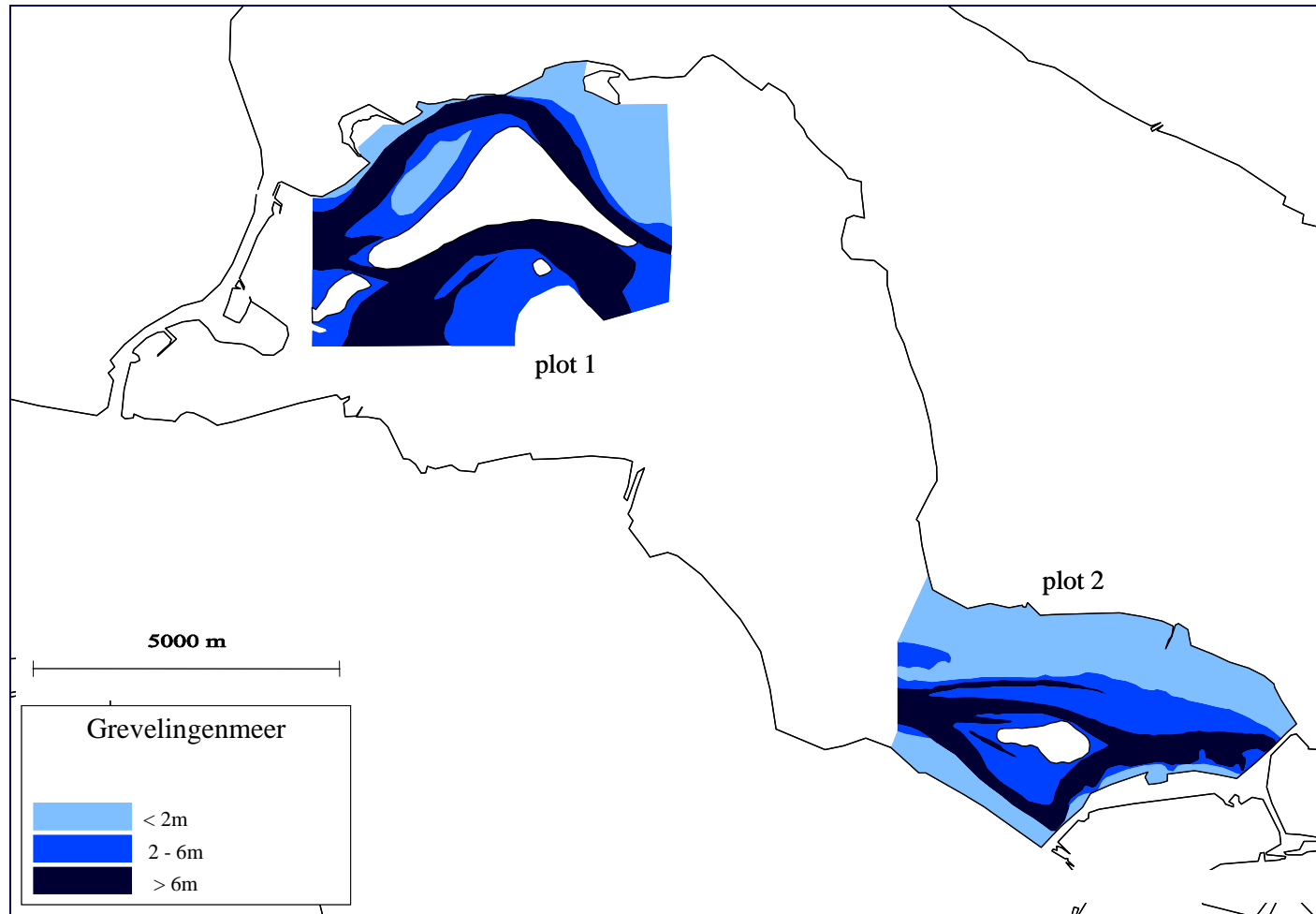
Figuur 3.- *Bemonsterde ecotopen in de Oosterschelde.*

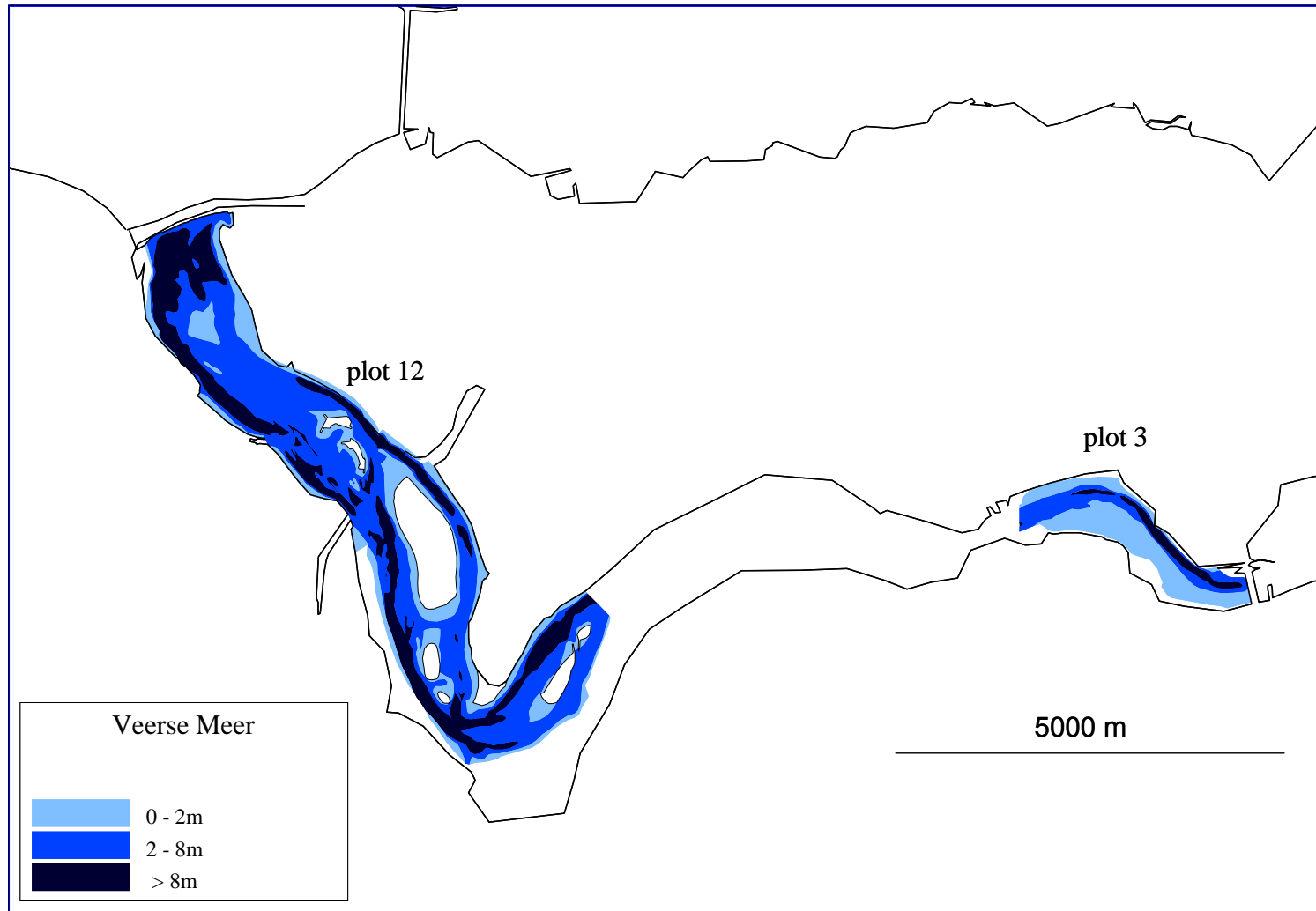
Figuur 4.-Antaal locaties bemonsterd (VELD) binnen de verschillende ecotopen 'lagen' in de Oosterschelde en de Westerschelde tijdens de huidige bemonstering vergeleken met het monsterprogramma (PLAN).

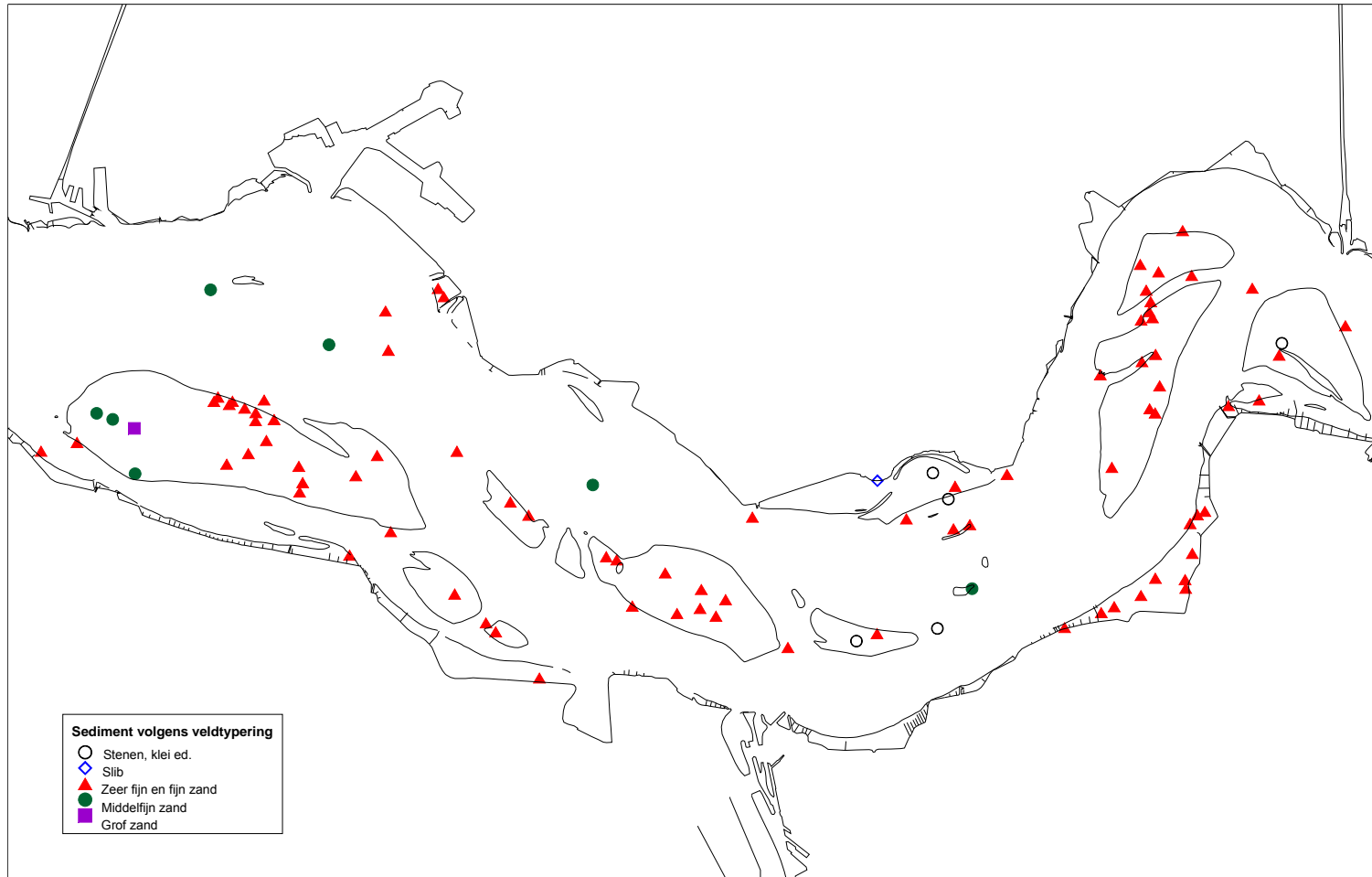
Figuur 5.- Lokatie en diepteverdeling van de twee monsterdeelgebieden in de Grevelingen

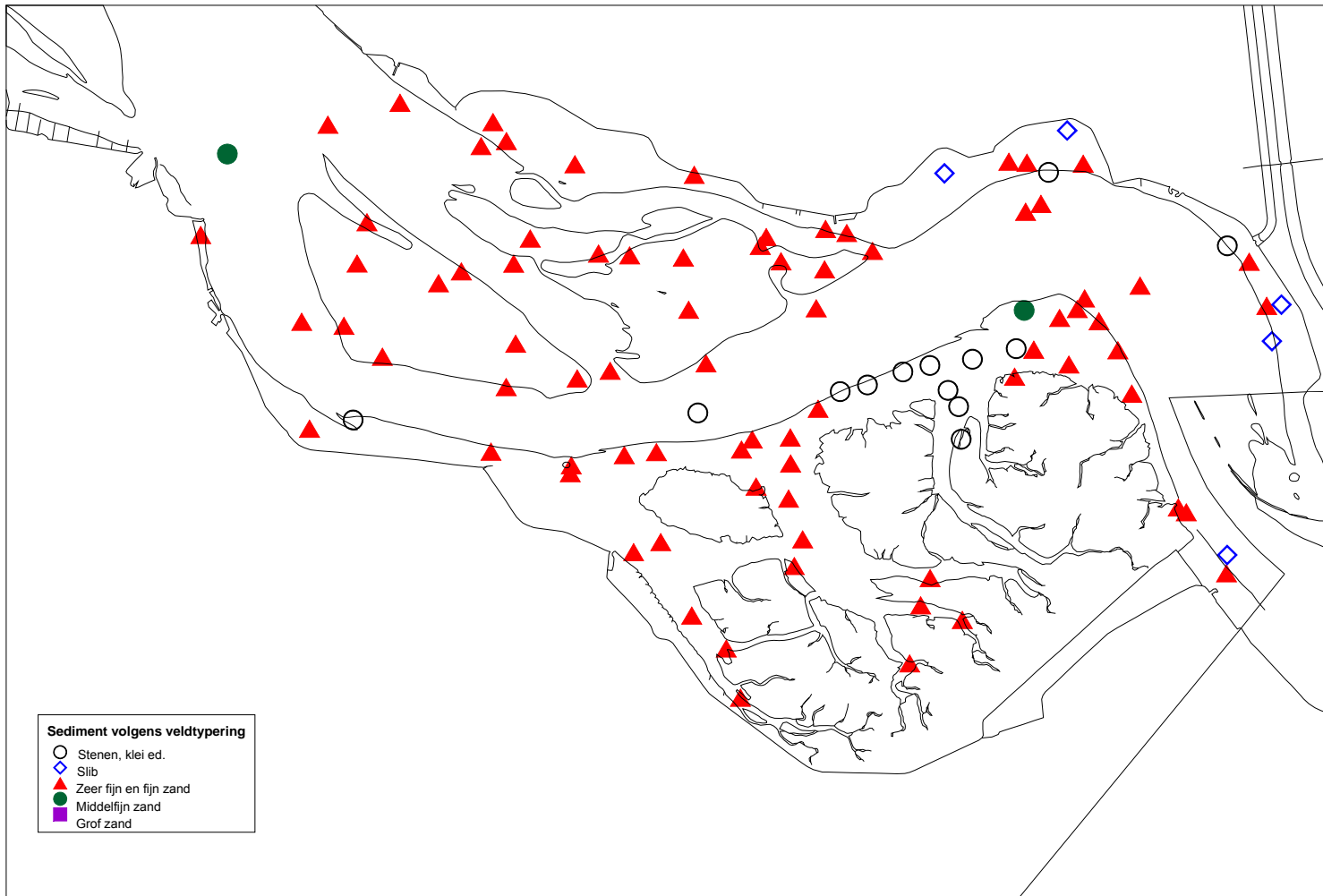

Figuur 6.- Lokatie en diepteverdeling van de twee monsterdeelgebieden in de het Veerse meer

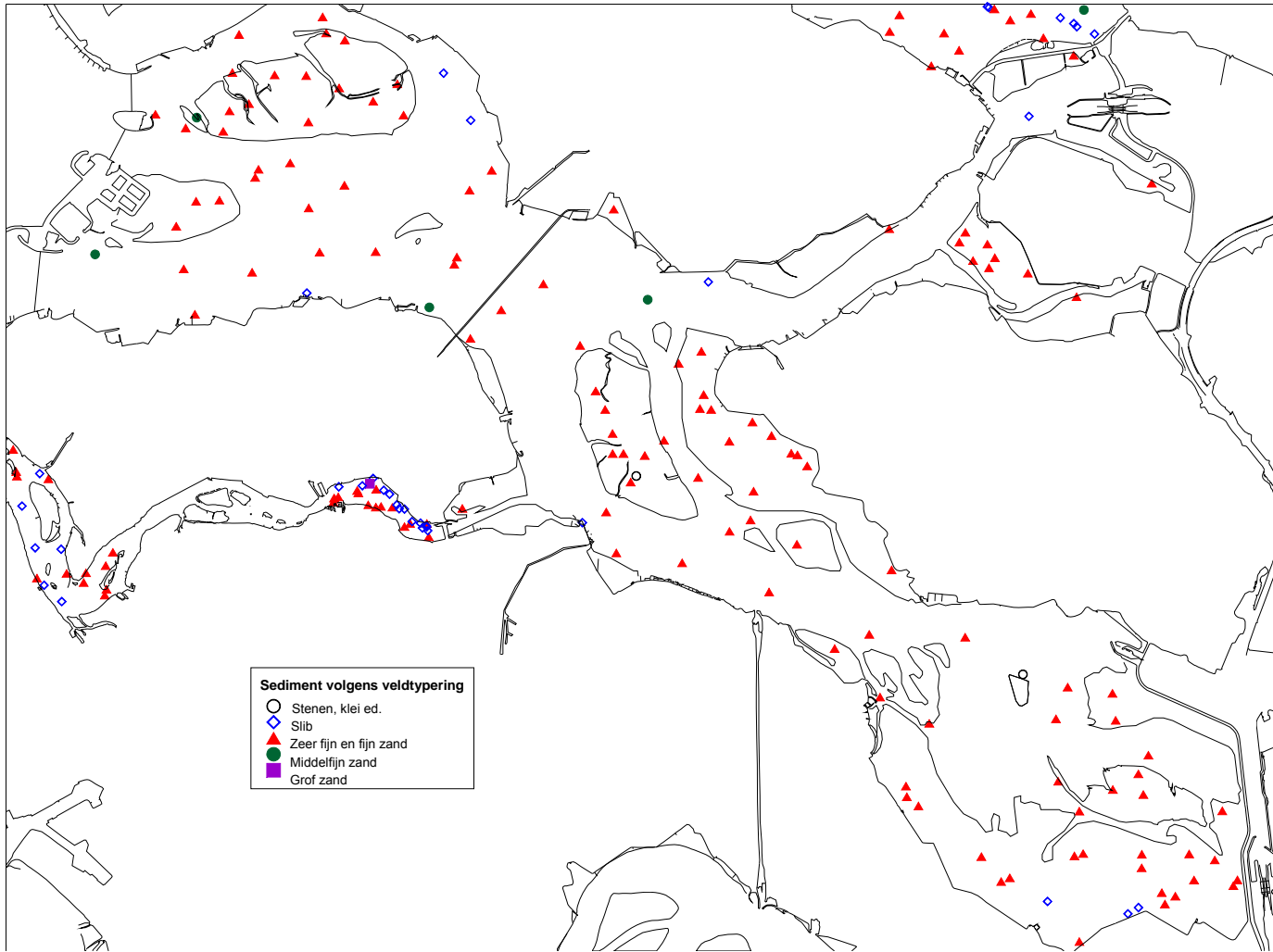

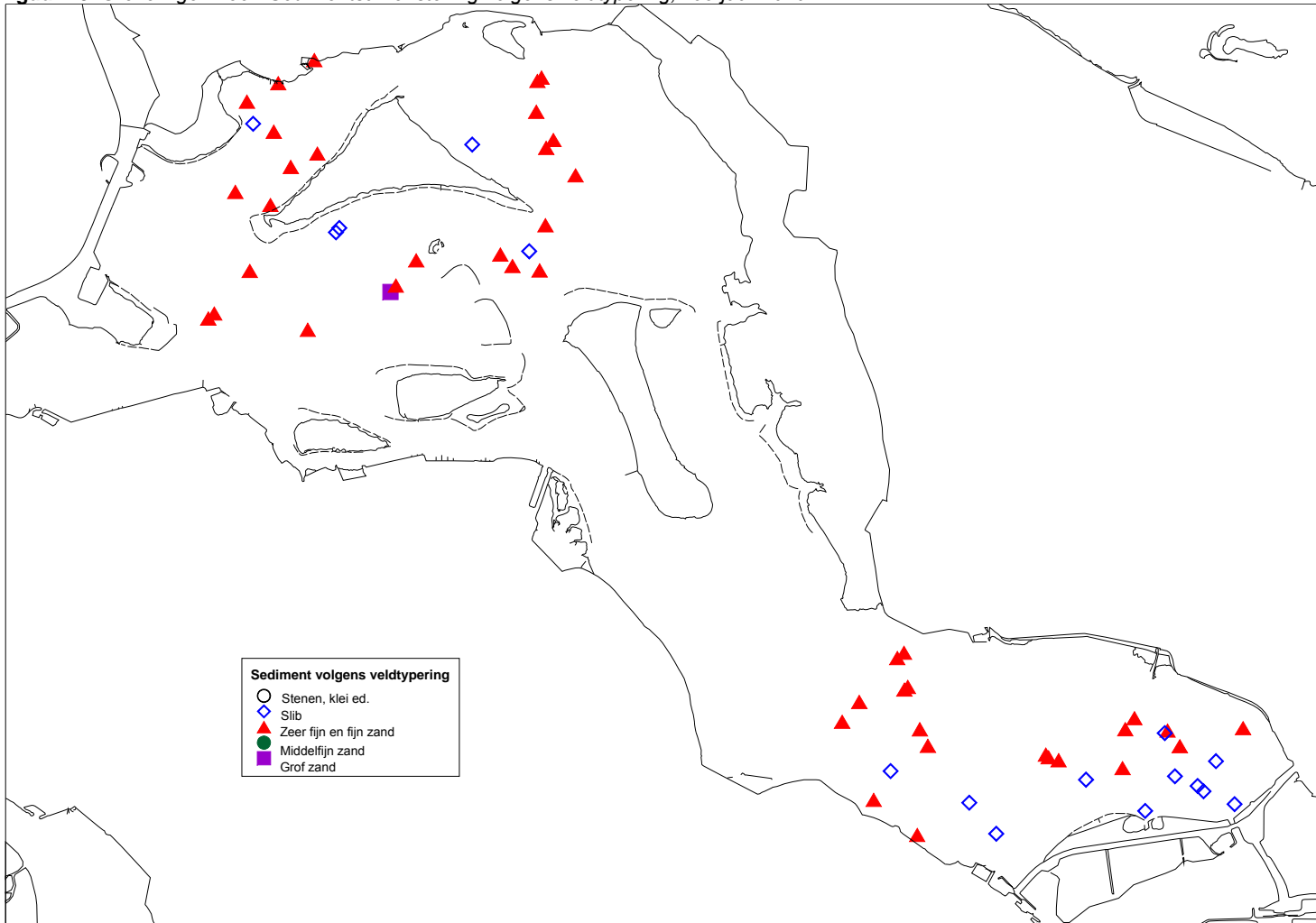
Figuur 7.-Westerschelde (zout). Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2009

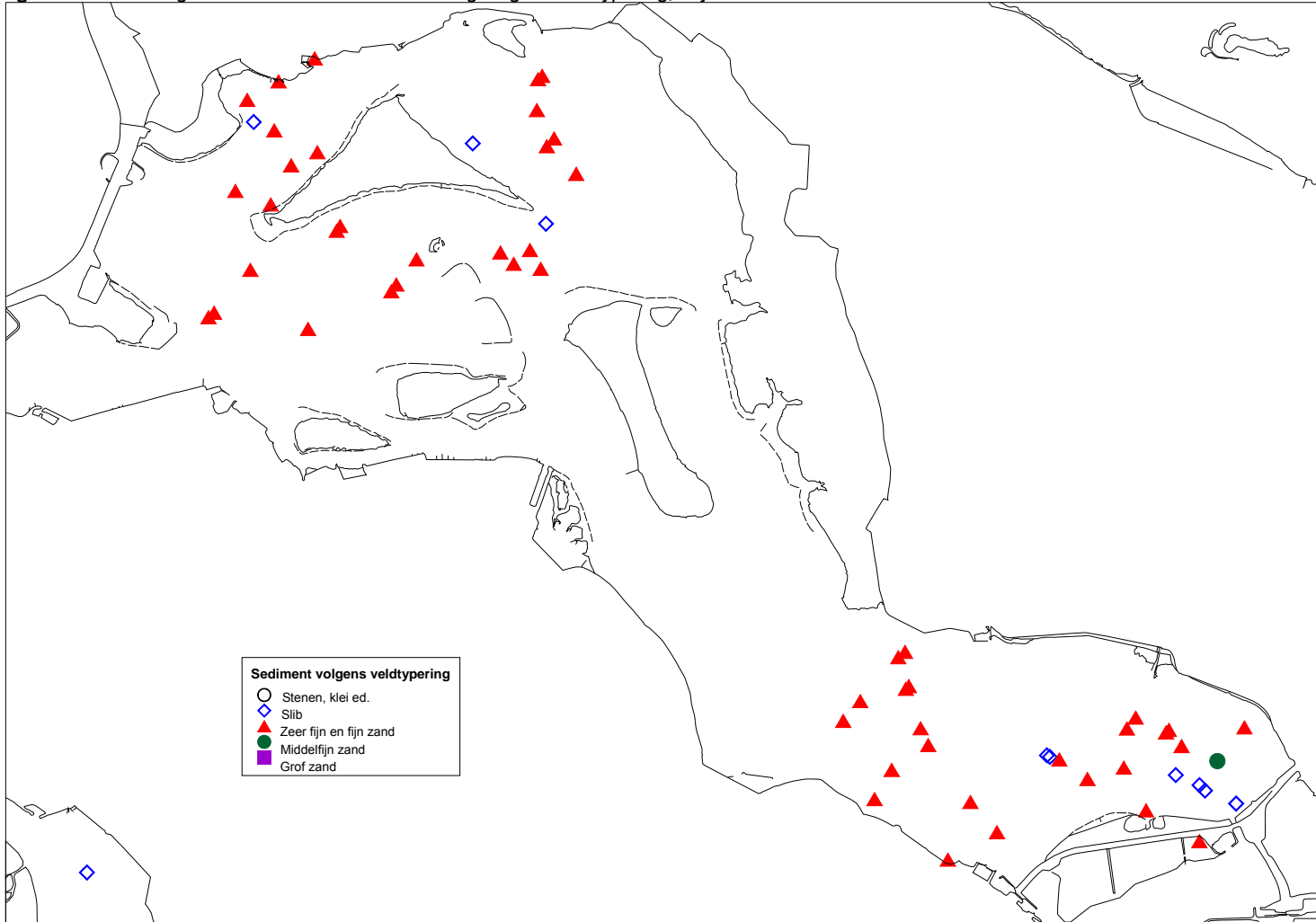
Figuur 8.-Westerschelde (brak). Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010

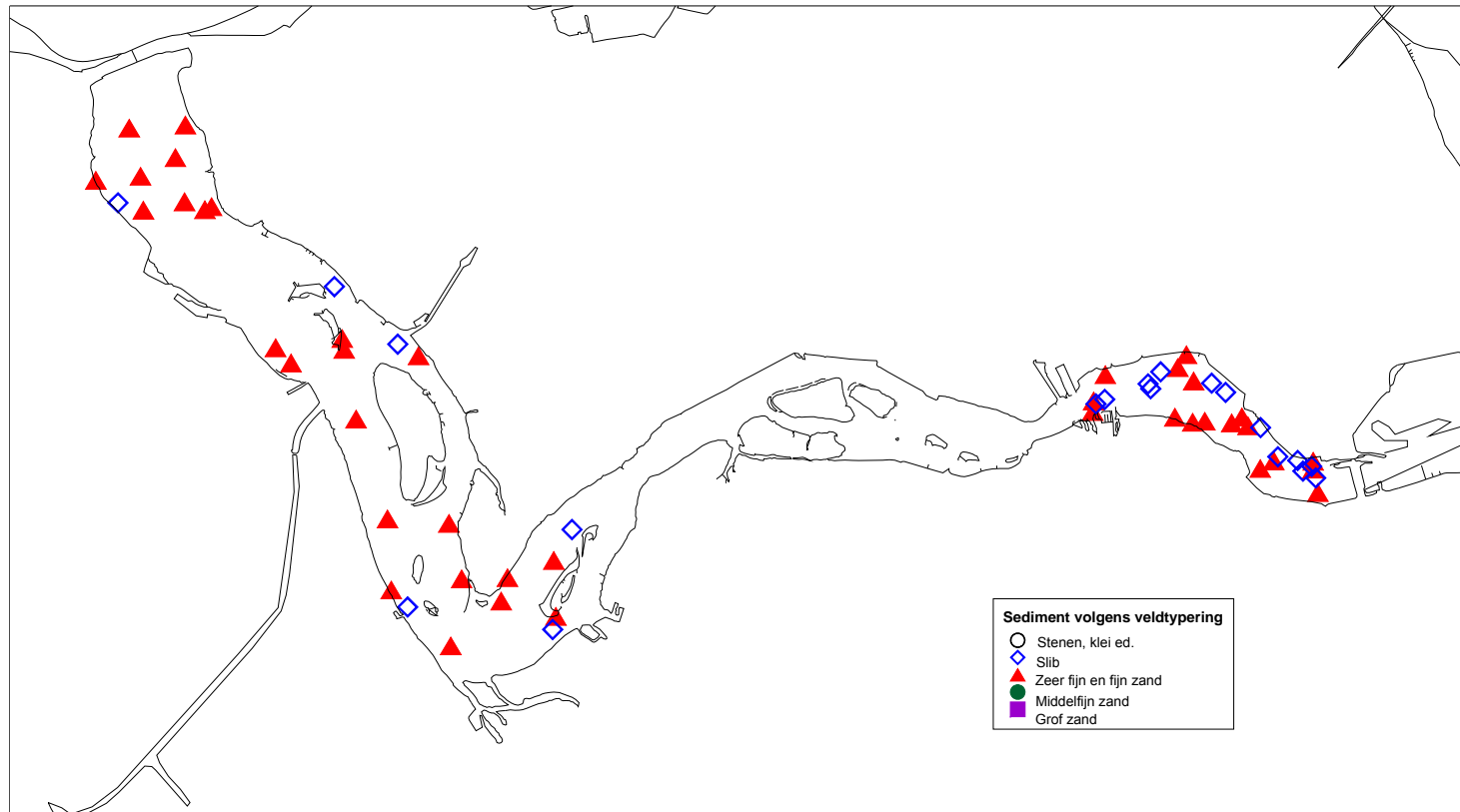
Figuur 9.- Oosterschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2009

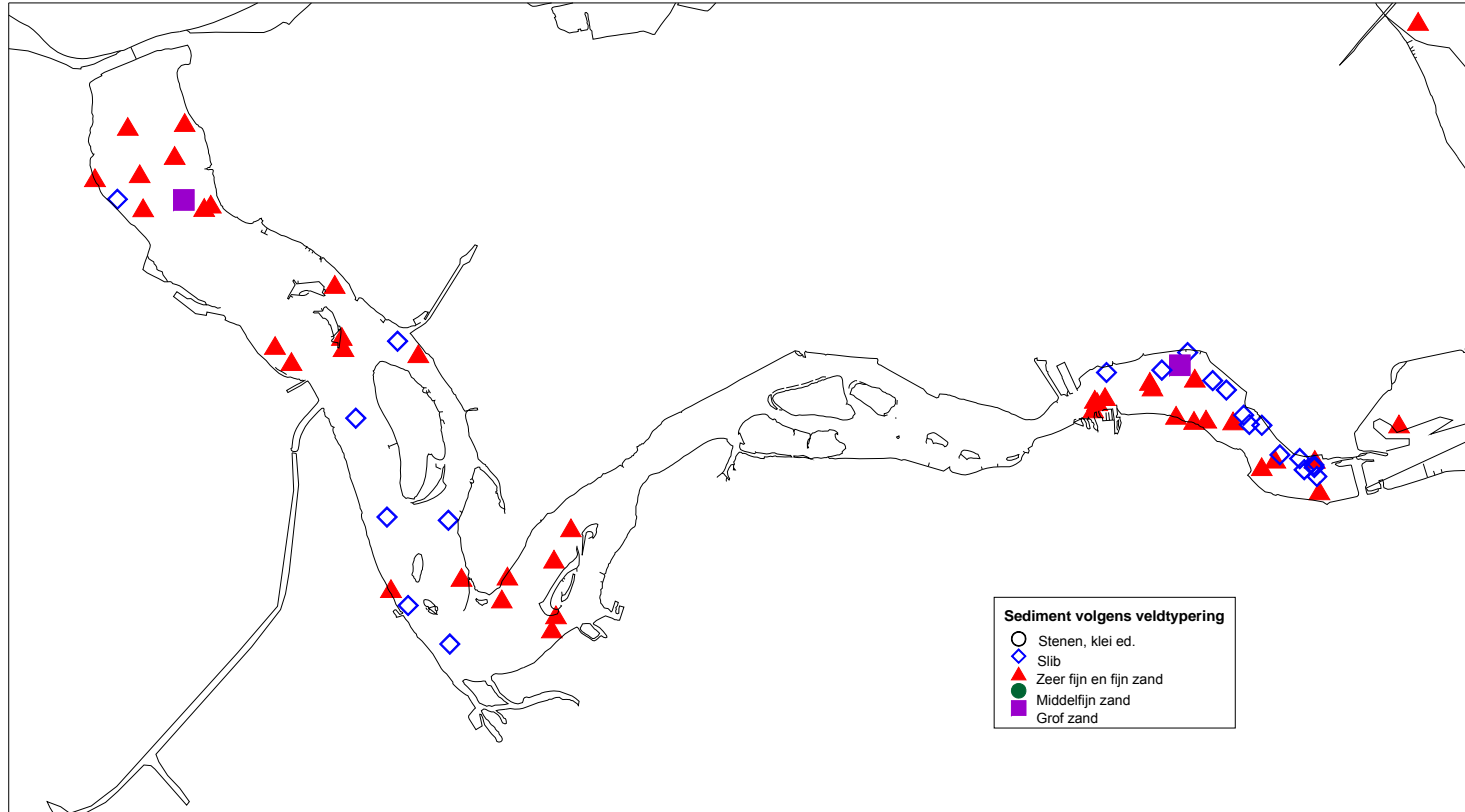
Figuur 10. Grevelingenmeer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2010

Figuur 11.-Grevelingenmeer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010

Figuur 12.- Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2010

Figuur 13.-Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, najaar 2010

Figuur 14.-Verloop van de aantallen en biomassa's over de monitorperiode 1990-2010 in de Grevelingen, Veerse Meer, Westerschelde en Oosterschelde.

